

ITALIJA / PREDSEDNIK SCALFARO ZAČEL S POSVETOVANJI

Mnogo kandidatov a še nobene odločitve o novem mandatarju

Imena, ki se najpogosteje omenjajo, so Spadolini, Napolitano, Ciampi in Segni, možen kandidat pa je tudi Elia - Odločitev šele v ponedeljek?

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Formalno je začel odmotavati vozec vladne krize včeraj s prvimi posvetovanji, dejansko pa že nekaj tednov veže niti in skusa na svojih predsedniških statvah stakati podoben novega ministrskega kabineta. rezultat svojega dela, naj bi po predvidevanjih napovedal v ponedeljek, a vse kaže, da je vsaj v grobih obrisih že skiciral nacrt.

Tak je bil vsaj vtis, ki ga je imel včeraj predstavnik

južnotirolske SVP Roland Riz po pogovoru s predsednikom Oscarjem Luigiem Scalfarom. »Predsednik ima jasne ideje in je že pripravil seznam možnih mandatarjev,« je dejal Riz in dodal, da gre za »ljudi, ki uživajo velik ugled in ki bi lahko ustrezno rešili problem vlade.« Južnotirolski parlamentarec je bil najbolj

zgovoren med vsemi, ki so se včeraj srečali z državnim poglavarjem. Se zlasti rezervirana sta bila predsednika senata in poslanske zbornice Giovanni Spadolini in Giorgio Napolitano, s katerima je Scalfaro začel posvetovanja, potem ko sta biva predsednika republike Giovanni Leone in Francesco Cossiga odkloni-

la vabilo, da bi se povzpela na Kvirinal.

Kljub molčecnosti zainteresiranih pa so pronicali vsaj nekatere oblike Scalfarovega nacrtja. Predsednik republike se, kot kaže, ne ogreva za institucionalno vladno, ker se mu zdi, da je to značilna terminska vlada, kar bi predpostavljalo nove politične volitve že jeseni. Veliko raje bi imel »politično« vladno, katere življenje bi bilo pogojeno samo od soglasja, ki bi jo imela v parlamentu. Samo taka vlada se po predsednikovi oceni lahko loti zamotane italijanske situacije in ima tudi v mednarodnem merilu zadostno verodostojnost.

Vprašanje je seveda, v kolikšni meri ta Scalfarov gobelin sovpada s predstavami strank, ki bodo morale omogočiti rojstvo nove vlade. Včerajšnji posveti očitno na to niso mogli jasno odgovoriti. Pocakati bo treba vsaj do nedelje dopoldne, ko se bo predsednik republike sestal s PSI, DSL in KD, da bo slika jasnejša. Omeniti pa velja vsekakor, da je predstavnik zbornice mešane skupine, sardinski poslanec Giancarlo Acciaro poudaril Scalfarovo nujnost, naj bo nova vlada pozorna tudi do narodnostne problematike in avtonomij. In baje pri predsedniku republike ni nalezl na gluha ušesa.

Vzporedno s predsednikovimi posvetovanji pa je bil včeraj v Rimu pravi vrtnec srečanj, sestankov in pogovorov. Sestala so se vodstva glavnih strank, srečali so se zastopniki političnih sil, izmenjavali mnenja po telefonu ali si

posiljali signale prek sporočil in stališč. Vtis je, da so si stranke, vaj tiste, ki so sodelovale pri referendumski fronti se precej narazen. Včeraj je KD, ki je pozitivno ocenila četrtkovo srečanje z DSL, poudarila, da si želi pravo vladno brez vakrsne časovne omejitve, ki naj v gospodarski politiki razvija in izboljša nacrt, ki ga je zastavil Giuliano Amato. Tajnik Mino Martinazzoli je dejal, da KD ne bo postavila vetov in da je pripravljena na rešitve, ki naj »v največji meri zadostijo zahtevam, ki so jih volilci postavili z referendumom«. Nekateri člani vodstva pa niso izključili možnosti, da bi KD predlagala svoj seznam kandidatov za mandatarja. In omenja se imena bivšega predsednika ustavnega sodišča Leopolda Elie, guvernerja državne banke Carla Azeglia Ciampija in tudi samega Martinazzolija.

DSL pa vztraja pri institucionalni vladi, kot je sinoči potrdil tajnik Achille Occhetto tajniku PSI Giorgiu Benvenuto. Toda imena, ki pronicajo iz demokratskih krogov, kot kaže, ne ustrezajo stranki hrasta, saj je predsednik poslancev DSL Massimo D'Alema včeraj sicer posredno zavrnil demokratske kandidate kot tudi hipotezo, da bi novo vladno vodil Mario Segni, za kar se ogrevajo republikanci. Socialisti, kot kaže, ne bi bili morda nasprotni kandidaturi Giorgio Napolitana, medtem ko se za Giuliana Amata ogrevajo Marco Pannella in socialdemokrati.

V teh stališčih je zaenkrat težko ločiti taktične poteze od dejanskih zahtev. Vozel bo moral presekati predsednik Scalfaro.

Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro

VALUTE / LIRA USPEŠNA

Marka pod 940 dolar pod 1500

Blagodejno znižanje obrestne mere

RIM, NEW YORK - Na dan, ko se je Italija poslavljala od dolgoletnega guvernerja centralnega denarnega zavoda Guida Carlija, je italijanska valuta nezadržno slavila na mednarodnih denarnih trziščih. O tem zmagovitem pohodu najbolj zgovorno pričajo številke. Ob odprtju menjav je nemška marka veljala 948 lir, popoldne 943, uro kasneje 940, ob 15. uri pa le še 936. Prvič po 17. februarju letos je bila nemška valuta vredna manj kot 940 lir. V New Yorku je nemška deviza padla celo do 932 lir, a je nato »nadoknabila« nekaj točk.

Podobno je bilo tudi z odnosom dolar-lira. Zjutraj je dolar kotiral 1512 lir, ob koncu menjav pa

je »padel« do 1498, 82 lire. Včeraj je zelena valuta izgubila v primerjavi z liro 30 točk, prvič po 1. februarju letos pa je zdrknil pod mejo 1500 lir.

Monetarni izvedenci menijo, da je k včerajšnjemu uspehu lire botrovalo znižanje obrestne mere, za kar se je dan prej odločila Banca d'Italia (seveda po predhodnem podobnem posegu Bundesbank). Ameriški operaterji predvidevajo sedaj dokaj stabilen odnos marka-lira, a pod dvema pogoje: prihodnja vlada bo morala čimprej izvesti volilno reformo, nadaljnje znižanje obrestne mere pa bo moralo biti postopno, ne pa drastično.

Giovanni Spadolini

Giorgio Napolitano

Carlo Azeglio Ciampi

Mario Segni

BOSNA / ZDA V ŠKRIPCIIH

Clinton: »Američani ne bodo samovoljno posegli v Bosni«

WASHINGTON - »Združene države ne bodo samovoljno in enostransko posegle v Bosni.« Tako je včeraj objasn timerični predsednik Bill Clinton na tiskovni konferenci, pri čemer je takoj dodal, da bo v kratkem »izpopolnil ameriško politiko na Balkanu«. »Vse opcije so možne, razen uporabe kopenskih sil,« je pojasnil sef Bele hiše.

Bosansko vprašanje se spravilo Clintona v veliko zagato. V sami njegovi administraciji se številni diplomati sedaj bolj kot kdajkoli prej ogrevajo za oborožen ameriški poseg. Dvanajst uglednih članov State Departmenta, izvedencev za »jugoslovanska vprašanja«, je zahtevalo od sekretarja Warrenja Christopherja naj »korajžno uporabi silo, da bi zaustavil genocid muslimanskega ljudstva, saj so vsi dosedanja miroljubni poskusi kapitulirali pred srbsko agresijo«.

Ameriški veleposlanik

v OZN Madeleine Albright je s svoje strani pozvala Clintona, naj se pozviga na obotavljajoče se evropske zaveznike in naj sprozi enostranski ameriški poseg. Tudi 46 članov Kongresa se je pridružio zboru takimenovanih »interventistov«. V pismu zahtevajo od Clintona ne le bombardiranje srbskih vojaških objektov, pač pa tudi oborožitev muslimanov, da se bodo lahko branili pred napadi srbskega agresorja.

Clinton se je tako znanel med kladivom tistih, ki zahtevajo ameriški poseg, in nakovalom previdnih sil. Vse kaže, da se za poseg ogrevajo tudi samopredsednik Albert Gore, svetovalec za državno varnost Antony Lake in obrambni minister Les Aspin. Državni sekretar Christopher zagovarja »diplomatsko rešitev«, medtem ko vodja generalstaba Colin Powell ne verjame v učinkovitost »selektivnih bombardiranj«.

Religija se vrača v Albanijo

VATIKAN - Se pred tremi leti se je papežev obisk v Albaniji, državi, ki jo je Enver Hoxha razglasil za prvo na svetu, v kateri ni več religije, zdel skoraj tako nemogoč kot padec berlinskega zidu.

Jutri pa bo Janez Pavel II. preživel dvanajst ur v najrevnejši državi Evrope, v kateri poleg vsega katoliški predstavljajo le desetino trimilijonskega prebivalstva. V katedrali v Skadru - centru albanskega katolicizma -, ki jo je Hoxha spremenil v športno dvorano, bo posvetil štiri nove skofe in blagoslovil temeljni kamen za novo cerkev.

Janez Pavel II. se bo tudi poklonil spomenu v Hoxhovem režimu zaprtih ali ubitih duhovnikov in opozoril na nevarnost širjenja vojne iz BiH na sosednje države. (Reuter)

VRHPOLJE / POBUDA DIJAŠKEGA DOMA »SREČKO KOSOVEL«

Bivša karavla pri Vrhpolju drugi sedež dijaškega doma

TRST - Včerajšnja otvoritev Zelenega centra v Vrhpolju kot »druga hiša« slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel iz Trsta, je ob izjemno naklonjenem pomladanskem vremenu privabila v nekdanjo vojaško karavlo lepo število prijateljev dijaškega doma, pa tudi vidnih osebnosti in sponzorjev, ki so pobudo pomagali uresničiti.

Okolje, v katerem se bodo že letos poleti vrsila letovanja naših otrok, je resnično edinstveno, ovito v tiho krasko lepoto, v katero se mora človek vedno znova neizbežno zamakniti. Temu vtisu se tudi včeraj ni mogel izogniti nihče izmed udeležencev otvoritve, predvsem pa je prevladovalo navdušenje ob ugotovitvi, da bo objekt doslej zasedala vojska mladini, v duhu miru in sodelovanja, ki sta ob tej meji tako potrebna.

To je bila tudi glavna nit pozdravnih nagovorov, ki so jih prinesli ravnatelj Dijaškega doma Edwin Svab, komisar na

trzaski pokrajini Mario Marroso, predsednik Dijaške matice Dusan Krizman in predstavnik slovenskega ministrstva za solstvo in sport Lojze Skok.

Nekdanja karavla je bila usposobljena v velikem

zaletu in z udarniskim delom predvsem po za slugi marljivega osebeja dijaškega doma in zunanjih sodelavcev, nedvomno pa gre za izredno pomembno pridobitev, saj bo mogoče v centru poleg letovanj otrok orga-

nizirati tudi druga srečanja in pobude. Skratka, gre za objekt, ki je lahko v ponos pobudnikom in tudi v spodbudo vsem, ki bodo se nadalje zeleli prispevati, da se center dokončno in ustrezno opremi.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Okrepljeno sodelovanje med Koroško in FJK

Koroški deželni glavar Christof Zernatto in predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Vinicio Turello sta včeraj v Trstu podpisala dokument za okrepitev sodelovanja med deželama na najrazličnejših področjih. Pobude se uokvirjajo tudi v priprave na vstop Avstrije v Evropsko skupnost.

stran 2.....

Spodbuden občni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta

Predsinčnim je bil v Trstu 15. redni občni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta. Ta osrednja raziskovalna ustanova Slovencev v Italiji preživlja nelahko obdobje predvsem zaradi hude finančne stiske, toda na obnem zboru so se že pokazali prvi spodbudni rezultati naporov za njeno vsestransko prenovu.

stran 3.....

Slovenske televizijske oddaje v Italiji v prihodnjem letu?

Predvidevanja v tem smislu so na včerajšnji razpravi, ki jo je na temo »Kakšno televizijo si želimo« priredila Slovenska skupnost, izrekli vidni predstavniki javne radiotelevizijske ustanove RAI, ki ji konvencija z italijansko vlado določa nalogo, da uvede slovenske televizijske oddaje. Ker prva obveza sega v leto '75 in glede na dejstvo, da ni več pravnih ovir, bi bil čas - so dejali organizatorji - da bi se obljube končno udejanile.

stran 4.....

Precej poudarka domači dejavnosti

Stran Kulturni dogodki prinaša tokrat več utrinkov iz domače kulturne dejavnosti; ob tem pa še gledališko poročilo in zapis s koncerta znanega predstavnika italijanskih kantavtorjev, ki zadnje čase zelo pogosto obiskujejo naše kraje.

stran 6.....

Slovenščina na preturi v Gorici

Slovenščina se vse bolj uveljavlja tudi v gorških sodnih dvorinah. Prefor dr. Milocco je včeraj na procesu proti skupni zelenih, ki so leta 1990 demonstrirali proti zaprtju mejnega prehoda med Gorico in Novo Gorico, odložil obravnavo in ukazal tajništvo, naj do prihodnje poskrbi ne le za tolmača za obtoženca slovenske narodnosti (kar se je v Gorici že nekajkrat zgodilo) temveč tudi za zapisnikarja, ki bo vodil dvojezičen zapisnik.

stran 7.....

PEUGEOT 306
TEKMEC

AUTOLISERT

TRZIC - Ul. Timavo, 24 - Tel. (0481) 790504
GORICA - Majnica, 12 - Tel. (0481) 391808

RIM / PRIMER ANDREOTTI

KD: očiten poskus zavlačevanja

Zahteva po dodatnem gradivu po splošni oceni le pretveza za pridobivanje časa

RIM - Predsednik senata Giovanni Spadolini je v dogovoru s predsednikom senatnega odbora za odzemanje parlamentarne imunosti Giovannijem Pellegrinom ze v četrtek zvečer naslovil palermskim sodnikom zahtevo za dodatno dokazno gradivo v aferi Andreotti. Tako je zelo verjetno, da bo palermsko tožilstvo do torka lahko odgovorilo odboru, ki se bo moral nato izreči o usodi bivšega italijanskega premiera, osumljenega sodelovanja z mafijo.

Cetrtekov sklep senatnega odbora je izzval v javnosti in tudi med člani, ki so nasprotovali vsakršnemu zavlačevanju, polemiko sodelovanju, polemiko sodelovanju, polemiko sodelovanju. Predsednik senatnega odbora je izzval v javnosti in tudi med člani, ki so nasprotovali vsakršnemu zavlačevanju, polemiko sodelovanju, polemiko sodelovanju. Predsednik senatnega odbora je izzval v javnosti in tudi med člani, ki so nasprotovali vsakršnemu zavlačevanju, polemiko sodelovanju, polemiko sodelovanju.

O tem vprašanju je odbor sklepal najbrž v torko, ko bo znan tudi odgovor palermskim sodnikom. V pogovoru z novinarji pa je predsednik odbora Giovanni Pellegrino skusal politično vodjo vodenja oženj polemik. Po njegovem mnenju naj bi zahteva po dodatnem gradivu ne bila poskus zavlačevanja, saj bi

»poskus zavlačevanja, da bi KD lahko uskladila svoja stališča«, medtem ko je predsednik senatnega odbora za odzemanje parlamentarne imunosti Giovannijem Pellegrinom ze v četrtek zvečer naslovil palermskim sodnikom zahtevo za dodatno dokazno gradivo v aferi Andreotti. Tako je zelo verjetno, da bo palermsko tožilstvo do torka lahko odgovorilo odboru, ki se bo moral nato izreči o usodi bivšega italijanskega premiera, osumljenega sodelovanja z mafijo.

Teh obtožb se je eden od demokratskih predstavnikov v odboru, sardinski senator Salvatore Ladu, branil s trditvijo, da KD nima nobenega namena preprečiti kakršnegakoli postopka, pač pa hoče le presojati v skladu z zakonom. V isti sapi pa je tudi pripomnil, da skuša DSL kot v preteklosti KPI ocniti Krščansko demokracijo in njene ljudi pred javnim mnenjem in zato naj bi tako ostro napadala Andreotti in Cossiga. Toda v KD vsi ne soglašajo s tem stališčem. Demokratski poslanec Vito Reggio je poudaril, da bi bilo »zelo hudo«, če senat ne bi dovolil postopka proti Andreottiju.

Ce bi senat osvojil Andreottijevo tezo, bi moral vrniti gradivo palermskim tožilstvu, ki bi lahko osvojilo to stališče, ali pa vložilo priziv na ustavno sodišče. V obeh primerih bi bilo preiskovalno delo medtem ustavljeno za daljši čas.

Sodnik ob plačo in funkcijo

RIM - Kasacijski sodnik Corrado Carnevale, ki je bil splošno znan, ker je razveljavil kopico obsodb mafijskih veljakov, je začel ob funkcijo in plačo. Tako je sklenil včeraj disciplinski odsek Visjega sodnega sveta, ki je na ta način sprejel zahtevo bivšega pravosodnega ministra Claudia Martellija.

Martelli je zahteval, naj »sodišče sodnikov« ukrepa proti Carnevaleju, potem ko so ga neapeljski sodniki obtožili, da je kot nadzornik odbora, ki je prodal družbo Lauro, oskodoval državo in upnike. Visji sodni svet je sprejel zahtevo, kljub temu, da je tožilstvo kasacije predlagalo, naj bi z odločitvijo počakali vsaj do prvostopenjske razsodbe.

Poleg zlorabe svoje funkcije pri prodaji Laurovih ladij pa je sodnik Carnevale, ki je bil pred nekaj meseci premeščen, osumljen tudi popustljivosti do mafije. Te obtožbe je včeraj ponovil skesanec Rosario Spatola, ki je dodal vsekakor, da Carnevale ni bil edini na kasaciji, ki so ga mafijci »omehčali« s primeri dani. (V. T.)

TRST / PO DVEH LETIH OD ZADNJEGA »VRHA« VČERAJ SEŠTANEK ZERNATTO-TURELLO

Avstrijska Koroška in FJK krepi svojo sodelovanje

Gre tudi za pripravo na vstop Avstrije v Evropsko skupnost

Predsednika Turello (levo) in Zernatto podpisujeta sporazum o sodelovanju (foto KROMA)

kakor tudi začetek pogajanj za vstop Avstrije v Evropsko skupnost. Poudarili sta, da nameravata vsestranko okrepiti sodelovanje na regionalni ravni prav zato, da bi tudi iz svojega nekaj pripravevali v okviru priprav na cas, ko se bosta obe državi znsli pod skupno evropsko streho. V tem smislu je bilo posebej izpostavljeno sodelovanje v sklopu programa ES Interreg.

Kar zadeva gospodarsko področje, nameravata obe deželni vladi osnovati delovno skupino, ki bo spodbujala pre-

tok informacij in vzpostavljane poslovnih stikov med podjetji iz Furlanije-Juljske krajine in Koroške. Turello in sodelavci so ob tem opozorili tudi na možnosti, ki jih odpira italijanski zakon za obsejna področja, ter posebej poudarili perspektive, ki jih za tehnološko raziskovanje nudi trzaski sinotron. Ta naprava bo, kot znano, začela delovati predvidoma letosnja septembra.

Na turističnem področju sta v središču pozornosti predvsem dva projekta, in sicer uved-

tev velikega smučarskega središča na Mokrinah ter skupna kandidatura s Slovenijo za prireditve zimskih olimpijskih iger v letu 2002.

Koroška in Furlanija Juljska krajina nameravata nadalje tudi v sodelovanju z drugimi sosednimi deželami obeh držav obnoviti napore za ureditev prometnih infrastrukturnih skupnega interesa. Obe strani sta se med drugim zavzeli za okrepitev železniških zvez med Vidmom in Beljakom. Kar zadeva cestne prevoze, se je koroška vlada obvezala, da bo posegla

pri avstrijskih zveznih oblasteh, da bi avtoprevozniki iz Furlanije-Juljske krajine lahko vozili z mejnega prehoda na Kokovem pri Trbizu do železniškega vozlišča na Brnci pri Beljaku brez omejitev, vsaj kar zadeva tranzitni promet. Kot je znano, Avstrija omejuje cestne prevoze v prid železniskim, odprava omejitev za tranzite med Kokovim in Brnco pa bi se v bistvu skladala s to politiko, saj bi se od Brnce dalje blago prevzalo po železnici.

Obe strani sta se dogovorili tudi za skupne pobude in izmenjave na solskem in kulturnem področju. Na obzorju so nove možnosti izmenjav med študenti, pa tudi na gledališkem in glasbenem področju. Kar zadeva naravovarstveni sektor, sta se vladi obeh dežel dogovorili predvsem za sodelovanje na področju reciklaze odpadkov in se zavzeli za pospešitev projekta za park Juljskih in Karnijskih Alp, pri katerem je soudeležena tudi Slovenija.

Pristavimo naj, da sta se Zernatto in Turello z ožimi sodelavci v popoldanskih urah odpeljala na krajsi obisk v Gradež, se pravi v kopalisko središče, v katerem so Korošci in sploh Avstrijci od nekdaj redni gostje.

NOVICE

Kratka seja Amatove vlade

RIM - Italijanska vlada, ki je od včeraj pristojna le za tekoče zadeve, je imela včeraj zjutraj kratko sejo, na kateri pa je sprejela vrsto ukrepov. Med temi gre omeniti, da so prvotni zakonski predlog, ki je uvajal ukrepe za boj proti rasni, etnični in verski diskriminaciji, spremenili v zakonski odlok, ki bo stopil v veljavo takoj po objavi v uradnem listu. Omembe vreden je tudi predsedniški dekret, ki nekoliko spreminja nekatere izvršilne norme novega prometnega zakonika, predvsem kar se tiče obcestnih gradenj.

KD se sprašuje o vlogi Trsta in FJK v Evropi

TRST - Italija s Furlanijo-Juljsko krajino in Trstom vred zamuja priložnosti za vključevanje v nove procese sodelovanja z državami Srednje in Vzhodne Evrope. Negativno oceno italijanski politiki so na prvem dnevu posveta o »Trstu in Deželi v Evropi«, ki sta ga na trzaski Pomorski postaji priredila vsedrjavno vodstvo Krščanske demokracije in Oddelek za mednarodne stike, izrekli strokovnjaki, ki so istocasno zatrdili, da na vseh nivojih obstajajo možnosti za tvornejše sodelovanje s svojimi srednjeevropskimi sosedami in nekoliko bolj oddaljenimi vzhodnoevropskimi državami, vendar jih italijanski aparat dosledno zamuja. Glavno krivdo so pripisali medtemu političnemu nactovanju, ki zavira predvsem finančne posege, predstavniki KD pa so bili seveda precej kritični na račun vodenja zunanje politike, dokler je ministrstvu naceleval socialist De Michelis. Ce na primer navedemo samo podatke, ki se nanasa na Slovenijo - posredoval ga je direktor instituta ISDEE Tito Favaretto - ugotovimo, da predstavlja delež italijanskih investicij le 16 odstotkov vseh tujih naložb. Recept, ki so ga ponudili strokovnjaki za ekonomsko sodelovanje, se v prvi vrsti nanasa na doslednejše izkoriščanje zakonskih in gospodarskih možnosti, ki ze obstajajo. Na popoldanskem delu zasedanja je govoril tudi Marko Kosin, slovenski veleposlanik v Rimu, ki je pripomnil, da si je Slovenija v procesu povezovanja z Evropo veliko obetala od sodelovanja Italije, vendar pa so nastopile sile, ki »z zah-tevami iz preteklosti pogojujejo ne samo proces sodelovanja, temveč tudi reševanje problemov iz preteklosti«. (Foto Ferrari/KROMA)

RIM / NEPRIČAKOVANA SMRT GUIDA CARLIJA

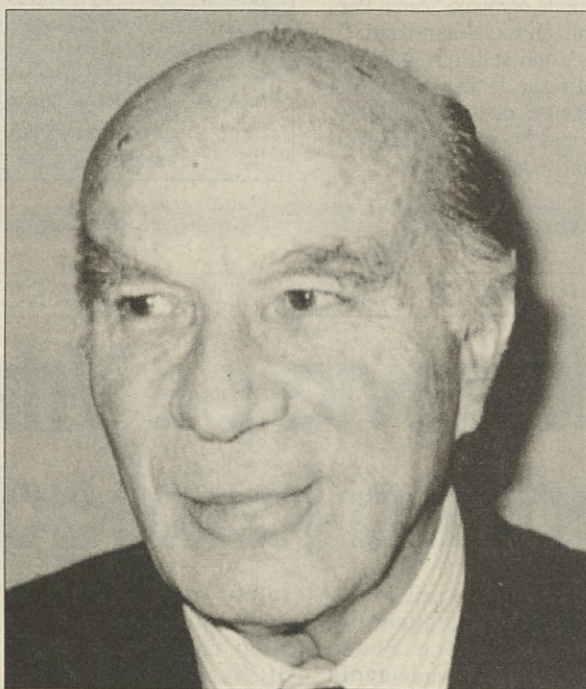
Protagonist 50 let italijanske ekonomije

Celih 15 let je bil guverner Bance d'Italia

RIM - V 79. letu starosti je včeraj v Spoletu ne- pričakovano umrl bivši senator Guido Carli, ki je bil celih petdeset let eden izmed protagonistov italijanske gospodarskega življenja. Leta 1960 je bil imenovan za guvernerja osrednjega emisijskega zavoda Banca d'Italia, ki ga je vodil celih 15 let, leta 1976 je prevzel krmilo zveze zasebnih industrijev Confindustria, kjer je bil do leta 1980, nato pa se je - sicer bolj kot tehnik - približal politiki in bil večkrat minister za zaklad in za zunanjo trgovino. V dveh prezadnjih mandatnih dobah je bil na listi Krščanske demokracije izvoljen v senat.

Guido Carli, znan po svoji liberalni in v evropsko integracijo usmerjeni ekonomski viziji, je užival tudi velik mednarodni ugled. Ze v stiri- desetih in petdesetih letih je namreč zastopal Italijo na mednarodni konferenci v Bretton Woodsu, iz kate- re sta se rodila Medna- rodni monetarni sklad in Svetovna banka, v začetku petdesetih let pa je bil med ustanovitelji Evropske plačilne unije, ki jo je v dveletju 1950-52 tudi vodil.

Carlijev nepričakovan odhod z italijanske ekonomske in politične scene je zbudil obzaložanje v vseh političnih, institucionalnih, gospodarskih in kulturnih sredinah, ne glede na njihovo politično opredeljenost. Sozalne družini in izraze sposto- vanja do pokojnika sta med drugimi posredovala tudi predsednika obeh parlamentarnih zbornic, Spadolini in Napolitano.

Guido Carli (telefoto AP)

PREISKAVE O PODKUPNINAH / V ZAPORU REGINA COELI JE ZASLIŠAL CIARRAPICA

Bogata ponudba odprte meje

TRST - Letosnja odprta meja, ki jo na po- budo Občine Dolina prireja se koprška in sezanska občinska uprava, ponuja kar pre- cejsno izbiro. Osnovni prireditvi, ki se ze več kot deset let obnavlja z dvodnevnim od- prtjem državnih mejnih prehodov vzdolž občinskega ozemlja, se letos pridružujejo se druge: med temi gre najprej omeniti vabilo na vodeni obisk Parka Doline Glinsce, za katerega so na razpolago slovenski in italijan- ski strokovni vodici. Vodeni izlet je na- menjen predvsem solski mladini in skupi- nam mladinskih organizacij, ki so se v teh dneh prijavile na dolinskem zupanstvu. Prav tako danes, sicer ob 18. uri, bo v sejni dvorani dolinskega zupanstva okrogla miza na temo »Kaj nam pomeni meja v Evropi danes« z uvodnim poročilom prof. Jozeta Pirjeveca.

Prvi dan odprte meje bo v večernih urah sklenila prireditve v prenovljenih prostorih občinskega gledališča France Preseren v Boljuncu: prav z nastopom malodane vseh skupin, ki delujejo na krajevnem kulturnem prizorišču, bo spet predan namenu priredit- veni prostor, poldrugo leto zaprt zaradi prilaga- janja varnostnim normam. Nocojsnja prilo- žnost bo torej se posebno slovesna, saj se bodo končno odprla vrata občinskega gleda- lišča, ki je od vsega začetka (otvorili so ga de- cembra leta 1976) bilo prizorišče kulturnega

utripa v občini, pa tudi primeren kraj do- gajanja za gostovanja iz širše okolice. Na pri- reditvi, ki jo bosta s priložnostnim govorom ob 20. uri uvedla dolinski zupan Pecnik in odbornik za kulturo Stefancić, bodo nastopi- li Trobilna skupina ricmanjske godbe na pihala, otroški pevski zbor KD Fran Venturi- ni od Domja, tamburaški ansambel France Preseren iz Boljunca, MePZ Slavec-Slovenec iz Ricmanj in Borsta, MoPZ Valentin Vodnik iz Doline, MePZ Primorsko iz Mackolj in Pihalni orkester Breg.

Nekaj zanimivih možnosti ponuja tudi jutrišnji dan odprte meje: poleg prostega sprehoda po obmejnem pasu (prehod cez mejo je možen v Prebenu, v Botacu in Grocni, priporočena pa je vsekakor osebna izkaznica), bo mogoče se pridružiti organi- zirani pobudi dolinskega KD Valentin Vod- nik, ki ob tej priložnosti prireja pohod po Socerbski planoti. Odhod izletnikov je predviden ob 9.30 z zbirališča v Dolini (toč- neje v Sanci), cilj pohoda pa vodeni ogled značilnosti Socerbske planote, za nav- dušenje tudi obisk v tamkajšnjih jamah. Popoldne pa bo v Dolini se praznava ob dnevu odgovornosti, z zborovskimi nasto- pom in priložnostnim govorom. Jutri bo na Beki (torej onstran meje) tudi srečanje lov- cev iz treh obmejnih občin (dam).

Tolar drsi tudi za mejo

TRST - Drsenje tolarja je v zadnjih dneh tudi v zamejst- vu vplivalo na pocene- nitev slovenske va- lute. Trzaska kredit- na banka in Kmečka banka Gorica, ki obracata največ to- larjev ob italijansko- slovenski meji, sta nakupni tečaj v zadnjih treh dneh znižali za 0,50 oziro- ma 0,30 lire, med- tem ko so najbolj obiskovane menjal- nice v trzaskem me- stnem središču nakupni tečaj zniža- le v glavnem kar za celo točko.

Ob tem je treba reci, da v trzaski menjalnici zaide malo tolarjev, tako da se tečaj bolj kot po ponudbi in pov- prasevanju ravna po razmerju med to- larjem in marko. To je tudi razumljivo, glede na to, da je množicen val naku- povalcev iz Slove- nije ze davno pre- sahnili, medtem ko tisti, ki ne morejo brez trzaskih trgo- vin, zahajajo vanje v glavnem z dobro ko- tiranimi markami.

V Trzaski kredit- ni banki so tolarje včeraj kupovali po 13,70 in prodajali po 14,60 lire, v Kmečki banki v Gorici je nakupni tečaj znašal 13,90, prodajni pa 14,60 lire, medtem ko so v trzaskih menjalnicah slove- nsko valuto kupovali po 13 ali le kako de- setinko več lir. (vb)

Di Pietro v Rimu

Zaslišan tudi Mauro Leone

RIM - Milanski sodnik Antonio Di Pietro je bil včeraj ves dan v Rimu, kjer je v zaporu Regina Coeli zaslišal industrija Giuseppeja Ciarrapica v zvezi s podkupninami družbe Safim-leasing v korist socialdemokratske stranke. Kot se venomer dogaja, je bil milanski sodnik deležen toplega sprejema Rimljanov ter se- veda radovednosti novi- narjev in fotoreporterjev (na sliki AP), vendar o po- teku rimskega dne ni ho- tel nicesar povedati. Ciarrapicov odvetnik Taormi- na pa je povedal le, da je njegov varovanec priznal,

da je dal svoj »prispevek« socialdemokratom, za- nikal je je, da bi bil to sto- ril po nalogu sen. Giulia Andreottija. Včeraj se je mudil v Ri- mu tudi drugi milanski sodnik, Gherardo Colom- bo, ki je delno sodeloval pri Ciarrapicovem za- slišanju, popoldne pa je za- slišal Maura Leoneja, sina bivšega predsednika repu- blike, ki je v priporu v bol- nišnici Forlanini. Milanska sodnika sta tudi imela se- stanek z rimskimi kolegi, da bi koordinirali preiska- ve o podkupninah in se izognili morebitnim kon- fliktom glede kompetenc.

TRST / 15. REDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA RAZISKOVALNEGA INŠTITUTA

Kljub finančni stiski SLORI ohranja svoje poslanstvo

Inštitut bo odslej včlanjen tudi v Svet slovenskih organizacij

MARTIN BREČELJ

TRST - »Prav na podlagi dosedanjega delovanja te raziskovalne enote tudi v kriznem obdobju, v katerem se nahajamo, in kljub finančnim težavam, ki niso zajele samo Slovenskega raziskovalnega inštituta, pač pa večino manjšinskih ustanov in splošne celotno strukturo slovenske narodno-ostne skupnosti v Italiji, menimo, da je treba zreti v bodočnost z optimizmom in istovestno neutrudno odstranjevanje druge za drugo vse zapreke, ki se zoperstavljajo uspešnemu delovanju inštituta.«

S temi spodbudnimi besedami se je zaključilo poročilo upravnega sveta, ki ga je predsedil Emidij Susić na 15. rednem obnem zboru Slovenskega raziskovalnega inštituta. Zbor je potekal ob polnostevilni udeležbi članov v Peterlinovi dvorani v Trstu, vodil pa ga je predsednik Aljosa Volčič. Med zbranimi je prevladovalo resno vzdušje, kot se pač tudi zdobi za resne razmere, v katerih se SLORI že dalj časa nahaja, kljub temu pa ravnatelj optimistične sklepe besede niso izžvevle kot zgolj reto-

Občni zbor SLORI v Peterlinovi dvorani v Trstu (foto Ferrari/KROMA)

rično bodrilo, saj so slovele na racionalno utemeljenem prepričanju, da je mogoče težave premagati, pa čeprav za ceno hudih žrtve.

Susić je povedal, da sta življenjske SLORI-je v obdobju po zadnjem obnem zboru označevala dva procesa. Po eni strani je stekla prva faza prilagajanja neugodnim finančnim razmeram, kar je zahtevalo klenjenje stroškov in celo odpust nekaterih uslužbencev ter v Trstu tudi preselitev na zasilen sedež v Carduccijski ulici. Po drugi strani pa se je v

zadnjem obdobju tudi pričela obnovitev organov in samega delovanja inštituta v smislu novega statuta. Trenutno dela na SLORI-ju skupno 15 oseb. Od teh so 4 stalni in 5 je honorarnih raziskovalcev, 6 pa jih spada v upravno-tehnično osebje (2 od slednjih sta partitmsko zaposlena). Kar se tiče razmer po sedežih, je 9 sodelavcev v Trstu, 3 v Gorici, 2 v Cedadu in 1 v Kanalski dolini.

Kljub prostorski in finančni stiski se je delovanje na znanstvenem in strokovnem področju

nadaljevalo z dokajšnjimi uspehi. Izšli sta knjigi The Submerged Community Pavla Stranja ter Prostorska opredelitev in narodna pripadnost Milka Bufona, pa se Priročni slovar bancnega poslovanja Majde Kavcic in Alda Rupla ter publikacija Slovenscina na slovenskih osnovnih šolah na Trzaskem Danila Sedmaka in Patricije Zuzek. Nadaljujejo se razni velikopoteznejši projekti, kot so Analiza o družbeno-gospodarskih aspektih prostora Gorica in Nova Gorica, Etnična identiteta Slo-

vencev na Trzaskem, Sociolingvistični aspekti na Trzaskem, Prebivalstvo obmejnega področja Furlanije-Juljske krajine kot faktor družbenih trendov ter goriski del Krajevnega leksikona Slovencev v Italiji - k čemu je treba dodati se kopico manjšega oziroma rutinskega dela.

Občni zbor je z nekaj vzdržanimi odobrili poročilo upravnega sveta, kakor tudi obracun za leto 1992 ter proračun za leto 1993, ki ju je podal tajnik Sergij Lipovec. Finančno poročilo je obsegalo tudi dveletni sanacijski nacrt. Poudariti velja, da je bodočnost SLORI-ja kot sicer skoraj vseh slovenskih kulturnih ustanov veliko odvisna od refinanciranja postavk zakona za obmejna območja v podporo kulturnim dejavnostim slovenske manjšine v Italiji.

Občni zbor je nadalje prav tako soglasno odobrili pravilnik poslovanja SLORI-ja ter sklenili, da se SLORI, ki je član Slovenske kulturno-gospodarske zveze, včlani se v Svet slovenskih organizacij. Ob tem se je razvila zanimiva razprava o statusu, ki naj bi ga imele skupne ustanove v organiziranosti slovenske manjšine. Tej problematiki bo SLORI morbiti posvetil poseben posvet.

BENEČIJA / POZIV

Beneške žene aktivne za mir v BiH

CEDAD - Ob letošnjem osmem marcu je Zveza beneskih žena, ki ji predseduje Bruna Dorbolo, sklenila, da se aktivizira, da bi prispevala k odpravljanju nasilja, ki se nevarno stopnjuje v Bosni in Hercegovini. S tem v zvezi so sestavile dokument, ki so ga razposlale ženskim organizacijam na Gorisko, Trzasko, v Furlanijo, Slovenijo in na avstrijsko Korosko. Pri zadevanje beneskih žena v korist miru in proti nasilju so doslej že podprle nekatere organizacije, predsednica Bruna Dorbolo pa nam je povedala, da pričakuje še dodatnih solidarnostnih podpor, se posebno s strani ženskih organizacij iz Slovenije in s Trzaska.

»Ženske, ki živimo ob meji v osrčju Evrope, smo vedno bile pozorne na družbene in politične pojave in občutljive za vzdušje, ki vlada na tem našem območju,« se začena dokument Zveze beneskih žena.

Zastopnice organizacije iz Nadiskih dolin ugotavljajo, da jih zadnje dve leti preveča občutek žalosti in nemoci, ker so priče strašni vojni, ki divja v državah bivše Jugoslavije. Ob vestih o strašnem fizičnem in moralnem nasilju, kate-

rega žrtve je prebivalstvo teh dežel, predvsem pa o masovnih posilstvih v Bosni, ugotavljajo, da se v besu fizičnega in družbenega izničevanja tepajo najosnovnejše človekove pravice in da je ob vsem tem tudi molk nemoralen in krivičen. Zaradi navedenega zahtevajo od tistih, ki nosijo politične in vojske odgovornosti v teh deželah, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da ta sramotna grozodejstva prenehajo.

Ce naj civilna družba ostane se tako, pravijo beneske žene, mora te strahote obsoditi, preden bo to storila zgodovina, zato zahtevajo, da Organizacija Združenih narodov dopolni mednarodno konvencijo tako, da bodo vse državne članice priznale posilstvo kot vojni zločin.

Zveza beneskih žena nadalje zahteva, da Mednarodno sodišče OZN v Haagu ostro obsodi ta hudodelstva, da obravnava posilstvo kot zločin, ki je še hujsi od zločinov proti osebni svobodi, in da zločince z vsvo odločnostjo obsodi in kaznuje.

ZBZ zaupa v uspeh prizadevanj OZN za mir v svetu, da se zaustavi bes srbskih napadalcev, ki so sprožili nečloveško in kruto vojno. (R.P.)

NOVICE

Deželni svet SSK o deželnih volitvah

TRST - Deželni svet Slovenske skupnosti je na zasedanju v Devinu obsirno razpravljalo o strankinih izbirah na junijskih deželnih volitvah. Po uvodnih besedah predsednika Marjana Terpina je imel poročilo deželni tajnik in strankin deželni svetovalec Ivo Jevnikar. Prisotne je spomnil na pobudo SSK, da bi sprico spremljenega volilnega zakona, ki ogroža zastopstvo Slovencev v deželnem svetu, oblikovali skupno nadstrankarsko slovensko listo. Na to ni bilo pozitivnega odziva, zato je stranka svojcas sklenila, da vzpostavi stike z nekaterimi drugimi političnimi silami za morebitno povezavo za skupno koriščenje »ostankov«. Dosedanji razgovori se niso obrodili zazelene resitve. Kdor je racunal na pripravljenost Krscanske demokracije, da bi bila sprejemljiva za tako povezavo, je dodal tajnik Jevnikar, mora vzeti na znanje odločno nasprotovanje trzaskega dela KD, ki je prevladalo nad prvotnimi stališci deželnega vodstva.

V poglobljeni razpravi je sodelovalo se 16 članov deželnega sveta iz trzasko in goriske pokrajine. Soglasno so potrdili sklep, da SSK v vsakem primeru nastopi na volitvah s svojim znakom, tajništvo pa so pooblastili, da ugotovi vsakršno možnost sprejemljive volilne povezave za koriščenje ostankov. Soglasno je bil tudi določen za nosilca liste SSK v trzaskem, goriskem in v demskem okrožju sedanjí deželni svetovalec Ivo Jevnikar. Jasno pa je bila poudarjena krivico volilne zakonodaje, ki slovenski manjšini ne omogoča zagotovljenega zastopstva, v primeru deželnega zakona pa uvaja izredno hude omejitve.

Deželni svet odobril zakon v podporo akcijam mednarodne solidarnosti

TRST - Deželni svet Furlanije - Juljske krajine je včeraj soglasno odobril zakonski osnutek na predlog svetovalske skupine Demokracije stranke leve v podporo dejavnostim mednarodne solidarnosti. S tem zakonom bo Dezelna, ki se je doslej omejevala zgolj na dajanje prispevkov ter ali oni organizaciji, prevzela bolj aktivno vlogo neposrednega sodelovanja pri pobudah človečanskega značaja. Predvideni izdatki so sicer bolj skromni - ugotavlja v svojem komuniqueju svetovalska skupina DSL - pomembna pa je uveljavitev nacela nove vloge dežele v solidarnostnih akcijah, kar je v tem trenutku se kako pomembno. Razne organizacije psovoljce pa bodo lahko prejemale deželne prispevke, predvsem pa bodo formalno priznane kot subjekti v novi »diplomaciji narodov«.

Multimedialni tečaj slovenskega jezika v Gorici in Trstu

GORICA - Jezik brez svojega kulturnega zaledja je dokaj sterilno sredstvo sporazumevanja. To postane jasno tudi pri tečajih tujega, oz. drugega jezika. Za integriran pristop učenja jezika se je od vsega začetka odločil tudi Multimedialni tečaj slovenskega jezika, ki ga letos v Gorici in Trstu prireja Kinoatelj-Loglab v sodelovanju s Centrom za slovenscino kot drugi jezik v Ljubljani. V konkreten stik s slovensko stvarnostjo spada tudi ze tradicionalni izlet v Ljubljano, vsako leto 25. aprila, vendar vsako leto drugačen po svoji zasnovi. Jutri bodo torej izletniki najprej obiskali Ljubljano, kjer jih bo pričakal prof. Mihael Bregant, vodja Poletne sole slovenskega jezika pri Filozofski fakulteti v Ljubljani. Iz nedeljske Ljubljane se bodo pomaknili v Skofjo Loko in na Bled. Seveda bo pristna gorenjska kuhinja poskrbela za se dodatno informacijo o prostoru, vedno v imenu »multimedialnosti«. Ce se bo kdo hotel pridruziti dvojjezični druscini, je tudi zanj odhod z Rožne doline pri Gorici ob 8.15, s sezanskega mejnega prehoda pa ob 9. uri. (A.D.)

V Gradežu seminar o zaščiti teritorija

GRADEŽ - V hotelu Adria na Drevoredu združene Evrope v Gradežu bo danes na pobudo združenja »la rete« celodnevni seminar na temo »Zasčita teritorija - kakovost življenja - program za Dezelu«, ki ga bo uvedel prof. Angelo Tartaglia s turinske univerze. Sledila bodo številna poročila, ki bodo med drugim obravnavala vprašanja kraskega parka (o tem bo govorila predstavnica WWF Lia Brautti), mestnega avtomobilskega prometa (Claudio Bonivento), trzaskega Starega mesta (Marina Dragotto) in lagune (Giorgio Mattassi). Na seminarju bodo prisotni tudi izvedenci iz Slovenije.

V VEČ KOT 90 KRAJIH FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

KMEČKE IN OBRTNE HRANILNICE VSA MOČ VAŠE TRADICIJE

Kmečke in obrtne hranilnice verjamejo v enake vrednote kot vi: živijo v vaši ekonomski in družbeni stvarnosti in vam poklanjajo zaupanje, ki ga zaslužite. Toda Zadružne hranilnice (Casse di Credito Cooperativo) so nekaj več:

za vašo hranilnico stoji gotovost, tradicija, dinamičnost in moč velike skupine bank, ki so prisotne v več kot 90 krajih Furlanije-Juljske krajine.

HRANILNICE
IN POSOJILNICE
Furlanije-Juljske krajine

Tvoja domača banka

ZAHTEVE BENEŠKEGA SODNIKA CASSONA

Za atentat v Petovljah nadaljnje preiskave

Povezave s skrivališčem orožja tajne organizacije Gladio blizu Nabrezine - Vloga framazonstva

BENETKE - Za izvedbo atentata v Petovljah so se neofasistični teroristi poslužili vzgagnika, ki je bil prej skrit v skritem skladu Gladia pri Nabrezini. Tako piše v poročilu, ki ga je beneski sodnik Felice Casson poslal državnemu pravdnistvu za nadaljevanje preiskave o atentatu, v katerem so bili 31. maja 1972 ubiti trije karabinjerji.

Vprašanje je, kdo je atentatorjem izročil vzgagnik. Za Cassona so mozne samo tri hipoteze: ali so to bili karabinjerji, ali agenti takratne obveščevalne službe SID, ali pa pripadniki tajne vojske organizacije Gladio.

Beneski sodnik v svojem poročilu predlaga nadaljevanje preiskave na racun treh obtožencev:

bivšega sefa SISMI admirala Fulvia Martinija, misovskega poslanca Pina Rautija in bivšega pripadnika videmskega Ordine nuovo Maurizia Midema. Martinija, ki je bil zdaj svetnik premiera Giuliana Amata, sodnik Casson dolzi lažnega pričevanja v zvezi z njegovim poizvedovanjem glede skrivališca orožja Gladia pri Nabrezini. Precej emblematicna je figura Videmcane Midema, ki naj bi bil nekakšna vez med neofasisti in framasonci. Sam Midema je sicer zanikal, da bi pripadal prostozidarski loži, dejstvo pa je, da so pri njem na domu našli razne framasonske predmete, zgovorno pa je tudi dejstvo, da je njegov odvetnik član videmske lože Giuseppe Garibaldi.

Sodnik Felice Casson (AP)

VIDEM / NESREČA NA KMETIJI

Petletni otrok padel z očetovega rezkala in v nesreči utrpel zelo hude poškodbe

VIDEM - Zdravstveno stanje 5-letnega Luce Campeotta iz kraja Driolassa di Teor je se vedno zelo resno. Otrok je bil predvčerajšnjim popoldne žrtve hude nezgode, ko se je peljal na rezkalo 34-letnega očeta Enza, ki je opravljal redna kmetijska dela na njivi okrog hiše. Nenadoma je mali Luca padel z rezkala; za nekaj trenutkov se je znesel v ostrih kolezijah rezkala, ki mu je odrezalo eno nogo, drugo pa poškodovalo. Na očetove klice je takoj stekla solidarnostna akcija. Prvo pomoč je mali

Luca prejel od zdravstvenih služb 118, nakar so ga s helikopterjem odpeljali v otroško bolnišnico Burlo Garofolo. Zdravniki trzasko bolnišnice so takoj sklenili, da je treba otroka odpeljati v specializirano kliniko v Brescia v upanju, da bi mu resili obe nogi s sicer zelo delikatnim kirurškim posegom.

Vest o hudi nezgodi se je takoj razširila po okolici; ljudje so namreč videli in slisali najprej resilec, nato pa helikopter, ki je pristal pred domom Campeotta. Vsem

je bilo takoj jasno, da se je pripetilo nekaj zelo hudega.

Enzo Campeotto in zena Oriana Mattiussi sta v pordenonski vasi zelo poznani osebi. Poleg 5-letnega Luce imata še 6-letnega Federica. Ne mati Oriana in drugi sin Federico nista bila prisotna v trenutku nesreče, ker sta oba bila v stanovanju. Oče Enzo je z razumljivimi velikimi težavami opisal dogodek karabinjerjem, ki so takoj prispeli na kraj nesreče. V vasi pa vsi sedaj kakažo na potek okrevanja malega Luce.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NTA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniška služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418

Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propaganda: Trst in Gorica: Publist

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: Studio Vista - Ljubljana

tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,

financi in legalni 120.000 LIT, ob prazniških povisok 20%; mali oglasi

850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 45 SIT

Narocnina za Italijo: letna 315.000 LIT

za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-75373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

TELEVIZIJSKI MEDIJ / POSVET SLOVENSKE SKUPNOSTI

Slovenske tv oddaje najkasneje leta '94

Izjave vidnih predstavnikov javne ustanove RAI

Govoriti o tem, kako slovensko televizijo si želijo Slovenci, preden so sploh začele slovenske televizijske oddaje v Italiji, je po oceni Slovenske skupnosti, ki je na to temo včeraj popoldne priredila obširno razpravo, znak optimizma. Toda, ali je optimizem upravičen? Predstavniki javne radiotelevizijske ustanove RAI, ki je na osnovi konvencije z italijansko vlado poklicana, da uresniči projekt, so na včerajšnji okrogli mizi dejali, da so pričakovanja povsem upravičena, da bodo roki zaradi težav politične in deloma tudi ekonomske narave precej dolgi, vendar pa naj bi v naslednjem letu slovenska televizija le začela z oddajami. Obstoječe težave, ki jih je večina naprtila prejšnjemu ministru za pošto in telekomunikacije, ki nikakor ni razrešil vprašanja frekvenc, bo mogoče - so bili v izjavah soglasni vsi prisotni visoki predstavniki ustanove RAI - rešiti s politično voljo; gospodarska stiska podjetja, ki je zelo obcutna, igra pri tem stransko vlogo.

Včerajšnji posvet, ki ga je organizirala delovna komisija za kulturo in občila pri SSK, se je začel z uvodno ugotovitvijo: deželni tajnik stranke Iva Jevnikarja, ki

Razpravljali prvega dela včerajšnjega posveta SSK (Foto Krizmančič/KROMA)

je seveda podčrtal, da je bila obveza o slovenskih televizijskih oddajah v Italiji z zakonom napovedana že leta '75. Prav ob izteku lanskega leta je uradni list objavil odlok predsednika republike, ki potrjuje konvencijo o uvedbi slovenskih televizijskih oddaj, ki sta jo 5. novembra '91 podpisala predsedstvo vlade in RAI. Pravnih ovir torej ni več, zapletlo pa se je pri frekvencah, na katerih bi oddajali slovenske programe: 3. mreža v ta namen po oceni vodstva RAI ni uporabljiva - »iz znanih razlogov«,

je dejal glavni urednik omrežja za deželno informacijo pri vodstvu RAI Leonardo Valente, zato je treba vzpostaviti tretjo mrežo bis, kar prinaša dve hipotezi: enoletno zamudo (dodatno) ali sodelovanje z družbo Ponteco, ki ima ustrezne frekvence.

O možnostih oz. o nuji sinergiji in vsesplošnega sodelovanja med televizijskimi hišami sta govorila tudi Romano Tamberlich, ravnatelj in Fulvio Molinari, glavni urednik casnikarskih sporedov deželnega seveda RAI. Kaj pa upravi-

cene želje in načrti Slovencev, ki delajo v okviru RAI? Njihove posege - bili so seveda precej različni - tokrat povzemamo s skupno željo, da bi seveda do televizijskih oddaj prišlo v najkrajšem času in da bi bile resnične odraz slovenske stvarnosti in FJK.

V prvem delu včerajšnjega posveta SSK pa so odgovorni za televizijske oddaje za manjšino v Italiji, Avstriji in Sloveniji povedali, na kakšne sporede lahko računajo nekatere, slovenski v FJK povsem bližnje manjšine. (bip)

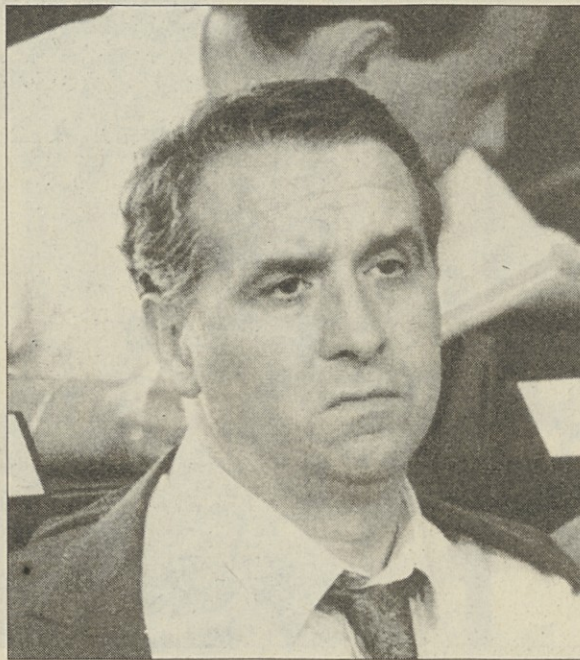
KRŠČANSKA DEMOKRACIJA / NOV TAJNIK

Zmaga napredne linije Magnellija

Podprli so ga morotejci, Tripiani, Tombesi in izvoljeni predstavniki - Calandruccio v manjšini

Trzaska Krščanska demokracija je glede tajništva kongres ze koncala: za novega pokrajinskega tajnika je bil v petek ponoci na Tripanijevo mesto izvoljen trzaski podzupan, napreden katolican Silvano Magnelli. Odločitev volilcev v 13 sekcijah je bila nedvoumna, saj je Magnelli svojega tekmeča, Calandrucciovega pristasa Giovannija Fusca, pustil za okrog 200 glasov za seboj. S tem je močni deželni odborinik Calandruccio tudi uradno ostal v manjšini, slavili pa so dosedanj tajnik Sergio Tripiani, morotejci, nova skupina, ki se je ustvarila okrog predsednika Trgovinske zbornice Coloni ter deželni, pokrajinski in trzaski občinski svetovalci, ki so se postavili na Magnellijevo stran.

V trzaski Krščanski demokraciji je z okrog 53 odstotki večine torej vendarle zmaga naprednejsa politična usmeritev, ki bi sedaj morala priti do izraza tudi na nedeljskem pokrajinskem kongresu. Neposredna izvolitev tajnika med člani stranke je namreč preprečila volilno »kuhinja« na kongresu, ki se bo lahko tako posvetil izključno političnim temam. Toda bitka ne bo nič manj trda, saj se stranka podaja na kongres

Novi pokrajinski tajnik KD Silvano Magnelli (f. Krizmančič)

razpolovljena, z obema političnima dusama: z eno, ki jo je s težavo in kompromisi poosebil Magnelli in ki je usmerjena v odpiranje progresivnim silam, kar pomeni, da je v odločnem nasprotju s Calandruccio in Luccarinijevo linijo podpore Sardos Albertinijevi kandidaturi za predsednika Pokrajine. Porazeni kandidat za pokrajinskega tajnika, Giovanni Fusco, občinski odborinik za decentralizacijo, namreč s svojimi privrženci zastopa stališče, da je treba model občinske koalicije uvelja-

viti tudi na Pokrajini. Edina stična točka med obema polovicama trzasko KD ostaja tako močno opevana prenova, na katero se sklicujejo prav vse struje in ki je za sedaj kot edini rezultat obrodila prav Magnellijevo izvolitev.

Kot receno, predstavlja novi tajnik naprednejšo duso stranke, kot osebnost pa nedvomno človeka polne mere vrlin. Toda kakšna bo njegova politična akcija sprico objektivno težkega položaja, v katerem se je znašel, je seveda poglavje, ki ga bo treba se napisati.

SKGZ / POKRAJINSKI ODBOR

Mnoga nerešena vprašanja terjajo drugačen pristop

Odločno nasprotovanje novim razlastitvam zemlje

Novoizvoljeni pokrajinski odbor SKGZ za trzasko pokrajino je imel na dnevnem redu vrsto vprašanj, predvsem pa je bila v ospredju razprava o delovanju odbora samega, ki bo odsele pomenilo intenzivnejšo prisotnost SKGZ ob vseh problemih, ki zadevajo specifično trzasko stvarnost. Naloga odbora je v prvi vrsti priprava pokrajinskega občnega zbora SKGZ, ki bo po novem statutu organizacije potekal letos jeseni. V tem času bo odbor sestavil pravilnik, ki bo v okviru deželne SKGZ dolocal njegov delokrog.

Člani pokrajinskega vodstva zveze so si bili edini v oceni, da je v tem obdobju potrebno okrepiti stike s političnimi in družbenimi dejavniki na Trzaskem, ko gre ne le za pomembna spreminjanja na politično-upravnem prizorišču, ampak tudi za mnoga nerazrešena vprašanja naše skupnosti, ki terjajo drugačen pristop oblasti, namesto večnega odklanjanja ali zavlačenja.

Tako je pokrajinski odbor osvojil stališče, po katerem ugotavlja, da bi uresničenje nacrtovanja za ljudske in cenene gradnje na Kolonkovicu in pri sv. Ivanu pomeni-

la skoro dokončen udarec tradicionalni vrtnarski dejavnosti na teh območjih. Nesprejemljivo je namreč dejstvo, da poskusa Trzaska občina pod težo zunanjih pritiskov reševati sedanjo krizo gradbeništva z razlastitvami nadaljnjih 60.000 kvadratnih metrov najrodovitejših kmetijskih površin. Podčrtati gre tudi dejstvo, da se je po zadnjih obsežnih razlastitvah Občina obvezala, da ne bo več posegala v periferijo, ko je vendar potreba po sanaciji gnjivega starega mestnega jedra vsem pred očmi.

Pokrajinski odbor bo pri pristojnih oblasteh posegel zato, da se obstoječi nacrti crtajo, uprava pa naj se pri izdelavi novih posvetuje s krajevnim prebivalstvom in njegovimi predstavniki. Na dnevnem redu seje je bil tudi osnutek zakona o Krasu, ki predvideva protivečnosti za gradnjo sinhotrona. Podčrtano je bilo, da mora biti zakon cimpref urešničen, dodeljena sredstva pa naj se uporabijo za smotne in gospodarsko in družbeno upravičene pobude. V tem smislu so Predstavniki odbora posegli pri deželnem odborniku za nacrtovanje Tersarju.

NOVICE

Gala večer SDGZ na ladji Dalmacija

Slovensko deželno gospodarsko združenje prireja za vse člane, v četrtek, 29. aprila, ob 20.30 Gala večer z večerjo in plesom, na krovu ladje Dalmacija, ki bo zasidrana ob Pomorski postaji (Stazione marittima) v Trstu. Člani lahko rezervirajo mize in dvignejo vabila na organizacijskem tajnistvu SDGZ v Trstu (tel. 040-362949), vendar jih zaradi omejenega števila mest pozivamo, da to opravijo čimprej. Pobuda Združenja skusa odgovoriti na večkrat izražene želje po družabnosti in na potrebo po boljsem medsebojnem poznavanju med slovenskimi gospodarstveniki v Italiji, zato so vsi zainteresirani res priščno vabljeni.

Pokušnja domačega kruha in vina v Barkovljah

Drvi ob 20. uri bo v društvenih prostorih v Barkovljah že tradicionalni večer, posvečen poskusu domačega kruha in vina, ki ga prireja kulturno društvo. Na prireditvi bodo s svojimi vini sodelovali domači vinogradniki, medtem ko bodo pridne Barkovljanke kot vedno spekle številne vrste domačega kruha in peciva. Stokovna komisija je letos prejela v ocenitve kar 30 vrst vina, med temi 18 primerkov belega in 12 primerkov rnega vina. Petclanska komisija je vina že pregledala, tako da bodo na tokratnem večeru že porazdelili diplome, oziroma priznanja za najboljša vina. (n.l.)

Danes občni zbor Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel

Danes ob 20.30 se bodo na Proseku zbrali člani zadruge Kulturni dom Prosek-Kontovel. Zadruga je bila ustanovljena leta 1972 in je že leto kasneje odkupila prostorno zemljišče v središču Proseka. S prostovoljnim delom so člani in vascani uredili prostor s pokritim odrom in kioski za polnetne prireditve na prostem. Leta 1978 pa je zadruga odkupila se stavbo bivše kinodvorane Iris na Proseku, ki je mejila s prireditvenim prostorom. V začetku je dvorana zadostovala takratnim prosvetnim potrebam, ker pa ni ustrezala zakonskim predpisom, so leta 1982 začeli s preureditvijo dvorane. Slavnostno odprtje Kulturnega doma na Proseku je bilo 17.10.1985 in od takrat dalje je dom postal pravo središče kulturno športnega in gospodarskega razvoja vasi. Tu so namreč dobile svoj sedež tudi razne vaske organizacije. Zato upamo, da bodo člani s polnostevilno udeležbo na obnem zboru podprli delo in nacrtje odbora. (b.r.)

Razdeljevanje bencinskih bonov

Trgovinska zbornica sporoča, da bodo drugo transo bencinskih bonov razdeljevali od 4. do 28. maja. Razdeljevali jih bodo v občinskih izpostavah za zasebnike in na sedežu Aci v Ul. Cumano za podjetja. Vsakdo se bo moral predstaviti s predvidenimi dokumenti. Drugo transo bonov bodo lahko dvignili tisti avtomobilisti, ki so imeli pravico do prve (bone so razdeljevali meseca januarja).

PROSLAVE / OB 25. APRILU

Na dan odpornišтва venci ob spomenike padlim v NOB

Osrednja svečanost bo v nedeljo zjutraj v Rižarni

S spominsko svečanostjo pri Tovarni velikih motorjev so se včeraj začele slovesnosti ob letošnjem 25. aprilu, obletnici odpornišтва in zmage nad nacifasisti.

Osrednja svečanost, ki jo prireja Odbor za obrambo vrednot odporništa in demokratičnih ustanov, bo v nedeljo dopoldne v trzaski Rižarni. Po katoliškem, hebrejskem in srbsko-pravoslavnem verskem obredu bodo o pomenu odporništa spregovorili izredni komisar Pokrajine Mario Marroso, deželna tajnica sindikata UIL Adele Pino, predsednik ZSKD Ace Mercolja in prof. Paola Del Cin, dobitnica zlate košarje za vojaške zasluge in bivša predsednica partizanskega združenja Osoppo. Med slovesnostjo, ki se je bo udeležila tudi delegacija iz Postojne, bo zapel moski pevski zbor vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ki ga vodi Miran Zitko. Odbor za obrambo vrednot odporništa sestavljajo Trzaska pokrajina, vse občine v pokrajini, politične stranke, odporinška združenja, sindikati in deželni zavod za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK.

Trzaska občina se bo udeležila slovesnosti v Rižarni s svojo delegacijo. Tu bo zupan položil lovorov venec. Se pred tem bo občinska delegacija položila lovorove vence ob vnozje spomenikov in obeležij na griču sv. Justa, v Ul. D'Azeglio in Ul. Ghega in spomenika bazoviskim junakom.

Miljska občina se bo na dan odporništa ob 10. uri poklonila padlim pri Koroscih, ob spomeniku pa bo zapel zbor Jadran. Zatem bodo na osrednjem Trgu Marconi v Milah spregovorili poslanec Willer Bordon, predstavnik VZPI-ANPI Giorgio Marzi in prof. Joze Pirjevce, zatem bo spredov krenil do spomenika padlim v Miljah, kjer bo spet zapel pevski zbor Jadran.

Tudi repentabski občani bodo jutri proslavljali. Namesto ob kamnitem naravnem spomeniku na Colu bo slovesnost tokrat potekala pred spomenikom padlim v NOB v Repnu, ki so ga fasistični mazaci nedavno oskrnili. Občinska uprava je za to priložnost očistila obeležje in ga primerno restavrirala. Občina in krajevne organizacije bodo položili vence na grob komandanta bazoviske brigade Franca Nemgarja, k spomeniku pri Stenah na Colu in k vaskeemu spomeniku v Repnu, kjer se bo ob 11.30 začela proslava, na kateri bodo sodelovali otroci repentabske sole Gradnik, moski lovski pevski zbor Doberdob, župnijska skupnost Repentabor in KD Kraski dom. (-bs-)

Uprava devinsko-nabrežinske občine bo v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI-ANPI počastila spomin padlih z svobodo v nedeljo, 25. aprila z osrednjo manifestacijo na nabrežinskem trgu. Od 8. ure dalje bo delegacija predstavnikov devinsko-nabrežinske občine, VZPI in politič-

nih strank položila vence pred spomenike padlim na občinskem ozemlju (ob 8. uri pred zupanstvom, ob 8.10 v Slivnem, ob 8.20 v Medji vasi, ob 8.30 v Devinu, ob 8.40 v Vizovljah, ob 8.50 v Cerovljah, ob 8.55 v Mahvinjah, ob 9. uri v Precniku, ob 9.05 v Trnovci, ob 9.10 v Praprotnu, ob 9.15 v Sempolaju, ob 9.30 v Krizu, ob 10. uri v Nabrežini). Ob 10. uri bo pri spomeniku v Nabrežini komemoracija, na kateri bodo govorili zupan Caldi, podzupan Breclj in predstavniki VZPI. Sodelovala bo nabrežinska godba.

Odbor za proslavitev 25. aprila od Sv. Ivana, Podlonjerja, Lonjerja in Katinare se bo v nedeljo ob 11.15 spomnil 48.

obletnice osvoboditve s svečanostjo pred proceljem svetoivanskega Narodnega doma.

V nedeljskih jutranjih urah bo Odbor za postavitev spomenika padlim v NOB iz Skednja, s Kolonkova in od Sv. Ane položil cvetje ob zacasn spomenik pri Sv. Ani.

Krozek Kras Stranke komunistične prenove se bo spomnil 25. aprila s polaganjem vencev k spomenikom v vzhodnokraskih vaseh in sicer ob 11.30 na Opcinah, ob 11.45 v Trebcah, ob 12. uri v Gropadi, ob 12.15 v Padricah in ob 12.30 v Bazovici. Zatem se bo delegacija krozka udeležila svečanosti, ki jih organizirata devinsko-nabrežinska in kriska sekcija VZPI-ANPI.

SREČANJE / NA ZDRUŽENJU AKTIVISTOV

Obisk sekretarja za borce in vojaške invalide Janka Stuška v Trstu

V četrtek se je mudil na obisku v Trstu sekretar za borce in vojaške invalide pri ministrstvu Republike Slovenije za delo, družino in socialna vprašanja, g. Janko Stušek. Ta sekretariat je bil ustanovljen po ukinitvi prejšnjega ministrstva vlade Republike Slovenije za borce in vojaške invalide. S sodelavkama v sekretariatu in v spremstvu generalnega konzula Republike Slovenije v Trstu, Jožeta Sumelja, je obiskal predsedstvo Združenja aktivistov in vojaških vojn invalidov narodnoosvo-

bodilnega gibanja na Trzaskem. S člani predsedstva se je pogovarjal o socialnih in pokojninskih vprašanjih, ki zadevajo vojaške invalide NOB, družine padlih in druge kategorije udeležencev v narodnoosvobodilnem boju, ki živijo v Italiji.

Po pozdravu predsednika Združenja Srečka Colje, je sekretar Stusek seznanil predsedstvo z novostmi na tem področju v Sloveniji, odgovorna za socialna in zdravstvena vprašanja pri združenju oziroma Zvezi vojaških invalidov

ter obenem članica pokrajinskega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze, Nevenka Pecar, pa je gostu prikazala razna aktualna vprašanja, ki zadevajo omenjene kategorije.

V pogovoru, v katerem so sodelovali tudi drugi prisotni, so bile med drugim nakazane nekatere možnosti za resitev najbolj perečih zadev, beseda pa je stekla tudi o splošnem družbeno političnem položaju tako v R Sloveniji kot pri nas, s posebnim ozirom na položaj slovenske narodnostne skupnosti. (j.k.)

PROTEST / PROTI STAFFIERIJEVI ODLOČITVI

»Podestà« Pagnini nima mesta na tržaskih ulicah

Protest občinskih svetovalcev Demokratične zveze in borčevskih organizacij VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA

Odločitev trzaskega melonarskega zupana Staffierija, da bo poimenoval eno od mestnih ulic po Cesaru Pagniniju, trzaskem podestaju, ki so ga imenovali nacistični okupatorji, je izzvala ogorčen protest demokratične dela mesta. Svetovalska skupine Demokratične zveze Trst za Evropo tako popolnoma nasprotuje odločitvi. V svojem tiskovnem sporočilu so svetovalci Treu, Kalceva, dell'Acqua in Mitri ozglosali izbiro tudi zato, ker je prav med Pagninijevim upravljanjem mesta začela delovati Rižarna. Po mnenju podpisnikov nadaljuje trzaski zupan s to odločitvijo na poti obujanja preteklosti, ki razdvaja mesto in je zanj vse

prej kot konstruktivna. Izredno oster protest so iznesle tudi borčevske organizacije partizanov VZPI-ANPI, bivših deportirancev ANED in političnih preganjancev ANPPIA. Zanje je Staffierijeva odločitev izzivalna in zali padle za svobodo vsega osvobodilnega gibanja. Borčevske organizacije so v svojem protestu podrobno orisale »lik« Cesara Pagninija. Pagnini je bil eden od ustanoviteljev trzasko mestne straže (Guardia civica) in ga ni mogoče uvrstiti med branilce italijanstva Trsta, saj je bil podrejen nemškimi oblastem. Čeprav je bil na procesu oprosten kolaboracionizma, pa je bila Guardia civica obtožena prav sodelovanja z na-

cističnim okupatorjem. Njeni člani so morali ob zapisnici podpisati dvojezičen nemško-italijansko dokument, v katerem so se zaobljubili, da se bodo borili v Ul. D'Azeglio, spremljala je trzasko deportirance v nacistična taborišča in tudi strahla obsebnost v Ul. Ghega. Pagnini je bil vodja teh mestnih oboroženih sil, bil je predan nemškemu okupatorju in zaradi tega njegovo ime ne more dobiti mesta med trzaskimi ulicami, zahtevajo organizacije borcev, deportirancev in političnih preganjancev ANPI, ANED in ANPPIA

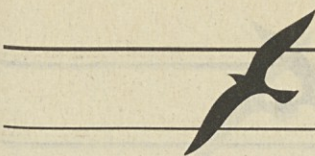
MAMILA / USPEŠNA AKCIJA

Karabinjerji stopili na prste trem razpečevalcem

Trzaski karabinjerji v teh dneh izpeljujejo sirso akcijo v okviru boja proti razpečevanju mamili. Doslej so aretirali tri osebe zaradi razpečevanja in posesti lahkih mamil, kot sta extasi in hasis. Gre za 29-letnega uslužbenca na bencinskih crpalkah B.B., 28-letnega delavca C.M. in 30-letnega trgovca M.F. Vsi trije imajo stalno bivalisve v Trstu.

Poleg tega so trzaski karabinjerji sprejeli se drugi ukrep: sodnim oblastem so prijavili 26-letno Turincanko A.G., in dva Trzacana: 27-let-

na G.F. in C.D. Karabinjerji so pri teh osehah odkrili mamilo v količini, ki je sicer dovoljena za osebno dnevno uporabo. V akciji, ki jo je vodil podpolkovnik pokrajinskega operativnega centra Gianfranco Antonini, so zaplenili sedem tablet extasija, 20 gramov hasisa in po en gram kokaina in heroina. Karabinjerji so s tem v zvezi sporočili, da jim je s to akcijo uspelo pretrgati pot oskrbovanja z mamili mladih Trzacanov, ki običajno obiskujejo nočne lokale in nekatere diskoteke.

BARKOVLJE

V torek okrogla miza o odporu

"Barkovlje pred 50. leti - odpornostvo in osvobodilno gibanje" je naslov okrogli mizi, ki jo za torek, ob 20. uri, organizirata v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12 SKD Barkovlje in krajevna sekcija VZPI-ANPI.

Gre za pomembno pobudo, ki zeli obnoviti spomine na case upora slovenskih in italijanskih antifasistov tega območja proti nacifasizmu, na zrtve, ki so padle v boju za svobodo, demokracijo in enakopravnost velikih in majhnih narodov, ki pa zeli predvsem seznaniti z našo polpreteklo zgodovino mlade in jim dati v obliki razgovora možnost, da izrazijo svoja mnenja, da povejo sami, kako gledajo na tisto obdobje, kako gledajo na potrebo po večji povezavi antifasističnih in naprednih sil v sedanjem času, ki nas opozarja, da ideje o razizmu, nacionalnem sovraštvu in spodbujanju temeljev za mirno sožitje na našem območju niso zatire.

Uvodno besedo bosta imela na torkovem večeru zgodovinar prof. Teodoro Sala in novinarka Neva Lukes. Organizatorji se obračajo na Barkovljane, predvsem pa na mlade in vse, ki se ukvarjajo z zgodovino in raziskavami naše polpretekle zgodovine, da se okrogle mize polnostevilno udeležijo.

PRIREDITVE / V SKD ŠKAMPERLE

Večer v čast Škamperletu

Ivanka Hergold o avtorju in knjigi

Igor Škamperle in Ivanka Hergold (foto Ferrari/KROMA)

Prejšnjo soboto zvečer so v prostorih KD Slavko Škamperle na Stadionu praznovali castitljivih 80 let gledalskega igralca Staneta Raztresena, o čemer poročamo na 6. strani. Le nekaj dni po tem srečanju pa je bil v prostorih svetoivanskega društva torkov večer Slovenskega kluba: posvečen je bil knjigi domačina Igorja Škamperleta. Sodelovanje med

tržaskima društvoma je pravzaprav bilo naravna izbira, ki je se dodatno prispevala k prisrčnosti večera s tem mladimknjizevnikom. O škamperletovi knjigi z naslovom Sneg na zlati veji je kritično obravnavo podala pisateljica Ivanka Hergold, sam avtor pa je svoje delo predstavil na nekoliko neobičajen način: s predvajanjem diapozitivov. (dam)

KRUT / POBUDA ZA UPOKOJENCE IN INVALIDE

Sto ljudi odhaja na rekreacijo v Strunjan

Krožek bo imel v kratkem tudi občni zbor

Trzaski slovenski upokojenci, bivši aktivisti in vojni invalidi odhajajo tudi letos kar trikrat tedensko na kopanje v hotel Svoboda v Strunjaju, kjer so deležni tudi fizioterapije, ki pomaga pri zdravljenju raznih artroz, revmatičnih in drugih sklepnih obolenj.

Organizator teh kratkih a koristnih potovanj do Strunjana je KRUT (Krožek za kulturno, športno in podporno udejstvovanje), ki ima svoj sedež pri Zadružnem centru za socialno dejavnost v Trstu.

»Krožek je bil ustanovljen leta 1980«, nam je povedala Nadja Pahor, predsednica Društva slovenskih upokojencev v Trstu. »Sama hodim na zdravljenje oziroma na kopanje v Strunjan skoraj od samega začetka. Najprej nas je bilo toliko, da smo napolnili avtobus enkrat tedensko. Potem je zanimanje rastle in letos se vozimo v Strunjan že trikrat tedensko ob torkih, sredo in četrkih,

kar pomeni, da odhaja na zdravljenje v ta zdravstveni center okrog 100 oseb, potrebnih posegov fizioterapevtov, kot tudi razgibavanja in plavanja v bazenu, ki je rezerviran od 15.30 do 16.30. Pred leti je vozil avtobus v Strunjan s trga Peruginio. Sedaj so postajo premostili na Trg Oberdan, ker je to mnogim, ki prihajajo iz raznih krajev trzasko okolice lažje zaradi boljših povezav.«

Včasih je KRUT skrbel tudi za to, da so udeleženci obiskov Strunjana opravili v tem centru tudi zdravstvene preglede. Sedaj prinese vsakdo potrdilo svojega zdravnika, da mu je takšno zdravljenje priporočljivo. Tako plača za vožnjo z avtobusom in za kopanje ter terapijo vsakik po 20.000 lir.

»Bivanje v hotelu je za nas zelo prijetno. Predvsem imamo na razpolago zelo dobre fizioterapevte; pa tudi sicer nam je osbeje hotela oziroma zdravilišča vedno na

roko.« Dejestvo, da se letos udeležuje zdravljenja v Strunjanu ze nad 100 ljudi, potrjuje, da je pobuda KRUT-a uspešna in da se mora nadaljevati.«

»Tudi sam sem tega mnenja«, nam je po telefonu povedal Armando Rauni, ki se skupno z Marinom Apostolijem (oba sta doma iz Milj) skoraj od začetka udeležuje plavalnih popoldnevov v Strunjaju. »Midva se ostalim pridruživa na bloku pri Skofjah. Zelo sva zadovoljna z vsem, kar nama nudita plavanje in terapija. Zadovoljna sva tudi z vsemi ostalimi uslugami v tem hotel-skem objektu ter upava in želiva, da bi se jih lahko posluževala tudi v prihodnje.«

KRUT se pripravlja tudi na občni zbor. Toceneja datuma se niso določili, bo pa pomemben, saj bo pristopile k njegovi dejavnosti se druge institucije, kot na primer Kmečka zveza, SDGZ in druge.

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE

KRSTNA UPORIZORITEV

Milan Kleč
VSEGA JE KRIVA
MARJANA DERŽAJ
Režija Dušan Mlakar

Danes, 24. t.m., ob 20.30
Abonma RED I.
Jutri, 25. t.m., ob 16.00
Abonma RED F.

SKD BARKOVLJE
Ul. Cerreto 12
prireja
POKUŠNJO
DOMAČEGA
KRUHA IN VINA
danes, 24. t.m., z
začetkom ob 20. uri.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
24. aprila. 1993
FIDEL

Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 20.03 - Dolžina dneva 13.59 - Luna vzide ob 7.11 in zatone ob 22.53.

Jutri, NEDELJA,
25. aprila 1993
DAN VSTAJE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj, zračni tlak 1016,5 mb narasča, veter 7 km na uro, zahodnik, vlaga 61-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Leonardo Luvisutto, Andrea Umek, Daniele Tarantino, Ester Gaudenzi, Federico Vrech.

UMRLI SO: 85-letna Neri-na Boschini, 84-letni Carlo Kreševic, 92-letni Carlo Del Piccolo, 75-letna Leda Frulla, 88-letna Carmen Peteani, 88-letni Dino Zannoni, 92-letna Maria Ribarich, 94-letna Pia Stoch, 70-letni Ferruccio Fabbro.

OKLICI: uradnik Luigi Steri in učiteljica Lorenza Paulin, uradnik Paolo Catalanotti in uradnica Cristina Macoratti, vodilni funkcionar Maurizio Giuncaio in zobozdravnik Fulvia Coslovich, uradnik Andrea Garau in uradnica Alessandra Sorangelo, tehničnik uradnik Gianpaolo Cottiga in geometer Elisabetta Lofano,

CVETLICARSTVO VRTNARSTVO

Orel - Blason

enoletnice, sobne rastline, urejanje okrasnih vrtov

Devinščina 6 - Zgonik
tel. 252149

CASSA RURALE IED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE
HIRANILNICA IN POSOJILNICA
OPICINE - TRST

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPCINAH OBVEŠČA ČENJENE CLANE, DA BO REDNI OBČNI ZBOR V DRUGEM SKLICANJU DNE 25. APRILA 1993 OB 9.30 V PROSVETNEM DOMU NA OPCINAH Z NASLEDNJI DNEVNIM REDOM:

1. Porocilo Upravnega sveta, prikaz in obrazložitev obracuna z dne 31.12.1992;
2. Porocilo Nadzornega odbora;
3. Razprava in odobritev obracuna, porocil in predloga o razdelitvi dobička iz leta 1992;
4. Dolocitev višine zneska, ki naj ga doplačajo novi clani;
5. Dolocitev višine posojila, ki se sme podeliti posamezniku;
6. Dolocitev najvišje meje dolgoročnih blagajniških in podpisnih kreditov;
7. Dolocitev sejnine in honorarjev članom Upravnega sveta in Nadzornega odbora;
8. Izvolitev treh novih članov Upravnega sveta in celotnega Nadzornega odbora ter dveh članov Razsodišča.

Ce se kdo ne more udeležiti obcnega zbora, prosimo, naj pooblasti izključno drugega člana. Za vstop v dvorano je obvezno vabilo.

dimnikar Fabio Mattei in uradnica Cinzia Colussi, gradbeni obrtnik Paolo Cicovini in natakarka Teresa Bobek, lesni strugar Luka Movio in študentka Estera Splajt, natakark Enrico Toffoli in trgovka Elisabetta Sorci, inženir Gianfranco Zocco in brezposelna Elisabetta Lant-schner, uradnik Massimo Gallinucci in delavka Patrizia Gangale, policijski nacelnik Alessandro Centrone in uradnica Michela Borme, uradnik Marcello Scignar in uradnica Leda Bobbo, zdravnik Gianfranco Semež in silvilja Amelia Esther Saldana Gomez, uradnik Roberto Nuzzi in uradnica Alessandra Grimsig, strojni kapetan Renzo Opassi in uradnica Laura Degrassi, uradnik Giovanni Sammartini in uradnica Sabina Roman, tehničnik izvedenec Angelo Sfriglia in bolnicarka Donatella Rocco, brivec Dorian Bertolina in uradnica Eliana Rosè, instalater Mauro Pedrocchi in frizerka Maura Morsut, delavec Enrico Cosetti in uradnica Lorella Cattonar, zdravnik Francesco Bianco in psihologinja Maria Alessandra Carraro, uradnik Giovanni Danese in brezposelna Enza Grassi, delavec Giuseppe Mirra in trgovka Tullia Cincopan, finančni stražnik Giovanni Bucciante in delavka Franca Festa, podcastnik finančne straže Giuseppe Licchelli in uradnica Rosella Ricci, tehnik Stanislav Gruden in uradnica Natalia Gregori, delavec Roby Ambrosi in trg. pomočnica Monica Nacci, delavec Mauro Miozzo in kuharica Silvana Orlic, delavec Romano Vignini in bolnicarka Nilsea Rudella, geometer Oscar Abbonanza in uradnica Elisabetta Cherin.

LEKARNE

Od ponedeljka, 19., do nedelje, 25. aprila 1993
Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18 (tel. 726265), Skedenj - Ul. Soncini 179 (tel. 816296).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnужnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Istrska ulica 18, Skedenj - Ul. Soncini 179, Trg Libertà 6.
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (tel. 421125).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 39911.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 39911.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 399-111, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

KINO

ARISTON - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »La scorta«, r. Ricky Tognazzi, i. Claudio Amendola, Enrico Lov-verso.
EXCELSIOR - 17.45, 20.00, 22.15 »Notti selvagge«, r.-i. Cyril Collard, prepovedan mladini pod 18. letom.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 »La moglie del soldato« r. Neil Jordan, i. Stephen Rea, Miranda Richardson.
NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Accerchiato« i. J. C. Van Damme.
NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Abuso di potere«, i. Kurt Russell, Madeleine Stowe.
NAZIONALE 3 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Gli Aristogatti«, prod. Walt Disney.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ricomincio da capo«, i. Bill Murray.
GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Alive - I sopravvissuti«, i. Ethan Hawke, Vincent Spano, Josh Hamilton.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sommer-sby«, i. Richard Gere in Jodie Foster.

EDEN - 15.30, 22.10 »Casa d'appuntamento: putana dalla testa ai piedi«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 19.15, 20.00, 22.00 »Profumo di donna«, i. Al Pacino.
LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Luna di filek«, r. Roman Polanski.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Caccia alle farfalle«, r. Otar Iosseliani.

RADIO - 15.30, 21.30 »L'appetito della notte«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PRIREDITVE

SLOVENSKI KULTURNI KLUB - Ul. Donizetti 3 vabi danes, 24. t.m., ob 18.30 na večer z naslovom KONEC XX STOLETJA - CAS VELIKIH SPREMENB. Govoril bo novinar Sergij Pahor.

ZUPNIJSKA SKUPNOST V NABREZINJE obvešča, da je v domaci zupnijski dvorani na ogled tradicionalna razstava prirovnih velikonočnih motivov se jutri, 25. t.m., vsak dan v popoldanskih urah.

ZVEZA UPKOJENCEV SPI CGIL FJK in AUŠER vabita na ogled RAZSTAVE DEL ŽENSK USTVARJALK (ročna, likovna in literarna dela) v dvorani na Lgo Barriera Vecchia 15. Razstava bo odprta se jutri, 25. t.m., ob delavnih od 10. do 12. ure ter od 16. do 19. ure, ob praznikih od 10. do 12. ure.

VZPI-ANPI in barkovljansko društvo prireja okroglo mizo na temo: BARKOVLJE PRED 50. LETI - ODPORNISTVO IN OSVOBODILNO GIBANJE. Uvodna misel prof. Teodoro Sala, Neva Lukes in dr. Skerč v torek, 27. t.m. ob 20. uri v Ul. Cerreto 12.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - Krožek Kras prireja na dvorišču Prosvetnega doma na Opcinah PRVOMAJSKI PRAZNIK. 30. aprila, ob 20. uri otvoritev razstave 1.maj z nastopom MPZ Tabor z Opcin, v soboto, 1. maja, ob 17. uri nastop godbe V. Parma iz Trebe in ob 19. uri ples z ansamblom Krt, v nedeljo, 2. maja, ob 17. uri koncert TPZ P. Tomazic, ob 19. uri ples z ansamblom Krt. Vabljeni! SKD Grad in Odesk za zgodovino pri NSK vabita na ogled razstave ONDILE CEZ STARI VRH. Razstava je odprta v Ovcarjevih hiši pri Banih do 23. maja, ob ponedeljkih, petkih in sobotah od 18. do 21. ure ter ob nedeljah od 10. do 13. ure ter od 16. do 21. ure.

OBVESTILA

ITALIJANSKA AKADEMJA UCITELJEV SOMMELIERIS priredi TECAJ VINSKE POKUSNJE za ljubitelje vina in dobre kuhinje. Tecaj bo 27. in 28. aprila, 4., 11., 12., 18., 19. in 26. maja, ob torkih in sredo v restavraciji Sacra ostaria in ob sredo v

restavraciji Al Granzo. Predvajanje video filmov ter srečanje z gosti in predavatelji. Vsak udelezenec bo dobil kovček z dvema kupama za pokusno, knjige, pisemne potrebscine, vina ter sestavine za pokusno. Vpisovanje pri restavraciji Sacra ostaria - Ul. Campo Marzio 13 - Trst, tel. st. 304791, pri restavraciji Al Granzo - Trg Venezia 7 - Trst, tel. st. 306788 ter na tel. st. (040) 422269 - zvečer.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK - KONTOVEL sklicuje danes, 24. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju REDNI OBČNI ZBOR. Vabljeni clani!

V DRUŠTVU SLOVENSKEH IZOBRAZENECV bo v ponedeljek, 26. t.m., ob 20.30 srečanje s publicistom arh. Edom Ravnikarjem. Tema pogovora bodo njegova kritična stališča do sodobne slovenske stvarnosti.

ODBOR ZA POSTAVITEV SPOMENIKA PADLIM V NOB iz Skednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane obvešča, da bo jutri, 25. t.m., v jutranjih urah polagal cvetje ob začasnem spomeniku pri Sv. Ani. KD I. GRBEC vabi jutri, 25. t.m., ob 11. uri na polaganje vencev in cvetja na začasn spomenik padlim v NOB iz Skednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

VZPI Dolina-Mackolje-Prebened vabi jutri, 25. t.m., ob 15. uri na spomin-sko svečanost ob 50. obletnici odpornistva, ki bo v Dolini pri spomeniku NOB. Na ogled: razstava fotografij padlih, sodeluje MoPZ V. Vodnik. Ob 13. uri polaganje cvetja na spomenik padlim v Mackoljah, ob 13.30 polaganje cvetja na spomenik padlim v Prebenedu.

ODBOR ZA PROSLAVITEV 25. APRILA obvešča, da se bo jutri, 25. t.m., ob 11.15 vrsila pred Narodnim domom pri Sv. Ivanu proslavitev 48. obletnice osvoboditve. Vabimo prebivalstvo, da počasti padle s petjem.

Vabljeni na predavanje in praktične vaje rejki in shiatzu zdravilne japonske masaze, ki bo v Domu na Brdini na Opcinah jutri, 25. t.m., ob 9. in 11. uri.

IZLETI

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST prireja jutri, 25. t.m., avtomobilski izlet na Golake v Trnovskem gozdu z obiskom jame Ledence »Velika Paradana«. Zbirališče udeležencev ob 8. uri na Narodni cesti na Opcinah pri restavraciji Danev in ob 8.15 na Poklonu pri restavraciji Furlan. Obvezna prepuščina.

SKD CEROVLJE - MAVHINJE priredi jutri, 25. t.m., pomladni orientacijski pohod po oznaceni poti po Mavhinhah in okolici. Odhod ob 8.30 do 10.30 iz Mavhinj. Vabljeni posamezniki in skupine.

V soboto, 15. maja bo izlet v Bassano del Grappa. Sodelujejo VESELI GODCI. Vpisovanje v Partizanskem klubu v Boljuncu vsak dan od 18. do 19.30 ali na tel. st. 228333 od 12. do 14. ure.

POKRAJINSKA ZVEZA CGIL-SPI NABREZINA priredi enodneveni izlet v petek, 14. maja na izliv reke Pad ter krizarjenje s colnom po delti. Rezervacije in vpisovanje pri Zvezi upokojencev SPI-CGIL, Trg sv. Roka 3 v Nabrezini, tel. st. 200036 ter Ida Bortolotti tel. st. 200007.

ČESTITKE

Včeraj je praznoval rojstni dan NINI iz Ricmanj. Mnogo zdravja in veselja mu zelita družina in vnukinja Elena.

MALI OGLASI

OSMICA Brje pri Komnu-Kosmina Miran odprta od 24. t.m. do 2.maja.Vabljeni!

OSMICO je odprl Franc Jelusic v Storjah 7 pri Sezani. Odprta bo 27. t.m. Za domaco hrano, pijaco in zabavo je posrbiljeno.

OSMICA je odprta pri Simcevih v Krizu 202.

OSMICO je odprl Mario Gruden v Nabrezini. Toci malvazijo in refosk.

OSMICO je odprl Livio Pernarcic v Stivanu.

OSMICO je odprl Miro Zigon v Zgoniku.

OSMICO je odprl Slavko Svara - Trnovca 14.

OSMICO sta v Logu st. 243 odprla Maks in Dorian Komar. Tocita belo, crno, malvazijo in vitovsko.

AGRITURIZEM PRI CIRILI v Doberdobu je odprl vsak cetrtek od 16. do 24. ure, petek, soboto in nedeljo pa od 10. do 24. ure. Priporocamo se za obisk!

BERTO TONKIC je v Doberdobu na Trzaski ul. st. 25 odprl osmico. Toci belo in crno vino ter nudi domaci prigrizek.

PRI PISCANCIH ima odprto osmico Sergio Ferfolja od 25. t.m.

V KOLUDROVCI je odprta osmica do 25. t.m.

OSMICO je odprla v Slivnem st. 25 družina Frandoli.

OSMICO je odprl Juri Stubelj v Sempolaju.

RIBOGONJNICA AGROITTICA GLINSICA iz Boljunca je odprta vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30. Na razpolago so prvovrstni majhni kanadski lososi. Tel. 228297.

PRODAM motorno kolo Suzuki mod DR 650 RSE, letnik '91 v odličnem stanju. Tel. st. 214527 v popoldanskih urah.

YTO v odličnem stanju prodam. Tel. st. 823348 od 13.30 do 16. ure.

PRODAM metaliziran opel corsa 1.2 GLS (z dodatki), december '89. Tel. st. 421412.

PRODAM zemljišce na Krasu. Tel. st. 200878 po 18. uri.

PRODAM klavir po ugodni ceni. Tel. st. 200620.

MEDICINSKA SESTRA isce delo na domu ali varstvo in nego bolnika. Tel. st. 828251.

GOSPA nemskega materinje jezika nudi lekcije za vse stopnje znanja, po zmernih cenah. Tel. st. 772155.

POSTENO in marljivo 22-letno dekle isce delo pri slovenski družini v Trstu, Opcinah za opravljanje raznih gospodinskih del ter varstvo otrok. Prejem kakršnokoli delo. Tel. st. (003867) 31270.

SEZANA - prodamo ali oddamo atraktivno hiso uporabne površine 240 kv. m v sedmi gradbeni fazi na parceli 400 kv. m, primerno tudi za poslovni objekt. Telefon/fax Sigma (003861) 349390, 183599 od 9. do 18. ure, sobota od 10. do 14. ure.

PODARIM dvomesečnega psicka. Tel. st. 200169 ob urah obedov.

KOKOSERJA KRALJIC - Prebened 99 obvešča, da zacenja s prodajo nove produkcije gob (pleurotus). Tel. st. 231846 ali 232577.

ISCEN knjigo Antologia della lingua italiana, v rabi leta 1940/42. Tel. st. 815478 ob urah kosila.

SUKANEC za kvacanje in se kaj nudim pridnim zenskim rokam. Tel. st. (0481) 533960.

SLOVENIJA - Bohinj nudimo apartma do osem oseb. Tel. st. (064) 723212.

PRISPEVKI

V spomin na Maksa Oto daruje zena Marija 30.000 lir za vzdrzevanje spomenika padlim v NOB v Dolini, 50.000 lir za Kardioloski oddelek (dr. Scardi) in 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob poravnavi članarine VZPI-ANPI Prosek so darovali: Slavka Ban 20.000 lir, Anica Ban-Blazina 5.000, Mario Brisic 20.000, Dragica Caharija 5.000, Lucy Caharija 10.000, Alojz Cibic 10.000, Rozalija Cuk 10.000, Ivan-Oskar Ferluga 5.000, Zvonko Kalc 10.000, Ljudomil Naber-goj 10.000, Albin Puntar 10.000, Ivanka Stoka 5.000 in Stefanija Stoka 10.000 lir. Radovan Zorn daruje 20.000 lir za vzdrzevanje spomenika na Proseku in 20.000 lir za vzdrzevanje spomenika na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob Marija Prodana daruje skupina mladih družinskih prijateljev Robi, Diego, Paolo, Giorgio, Dario, Marino, Franco in Aleks 80.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob Marije Kralj vd. Kalc daruje družina Slavko in Marija Sosic - Opcine 30.000 lir za KD Skala - Gropada.

Družina Petaros daruje 100.000 lir za Sklad za popravilo orgel v cerkvi na Opcinah.

V spomin na Sandijevega oceta Dragota Kluna darujeta Majda in Rado Mennucci 20.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na pok. Marijo Sossija darujejo Edvinovi prijatelji 180.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na pok. Marijo Kalc daruje sestrnica Bernarda Carli 15.000 lir za Ljudski dom Trebece.

V spomin na Draga Kluna darujeta Mira in Fabian 20.000 lir za Zvezo borcev iz Boljunca.

POGREB POKOJNIKA BO DANES, 24. T.M., OB 13.15 V MAVHINJSKI CERKVI.

Zalujoči zena Valerija, hcerki Graziella in Ana ter sinova Peter in Mario z družinami.

Namesto cvetja darujete v dobrodelne namene. Mavhinje, 24. 4.1993

Ob hudih izgubi dragega oceta zalujejo s Petrom in svojci

družine Biagi, Prašnikar in Vidali

Ob težki izgubi oceta Venota Tercona izrakajo iskreno sozljaje Petru in svojcem

Marcello, Lado, Willy, Claudio, Fausto in Tore z družinami.

Ob nenadni izgubi oceta in moza Venota Tercona izreka iskreno sozljaje Petru in svojcem

dramska skupina in odbor SKD Slavec

Ob smrti tovarisa in bivšega borca NOB Venota Tercona izreka iskreno sozljaje vsem svojcem

odbor sekcije VZPI-ANPI Nabrezina

TRŽIČ

Glasba v ritmu toka Donave

Kot vsako pomlad se tudi letos nadaljuje glasbena voznja po Donavi, ki jo svojim zvestim obiskovalcem ponuja Občinsko gledališče iz Trzica. Kvalitetna glasbena ponudba, ki jo za trziško gledališče že več let oblikuje priznani trzaski glasbenik Čarlo de Incontrera, bo tokrat preko koncertov, ki se bodo zvrstili od 28. aprila do 6. junija, iz Avstrije preko Bratislave prispela do Budimpešte. Tokratni del potovanja po »glasbeni Donavi« predvideva 12 koncertov, ki bodo vsi - razen zadnjega - v prijetnem trziškem občinskem gledališču. Letosnje spomladansko potovanje se bo namreč zaključilo z gostovanjem v Cankarjevem domu v Ljubljani v nedeljo, 6. junija. Na prvem koncertu, ki bo v sredo, 28. t.m., ob 20.30, bo pod vodstvom Antona Nanuta nastopil simfončni orkester slovenske radiotelevizije, ki je eden najbolj rednih gostov trziške glasbene prireditve.

GLEDALIŠČE / SEZONA V TRŽAŠKEM CRISTALLU

Ljubka komedija nekdanje Anglije

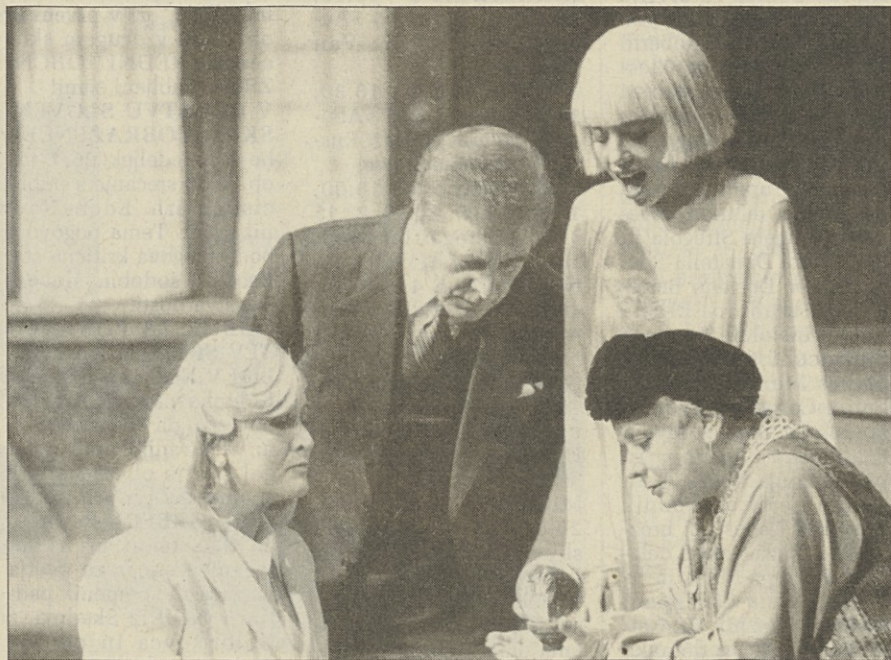
Dobra izvedba Cowardove uspešnice *Blithe Spirit*

BOJANA VATOVEC

Mesec april je bil v gledališču Cristallo posvečen kot pubec rahli in neboleči lahkotnosti iz bližnje preteklosti. Po Novem testamentu Sache Guitryja z Ablertom Lionellom si lahko ogledamo uspešno Veseli duh (Spirito allegro) briljantnega angleškega komediografa Noela Cowarda z Ugom Pagliajem in Paolo Gassman.

Noela Cowarda bi lahko označil kot enega najznatnejših in najuspešnejših angleških gledaliških avtorjev. Junaki njegovih komedij so predstavniki višje-srednje angleske meščanske družbe, po možnosti s hišo na deželi. Cowardova priljubljenost sloni na učinkovitih duhovitih zapletih in na briljantnih dialogih.

Komedijo *Blithe Spirit* je spisal maja 1941, v samih sestih dneh. Se istega leta so jo z avtorjevo režijo uprizorili v londonskem gledališču Piccadilly sredi rusevin po nemških letalskih napadih. Doživela je izreden uspeh, saj je ostala na sporedu kar pet let. Vseč je bila tudi občinstvu v New Yorku, kjer so ponovite trajale tri leta. Leta 1945 je režiser David Lean po njej posnel prav tako uspešen film z

Paola Gassman, Ugo Pagliani, Benediccia Boccia in Giorgia Vignoli

Rexom Harrisonom v glavni vlogi.

Glavni junak je Charles, srednje uspešen pisatelj. Z drugo ženo Ruth priredi spristino seanso, med katero Madame Arcati prikliče duh Charlesove prve žene Elvire. Elviro vidi in sliši samo Charles, kar povzroči nemalo zapletov. Obe ženi se seveda z vsemi razpoložljivimi sredstvi borita za Charlesovo ljubezen do nepredvidljivega končnega razpleta.

Režiser Franco Però je komedijo uokril v dobo, ko je nastala. Postavil jo je v tipično angleško

podezelsko hišo z vrtom, dnevno sobo v pritličju in spalnico v prvem nadstropju. Ugo Pagliani je duhovit in primerno ujedljiv Charles. Paola Gassman je zrela in racionalna Ruth, medtem, ko se vedno radoživ Elviro igra dolgonoga Benediccia Boccia. Posebno zabavna je trzaska igralka Giorgia Vignoli kot čudaska Madame Arcati. Uigran ansambel dopolnjujejo se Nunzia Antonino v vlogi plahe in nerodne služkinje ter Carlo Allegrini in Michela Caruso kot družinska prijatelja. Pri predstavi sta sodelovala

še scenograf Antonio Fiorentino in kostumografa Sabrina Chicchio. Predstava teče kot dobro namažan stroj, zal pa sta briljantni humor in duhovitost v času, ki nas loči od nastanka komedije, v dobri meri izpuhtela. Tako lahko le občasno neoporečno profesionalnost nastopajočih in se tu pa tam nasmehe-ne ob kakšni ne preveč ostri puscici na račun zakonskega stanu. Vse to pa je več kot dovolj za občinstvo, ki očito ljubi take neobvezujoče komedije, zlasti kadar v njih nastopajo znani igralci.

GLASBA / V ČETRTEK V TRŽIČU

Ironični, preprosti Fabio Concato

MARJAN KEMPERLE

»In viaggio«. Tako je naslov zadnje plošče 40-letnega milanskega kantavtorja Fabia Concata. Na njegovem zadnjem popotovanju po Apeninskem polotoku se je v četrtek zvečer - prvič v 16-letni pevski karieri - ustavil v Furlaniji-Juljski krajini. V uvodu koncerta v trziškem mega-disko-klubu Hippodrome je res številnemu občinstvu »izdal«, da se je počutil ob vhodu v disko klub presenečen in tudi vznemirjen, saj že leta ne nastopa več v podobnih javnih lokalih. No, ob koncu je v krajšem pogovoru priznal, da ga je nastop povsem zadovoljiv, saj je bil takorekoč domač, intimen, z njegovi oboževalci pozorno zleknenimi v foteljah, ki so zasedali veliko plesnice pod odrom.

Intimen in neposreden - tako bi lahko v dveh besedah strnil bistvo njegovega koncerta. Concato se je po letih nastopov s »klasičnim« rockerskim ansamblom tokrat odločil za povsem akustično glasbeno varianto: klavir in dve kitari. Rezultat je bil izjemen: njegove glasbene zelo zahtevne pesmi niso izgubile na svežini, se več, bile so se bolj neposredne, kar je - sodeč po pev-

Kantavtor Fabio Concato med četrtkovim koncertom v Trziču (foto KROMA)

skem odzivu - občinstvo zelo cenilo.

Concato je glasbenik in pevec v najbolj zlahtnem pomenu besede. Njegova glasbena priprava izvira iz ljubezni do glasbe, ki mu jo je posredoval oče, obozevalec »fenomena Gila Evansa«, kot sam pravi v pesmi, ki mu jo je posvetil po njegovem odhodu. Besede Fabia Concata so preproste, teme, ki jih obravnava navidez majhne, a nikoli banalne. Sam je prepričan, da mu je uspelo uravnovesiti glasbeni in besedni del z razliko od tistih kantav-

torjev iz sedemdesetih in začetka osemdesetih let, ki so privilegirali besedilo na račun glasbene podlage.

Concato slika v svojih pesmih pejsaže nase vsakdanjosti; vse zelo neobremenjeno, kvečjemu popoprano s scep-cem zdrave ironije. Zato ni nikakor naključje, da je koncert začel z eno prvih pesmi, hudomušno posvečeno »konservativcu in antikomunistu Deanu Martinu, zaključil pa z Rosalino, deklico (»90 kilogramov pohote«), ki se ponoči ubija s sladlicami.

Vmes je na svojem trziškem popotovanju skupaj s partnerjema (pianistom Carlom Gargionijem in kitaristom Paolom Carto) popeljal gledalce med hite (Domenica bestiale, Fiore di maggio, Ti ricordo ancora in krasna Guido piano) in pesmi iz zadnjega albuma. Vse skupaj je povezoval zelo humorno in duhovito. Z občinstvom je vzpostavil pristen kontakt, ki ga ni pretrgal niti izpad elektricnega toka. Skratka: koncert Fabia Concata je bil lepa predstava italijanske avtorske pesmi in glasbe.

ZGODOVINOPISJE / TRŽAŠKA PREDSTAVITEV NA POBUDO NŠK

Politično zorenje Slovencev v zanimivi knjigi Janka Prunka

Predstavil jo je Jože Pirjevec

»Knjiga govori o svojskosti, značilnosti in kvaliteti slovenskega narodnopolitičnega razvoja, od narodnega preporoda konec 18. stoletja do razglasitve samostojne države in njenega mednarodnega priznanja v letu 1991/92, torej o okroglih dvesto letih. Poskusa ob zgodovinskem razumevanju tega specifičnega nacionalnega fenomena in njegove nacionalne zavesti dajati odgovor, zakaj smo se Slovenci v določenih zgodovinskih prelomnicah odločili tako, kot smo se, in ne drugače.« Tako v uvodu zgodovinar Janko Prunk, avtor knjige Slovenski narodni vzpon (Narodna politika: 1768-1992) predstavlja lastno delo. Zanimivo knjigo so konec prejšnjega tedna na pobudo Narodne in študijske knjižnice predstavili v Trstu. Prunk je takoj naglasil, da je bila knjiga nastavljena za široko publiko in za mednarodno javnost, temu je seveda prikožil stil in se zato tudi ni spušcal v nekatere podrobnosti.

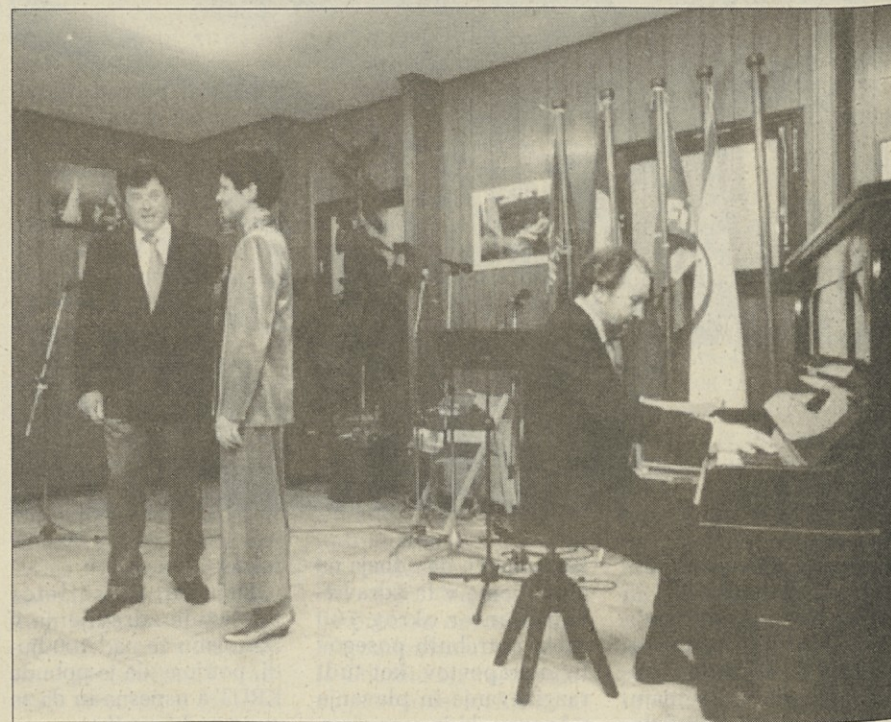
V knjigi je Prunk uporabil tudi material, ki so ga obdelali drugi avtorji (ti so seveda navedeni), dvoje vprašanj pa - kot sam pravi - ni mogel zadovoljito rešiti: gre za vprašanje razvoja primorskih Slovencev pod Italijo med obema vojnima in vprašanje zgodovinskega razvoja Slovencev v drugi svetovni vojni. Zato ga to se čaka.

Avtorja (na sliki Ferrarja desno) in knjigo je v Trstu predstavil zgodovinar Jože Pirjevec (levo).

Pianist Aleksander Vodopivec, pevci Edit Kocjan, Marta Fabris in Mario Simić, mlada popevkarica Kristina Besenghi, Trzaski narodni ansambel in povezovalka Dorica Zagar so oblikovali sobotni glasbeni večer v TPK Sirena, kateremu je gospa Liana Kršćak poklonila klavir svoje preminule hčerke Nadje. Kot je v pozdravnem nagovoru naglasil predsednik Livio Pertot, je klub z veliko hvalnostjo sprejel dragoceno darilo in priredil večer, ki ga je z vsebinskega vidika sestavil Aleksander Vodopivec. Priznani pianist je na večeru nastopil prvi in izvedel tri Gershwinove preludije. Sledil je pevski del (na klavir je vse nastopajoče spremljal A. Vodopivec): najprej sta Marta

Fabris in Mario Simić izvedla zaključni duet iz Leharjeve Vesele vdove, nato pa je Edit Kocjan odpela arijo Vilije iz iste opere. Mario Simić predstavil znano pesem Granada, nato pa je z Edit Kocjan podal ljubezenski duet iz Kalmanove Cardaske kneginje. Po tej točki, ki je se zlasti navdusila številno občinstvo, je nastopila mlada Kristina Besenghi, ki je zapela dve prisrčni melodiji s festivalov trzaskih popevke. Zaključni del je pripadel Trzaskemu narodnemu ansamblu, ki je v sestavi Marino Besenghi, Tullio Mozzina, Igor Gustin in Karlo Grgić s pevkama Marto Fabris in Edit Kocjan izvedel več skladb. Na sliki Ferrarja Mario Simić, Edit Kocjan in A. Vodopivec.

OBLETNICE / PRI SV. IVANU - TRST

V društvu Škamperle proslavili 80-letnico igralca Staneta Raztresena O včerajšnji in današnji dejavnosti umetnika je govorila Mira Sardoč

Preteklo soboto je SKD S.Skamperle priredilo večer v čast igralcu Stanetu Raztresenu, ki je te dni praznoval svojo 80-letnico. Lepega večera so se udeležili številni domaćini, ki so zeleli izpricati svoje zadovoljstvo, da je društvo tako uspešno obnovilo svojo dejavnost in zazeleti tudi igralcu, ki se vedno pridno obiskuje naše sole, društva in organizacije, da bi s svojimi recitali se nadaljeval.

Večer je vodila Milica Kravos, ki je tudi izrekla voščila vseh tokratnemu slavljenju; sledile so re-

citacije najmlajših, nastop moskega pevskega zbora Valentin Vodnik pod vodstvom Ignacija Ote in se govor igralka Mire Sardoč, ki se je spomnila Raztresenovega dela v Slovenskem stalnem gledališču in njegovih številnih nastopov v zadnjih letih, ki potrjujejo - je dejala - njegovo vitalnost, pa tudi željo, da prinaša našim ljudem odlomke iz del naših priznanih pisateljev in pesnikov. N.L.

Na sliki (foto Krizmancic) Mira Sardoč govori o jubileju (levo ob njej).

SREČANJA ZA MLADINO

Filozof Savater pritegnil tudi Tržačane

Udeležil se je srečanj v okviru projekta Leros, ki je namenjen bivšim mamilašem

Med pomembne kulturne dogodke, ki so se prejšnji teden zvrstili v Trstu, spada tudi četrtkov obisk spanskega filozofa Fernanda Savaterja, ki je popoldne spregovoril mladim projekta Leros, zvečer pa je v Goethe Institut predstavil svojo zadnjo knjigo Politika por Amador (Politika za Amadorja), ki je nedavno izšla v italijanskem prevodu z naslovom Politika per un figlio.

Fernando Savater poučuje na Univerzi v Madridu. V Italiji je zlasti znan po knjigi o etičnosti in etičnem vedenju Etica por Amador iz leta 1991, ki je bila prav tako prevedena v italijansko z naslovom Etica per un figlio. Knjizica je namenjena mladim, ki iščejo pot in smisel v življenju.

Kot je avtor sam povedal, si je pri pisanju predstavljal, da govori mlademu človeku, ki ga dobro pozna, svojem sinu Amadorju. Mladim je namreč namenjena tudi zadnja knjiga, v kateri Savater poudarja vlogo politike kot ustvarjalne pustolovščine in nujnost strpnosti, analizira meje (skupina, država, svet), do katere naj segajo moralna prepričanja določene skupine, ter kot vodilo ne predla-ga altruizma, temveč »racionalni egoizem«, ki veleva, da v skrbi za lastno dobro počutje, svoje zanimanje razširimo na skupino, v katero spadamo in tudi na ves svet.

Fernando Savater je prišel v Trst na povabilo prirediteljev Projekta Leros. Pobuda je namenjena mladim, ki imajo za sa-

bo izkušnje z mamili. Vodi jo Služba za zasvojenost z mamili v okviru trzaskе KZE. Projekt predvideva med drugim vrsto srečanj, ki so se začela 19. februarja in se bodo nadaljevala do 1. junija. Spanski filozof je udeležencem Projekta spregovoril o kritiki paternalistične etike. Po predavanju se je vnela živahna razprava, tako da je z zamudo prišel v Goethe Institut, kjer ga je čakalo precejšnje število obudovalcev, ki so prebrali knjigo o etiki. Veliko poslušalcev je izrazilo priloženost, da so mu tudi osebno izpovedali svoje obudovanje. Savater se ni izneveril simpatiji, ki jo vzbuja pri sogovornikih, in skromno odvrnil, da je le filozof z malo zacetenico. (bov)

VOLITVE / MRZLIČNE PRIPRAVE NA 6. JUNIJ

Večina strank s svojim znakom

Težavno dogovarjanje tudi na levi

VLADO KLEMSE

Natančno poldrugi mesec je se do pokrajinskih, deželnih in v nekaterih občinah tudi upravnih volitev. Čakanje na izid referendumskega glasovanja je stranke potisnilo v veliko časovno stisko. Novi način volitev, ki ga bomo prvič v praksi preizkusili prav v naši deželi, dodatno obremenjuje priprave na glasovanje, ki bo 6. junija. Zgleda, da vsaj kar zadeva volitve predsednika pokrajine in pokrajinskega sveta doslej ni bilo na razpolago dovolj časa za sklenitev trdnih zavezništov. Morda so razlogi tudi drugačni. Dejstvo je, da se bodo skoraj vse stranke predstavile vsaka zase, s svojim znakom in da se bodo sele naknadno, v drugem krogu, dogovarjale za sklepanje zavezništov.

Imena kandidatov za mesto predsednika pokrajine bodo znana v prvih dneh prihodnjega tedna, ko se bo tudi začela nelehka naloga (za vse) zbiranja podpisov.

Z ozirom, da je rok za vložitev kandidatnih list razmeroma kratek so nekatere, sicer neuradne, odločitve že znane. Tako bosta na listi DSL ponovno kandidirali dosedanja odbornici Aleksandra De-

vetak in Rosaria Di Dato, od dosedanjih svetovalcev pa Salomoni, Furlan in Pironi. Salomoni naj bi bil kandidat za predsednika pokrajine. Drugi (novi) kandidati pa so se De Pace, Zuppel, Tuzzi, Pizzin, Donolato. Končno odločitev bodo sprejeli sredi prihodnjega tedna, predvidoma v sredo.

Socasno tečejo tudi priprave na deželne volitve. Za deželni svet bosta kot kaže, poleg drugih, kandidirala doberdobski zupan dr. Lavrencic in zupan iz Romansa Bolzan. Lavrencic je predlagala slovenska komponenta v stranki. O vseh kandidaturah se bodo morale izreči sekcije.

Do ponedeljka bodo odločitve o kandidatih listi sprejeli tudi v vrstah socialistične stranke, ki bo nastopala s svojim znakom, medtem ko se ni bilo dokončno reseno vprašanje povezave z DSL in manjšimi strankami, zlasti socialdemokracijo in republikanci. Na seji mestnega vodstva stranke, v četrtek je, kot je slišati, prislo do hudih sporov.

Za samostojen nastop so se odločili pri Slovenski skupnosti. Odločitve s kom se bodo povezali pa bodo sprejeli po pr-

vem krogu.

V vrstah KD naj bi za mesto predsednika kandidiral dosedanja podpredsednik pokrajinskega odbora, Alberto Bergamin.

Socialdemokrati se bodo verjetno povezali s socialisti. Velika neznanka je Severna Liga (mimo grede, jutri bodo na Korzu odprli nov sedež), ki utegne prevzeti vlogo najmočnejše stranke.

Prvo nedeljo junija bodo v Trzinu, Ronkah, Vilešu in Romansu volili tudi za obnovo občinskih svetov in za izvolitev zupinov. V Trzinu, Ronkah in Romansu si prizadevajo, da bi se v vodstvu občin ustvarila napredno usmerjena koalicija, vendar nastajajo ob tem velike težave.

V Trzinu je KD za mesto zupana kandidirala ravnateljico srednje šole Nelvo Mellinot, od dosedanjih predstavnikov pa naj bi na listo prisli le trije. Se zmeraj je odprto vprašanje s kom se bodo povezali Segnjevci pristasi (k njim sodi dosedanja zupanja) in kako se bodo odločili v DSL, ki je znotraj precej razkojena. Podobne težave se kažejo tudi v Ronkah, medtem ko ne bi smelo biti težav v Romansu in Vilešu.

Tako venci ob 25. aprilu

Danes in jutri bo na Goriskem vrsta slovesnosti ob 25. aprilu. SKGZ in VZ-PI bosta polagali vence danes na gradu (16.00), pri železnici postaji (17.00) na glavnem pokopališču v Gorici (17.30) in v Zdravstvenih (18.00).

Na Sovodnjem bosta osrednja prireditve s kulturnim programom nocoj ob 21. uri v Gabrijah. Pred tem bo občinska uprava polagala vence v Sovodnjah (20.00), na Peci (20.15), v Rupi (20.30), na Vrhu pa bo slovesnost jutri ob 10.30.

Jutri ob 10. uri prireditve v Pevmi, kjer bodo praznovali obnovo spomenika. V Podgori bo slovesnost pred spomenikom jutri ob 11. uri v Standrežu pa ob 11.30.

Na Doberdobskem bo jutri ob 9. uri v cerkvi sv. Martina masa za padle v NOB. Sledila bodo polaganja vencev na Poljanah (10.00), v Dolu (10.15), v Jamljah (10.40), ob 11.00 pa osrednja svečanost v Doberdobi, kjer bo govorila tudi Jozica Puhar, ministrica Republike Slovenije.

GORICA / ODVIJA SE V KATOLIŠKEM DOMU

Pokrajinski kongres sindikalne zveze CISL

V ospredju vprašanja prisotnosti sindikata v spremenjenih družbenih razmerah

Gostje in občinstvo na kongresu (foto Studio Reportage)

Skoraj dvesto delegatov v predstavstvu nad dvanajst tisoč članov, je včeraj in danes zbranih na 12. pokrajinskem kongresu sindikalne zveze CISL za Gorisko. Kongres se odvijal v prostorih Katoliškega doma, začel pa se je z uvodnim poročilom pokrajinskega tajnika Vittoria Brancatija.

Priprave na kongres so trajale približno dva meseca. V tem času so na delovnih mestih v tovarnah, na sedežih raznih javnih ustanov in uradov pripravili nad 100 večjih srečanj, skoraj tisoč pa je

bilo specifičnih tematskih zborovanj.

Kongres se odvijal v zapletenem političnem trenutku, kar se odraža tudi v geslu kongresa, kjer so navedeni tudi cilji: za večje sodelovanje, odgovornost, enotnost, za delo, za kakovost življenja in za afirmacijo sindikata v družbi.

V ospredju so predvsem vprašanja nezaposlenosti, vprašanja vrednotenja dela, vprašanja ohranitve nivoja socialne varnosti.

V uvodnem delu poročila je dosedanja pokrajinski tajnik CISL, Vit-

torio Brancati, podal podrobno analizo globokih družbenih premikov v državi in svetu, ki so se dogodili v obdobju od zadnjega kongresa (pred štirimi leti). Skusal je dovedati, da poraz real-socializma in marksistične ideologije v praksi, ne zmanjšuje obsega revsčine, krivic, velikanskih razlik med bogatimi in revnimi. Prav v tej situaciji sindikat dobiva novo vlogo in moc. Solidarnost in družbena pravica sta možni le v demokraciji ter ob delovanju močnega in enotnega sindikata.

ČESTITKE

Danes praznujeta 25 let poroke Radica Gergolet in Alberto Lavrencic iz Doberdoba. Prisrčno čestitajo prijatelji in povabljeni!

OBVESTILA

SPD GORICA vabi jutri na srečanje PD Nova Gorica na Trstelju. Pri planinski postojanki bo ob 11. uri uradni del prireditve. Odhod ob 8. uri s Travnika.

MULTIMEDIALNI TECAJ SLOVENSKEGA JEZIKA, v organizaciji Kinoateljstva - LOGLAB priredi jutri za slusatelje in prijatelje izlet v Ljubljano, Skofjo Loko in na Bled. Zbirališče ob 8.15 v Rozni dolini (pred menjalnico na slovenski strani) in ob 9. uri pri Ferneticih (pred okrepčevalnico na slovenski strani).

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo v ponedeljek med 9. in 11. uro zaradi del na glavni cevi vodovoda prišlo do prekinitev dobave vode. Prosijo za razumevanje.

KINO

GORICA VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »La moglie del soldato«. Režija Neil Jordan.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »L'armata delle tenebre«.

VERDI 17.15-19.40-22.00 »Gli spietati«. Prep. ml. pod 14. letom.

TRZIC EXCELSIOR 17.30-22.00 »Eroe per caso«.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO, Carduccijska ul. tel. 530268

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

AL REDENTORE, Ul. Rosselli 23, tel. 410340

NOVICE

Danes odprje Expomega

Na razstavišču ob locniškem mostu bodo danes odprli mednarodni blagovni sejmi Expomega. Na njem sodeluje okrog 160 razstavljalcev iz Italije, Avstrije in Koroske. Sejem bo odprt do nedelje, 2. maja. Slovesnost ob odprtju bo ob 11. uri, napovedujejo pa udeležbo predsednika deželne odbora Turella.

Zadnja predstava SSG

Tudi gledališka sezona 1992/93 se blizu h koncu. V abonmaju SSG v Gorici je namreč na sporedu le še ena predstava in sicer delo, ki ga je posebna komisija izbrala kot najboljšo na natečaju SSG za novo slovensko gledališko igro. Izbrano delo je "Vsega je kriva Marjana Držaj", slovenskega avtorja Milana Kleca. Nastopa celotni ansambel SSG, režija Dušan Mlakar. Predstava v Gorici bo v torek, 27. aprila, ob 20.30 v teatru "Verdi". Podrobnejše informacije nudijo v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20 - tel. 33288).

Praznik fitalje v Rupi

V Rupi hitijo s pripravami na Praznik fitalje, ki se bo letos odvijal jutri ter 1. in 2. maja. Kulturni program prireditve bo letos obogatilo še prvo srečanje pritrkovalcev. Zbrali in pomerili se bodo jutri ob 14. uri. Ob 16.30 bodo zapeli otroški zbori iz Stan-dreza, Steverjana ter Rupe. Jutri popoldne bo tudi teknovanje v pripravi najboljšo "domače fitalje".

V Sovodnjah praznik cerkve

V Sovodnjah bo župnijska skupnost danes praznovala 470-letnico posvetitve prve gotske cerkvice in zaključek obnovitvenih del, ki so se pričela lani jeseni. Ob tem dogodku je izšla tudi knjizica Cerkev sv. Martina, ki sta jo pripravila Verena Korsic in župnik Marjan Markežic. Predstavili jo bodo nocoj ob 20.30 v cerkvi v Sovodnjah. Dogodek bo združen s pevskim nastopom ter odprtjem razstave slik Irene Petejan ter fotografij v zvezi s cerkvijo. Jutri ob 10. uri bo v Sovodnjah zahvalna masa, ki jo bo daroval msgr. Oskar Simčič.

Zlobec na Multimedialnem tečaju

V ponedeljek, 26. aprila, bo gost Multimedialnega tečaja slovenskega jezika (Kinoateljstva-Loglab) slovenski pesnik Ciril Zlobec, sicer tudi publicist, prevajalec, kulturni delavec in politik. Kot Krasevec, ki je obiskoval italijanske sole, je od svoje partizanske mladosti pa do danes s svojim življenjem in delom spremljal in oblikoval slovenski kulturni in politični prostor. Zaradi vseh izkušenj in poetičnosti, s katero uspe prezariti vsako svoje dejanje, bo zanimiv pripovedovalec o slovenski stvarnosti. Srečanje bo v italijanskem jeziku v Feiglovi knjižnici (Ul. Croce 3) v ponedeljek ob 20.30.

Tatovi v trgovini v Gradežu

Neznanci, ki so v četrtek ponoči vlomili v trgovino oblačil Virgulin v Gradežu, so odpeljali za okrog trideset milijonov lir blaga. V trgovino so vlomili skozi manjše okno na dvorišni strani trgovine, ki je v Drevoredu Europa Unita. Posledice nočnega obiska so ugotovili sele včeraj zjutraj ob odprtju trgovine. Pred kakimi desetimi dnevi so v neki drugi graški trgovini prav tako opravili tatinski podvig. Domnevati je mogoče, da gre za krajo blaga po naročilu.

PRETURA / ŠE EN KORAK NAPREJ

Brez slovensčine je proces ničen

Pretor priznal pravico do tolmača in zapisnikarja z znanjem slovensčine

Proces proti skupini zelenih, ki so jeseni 1990 demonstrirali proti zaprtju mejnega prehoda za pesce na Skabrijelovi/Erjavcevi ulici, je tudi včeraj doživel odločitev (nadaljeval se bo 6. julija letos), pač pa je na včerajšnji obravnavi uveljavljanje pravice do rabeslovensčine v goriskih sodnih dvoranah naredilo pomemben in neizpodbiten korak naprej. Pretor dr. Milocco je namreč na soglasno zahtevo branilca obtoženca Marka Marincica, odv. Bogdana Berdona in tožilke dr. Serenelle Beltrame odlozil razpravo zaradi odsotnosti tolmača in zapisnikarja z znanjem slovensčine.

Na obravnavi junija lani je prav v sklopu tega postopka bila sicer slovenscina sprva na celno priznana, naknadno pa je sprico odložitve procesa zaradi drugih formalnih ovir prišlo do nasprotujočih si tolmachenj in celo do nenavadnega uradnega pojasnjevanja vodstva preture, čes da slovenscina - v nasprotju s tem, kar so takrat pisali vsi krajevni časopisi - ni bila priznana. Tokrat pa ni nikakršnih dvomov, saj je najprej državno pravdnstvo pri preturi poslalo Marincicu dvojice poziv na obravnavo, včeraj pa je pretor z odlokom o odložitvi procesa zaradi odsotnosti tolmača in zapisnikarja z znanjem slovensčine dokončno potrdil, da ima slovenski obtoženec na Go-

riskem, tako kot na Trzaskem, pravico do izvajanja člena 109 kazenskega postopnika, ki predvideva rabo manjšinskega jezika.

Zanimiva in pomembna je utemeljitev pretorja. Dr. Milocco je namreč v odloku zapisal, da je v skladu z določili člena 109 kazenskega postopnika proces ničen, če se zapisnik ne vodi v uradnem italijanskem oz. v danih primerih tudi v manjšinskem jeziku. Upoštevajoč ustavne razsodbe, nadaljuje dr. Milocco, ne bi bilo sprejemljivo omejevalno tolmachenje pravice do prevoda aktov, ki so "naslovljeni" na italijanskega državljanu pripadnika slovenske manjšine. Zato je nujno potrebna prisotnost tolmachenj in tudi zapisnikarja, ki bi zadevne akte vnesel v zapisnik v slovensčini. Pretor je zato, ker na včerajšnji obravnavi ni bilo ne tolmachenj ne zapisnikarja, odložil obravnavo in obenem ukazal tajnistvu preture, naj do naslednje obravnave uredi vse potrebno, da se bodo lahko izvajala določila člena 109 tudi glede vodenja zapisnika.

Ta odločitev je pomembna, saj je tokrat prvič kolikor nam je znano, da sodnik v Gorici poleg posega prevajalca (od lanske omejitve sporne obravnave se je to zgodilo že nekajkrat) odredi kot nujno tudi prisotnost zapisnikarja z znanjem slovensčine.

PEVMA / PEVSKI IN KULTURNI VEČER

Lep koncert štirih zborov z desnega brega Soče

Na prireditvi v pevski cerkvi, ki naj bi postala kar tradicionalna, nastopili tudi domači učenci-recitatorji

Recitatorji in združeni zbori na prireditvi v Pevmi (foto J. Kosič)

Nedeljski koncert velikonočnih pesmi je v pevski cerkvi priklical veliko število ljubiteljev petja. Koncert si je omislil domači mešani pevski zbor, ki je povabil se tri zore z desnega brega Soče. Poleg domačih pevcev, ki jih vodi Lucija Valentincic, so se z urednim petjem predstavili občinstvu še moški zbor iz Stmavra pod vodstvom Gabrijela Devetaka, dekliška pevka skupina "Alenka" iz Steverjana s pevovodkinjo Anko Cernic ter mešani pevski zbor iz Podgore pod taktirko Mirka Spacapana. Kulturno popoldne je obogatila še skupina otrok iz pevskih osnovnih šol, ki je pod vodstvom učiteljice Lidije Jarc podala vrsto priloznostnih recitacij. Slavnostni govornik pa je bil podgorški župnik Karlo

Bolcina. Sledila je prijetna družabnost, na kateri so organizatorji napovedali, da nameravajo sprico uspeha ponoviti take prireditve. (VP)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

KRSTNA UPRIZORITEV

Milan Klec

VSEGA JE KRIVA MARJANA DERŽAJ

Režija: Dušan Mlakar

V torek, 27. aprila, ob 20.30 v gledališču »G. Verdi« v Gorici

Abonma RED A in RED B

Avtobus vozi po običajnem voznom redu.

PIRIEDITVE

V DVORANI NA BUKOVJU bo nocoj ob 20.30 koncert zborov Oton Zupancic iz Standreza, Zenske pevске skupine Stuleti iz Trsta ter Fantovske pevске skupine iz Kopra. Zbori so po vrsti prvovrstenci na natečaju "Moj najljubši zbor" ob letošnji reviji Primorska poje.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV vabi danes ob 17. uri na ogled filma Danijela Jarca Sejem pripadnosti, ki bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V VITEŠKI DVORANI na gradu bo danes ob 17. uri nastop flavtistov glasbenih sol iz Gorice in Moruzza. Vabila so na razpolago v trgovini Pecar v ul. Contavalle.

NOVICE

Poljska gosti Felipa Gonzaleza

VARSAVA - Predsednik španske vlade je v petek prispel na dvodnevni uradni obisk v Varšavo, kjer se je sestel s poljsko kolegico Hano Suchocko in predsednikom Lechom Walenso. Sprejeli ga bodo tudi poljski zunanji minister Krzysztof Skubiszewski in skupina poslovnežev. Gonzalez bo v soboto v Varšavi uradno odprl Center za promocijo španskega gospodarstva. (AFP)

V Afganistanu izginili trije evropski diplomati

ISLAMABAD - Na poti med Quetto v Pakistanu in Kandaharjem v Afganistanu so v petek neznani ugrabili tri evropske diplomate, člane posebne skupine sedmih oseb, od katere so se v Pakistan vrnili le štirje. Na veleposlanstvu Velike Britanije v Pakistanu o tem dogodku niso hoteli dajati izjav. (AFP)

Grško-turški spori

ATENE, ANKARA - Grška vlada je pri turski protestirala zaradi kršenja grškega zračnega prostora nad Egejskim morjem, je sporočil grški minister za informiranje Andrianopoulos. Kot piše v uradnem sporočilu, so turska letala v četrtek šestkrat kršila grški zračni prostor na tem področju. Minister je se dodal, da takšna dejanja ne prispevajo k izboljšanju odnosov med državama, v času razplamtevanja krize na Balkanu. (STA, AFP)

Neonacisti uporabljajo sovjetska vojaška oporišča

POTSDAM - Neonacistične paravojaške skupine za urjenje vse pogostejše uporabljajo opuščena oporišča sovjetske vojske v nekdanji Vzhodni Nemčiji, je sporočil notranji minister nemške zvezne države Brandenburg Ziel. Polozaj je toliko nevarnejši, ker je v teh oporiščih se precej orožja, pravi Ziel. V tej zvezni državi, ki vključuje tudi okolico Berlina, je bilo do leta 1989 največ oporišč Rdece armade v NDR, skupaj pet odstotkov državnega ozemlja. (AFP, STA)

Irak in Iran se ponovno obstreljujeta

BAGDAD - Uradni Bagdad je v petek v Teheran poslal sporočilo, da bo začel raketirati obmejna ozemlja z Iranom, če iranska vojska ne bo nehala obstreljevati naselij na severu Iraka. Iranske rakete naj bi padale po naseljih že vse od ponedeljka. Sporočilo hkrati dodaja, da ima Irak vso pravico odgovoriti na provokacije, saj gre za vmešavanje v notranje zadeve države. Iransko oporčilo za napade pa je vpadanje kurdskih upornikov na ozemlje Irana. (Reuters)

ZDA / NOV PRITISK NA CLINTONA

Izvedenci se zavzemajo za vojaško posredovanje v BiH

Zaskrbljenost zaradi spopadov med Hrvati in Muslimani

NEW YORK - Amerika se vedno intenzivno ukvarja z dogodki v Srebrenici, čeprav posvečajo cedalje več prostora tudi drugi strani nesrečne bosanske vojne, v kateri se tisti, ki so si bili stoletja sosedje, ubijajo z okrutnostjo, ki je že davno ni bilo na obzorju, in drug drugega poganjajo z domov in iz države.

Dejstvo, da se Amerika toliko ukvarja s Srebrenico, kar je tu postalo že nekakšen lakmus, test, ob katerem bodo preizkusili tudi samega predsednika Clintona in njegove predvolilne obljube, pa vendarle ne izključuje tudi cedalje večje zaskrbljenosti zaradi silovitih in neumljenih spopadov med Hrvati in Muslimani v Vitezu, Santicih in drugih

vaseh, od koder prihajajo vse bolj pretresljiva poročila o tem, da očitno ne gre samo za sporadične spopade, kot je tukajšnji tisk sprva opisoval dogodke, temveč morda celo to za dokončni razkol med zavezniki v bosanski vojni drami in za začetek novega poglavja v hudi zgodovini narodov te nekdane jugoslovanske republike.

Nejasnosti okoli bosanske vojne se kažejo tudi v razlikah med najvišjimi funkcionarji ameriške administracije, celo nasprotujočih si izjavah ameriškega predsednika Clintona, ki je razpet med zahteve, naj storj kaj več, in mnenja, da bi vojaško posredovanje prineslo več škode kot koristi.

Prizadevanje za neko

akcijo je verjetno motiviralo ameriško veleposlanstvo pri Združenih narodih Madeleine Albright, da je poslala predsedniku Clintonu pismo, v katerem mu priporoča uporabo vojaške sile, »ker Amerika ne sme pozabiti na svoje mednarodne obveznosti,« kot je napisala. Veleposlanica Albright, ki jo stejejo za eno izmed najvplivnejših ljudi pri oblikovanju politike State Departmenta, v pismu trdi, da uporaba vojaške sile ne bo ogrozila redne človekoljubne pomoči in tudi ne življenj pripadnikov »modrih celad«, kar je argumentacija, ki jo nasprotniki vojaškega posega Amerike navajajo kot razlog, zakaj je vojaška akcija praktično neizvedljiva.

Hkrati s pismom veleposlanke Albrightove so se v javnosti oglašili tudi strokovnjaki State Departmenta za države Vzhodne Evrope in nekdane Jugoslavije. Na sestanku, ki so ga imeli na njihovo zahtevo z državnim sekretarjem Warrenom Christopherjem, je dvanajst visokih diplomatov prav tako zahtevalo vojaški poseg in svoj nenavaden postopek podprlo s peticijo, naslovljeno na Christopherja, ki zahteva odločnejšo akcijo. Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da se je s peticijo strinjal tudi Victor Jackovich, diplomat, ki je določen za prvega ameriškega veleposlanika v Bosni in Hercegovini, čeprav je sicer ni podpisal.

Zoran Kurtović

ETIOPIJA / OSAMOSVOJITEV ERITREJE

Mnogi se bojijo, da bo nastanek nove države sprožil plaz zahtev za spreminjanje meja po vsej Afriki

ASMARA - Eritrejci so se v petek podali na volišča, kjer se bodo na tridnevni referendum izrekli o odcepitvi od Etiopije. Tridesetletna vojna med Eritrejo in Etiopijo je eden najdaljših secesionističnih sporov na črni celine. Isajas Afewerki, voditelj zasedne eritrejske vlade, je bil eden prvih, ki se je prikazal na volišču v glavnem mestu Eritreje Asmaru. To je verjetno edino glavno mesto na afriškem rogu, po katerem ne patrolirajo oboroženi vojaki, poroča dopisnik DPA Hubert Kahl. Od tujne pričakuje, da bo podprla novo samostojno državo na

afriški celine. Svetovna banka je Eritreji že ponudila blizu 100 milijonov dolarjev za obnovo države, v kateri kar 80 odstotkov ljudi preživa človekoljubno pomoč. Afewerki je tudi obljubil, da bo takoj po izrekanju o samostojnosti razpisal parlamentarne volitve, vendar bi po njegovem mnenju prehodno obdobje lahko trajalo tudi več let. Referendum, na katerem se 1,2 milijona ljudi z modrimi lističi izreka za samostojnost, z rdečimi lističi pa za federacijo z Etiopijo, nadzoruje skupina 120 opazovalcev Združenih narodov in blizu 100 opazovalcev raznih dr-

zav in drugih mednarodnih organizacij. Eritreja, pokrajina ob Rdečem morju, je bila dejansko samostojna že zadnji dve leti, ko so v Etiopiji maja leta 1991 strmoglavili marksističnega voditelja Mengistuja. 30-letna vojna med Etiopijo in Eritrejo je terjala na tisoce žrtev. Dolegle je v Afriki veljalo nacelelo, da so meje, podedovane iz kolonialnih časov, nedotakljive. Nekateri afriški voditelji se svarijo pred posledicami osamosvojitve Eritreje, ki lahko odpre pandorino skrinjico novih secesionističnih težanj.

Asmaro, elegantno mesto v italijanskem slogu s

palmovimi drevedori in razkosnimi vilami, so ob tej prilležitosti tudi primerno okrasili. Na ulicah je slišati množice mladih, ki vzklíkajo »Svobodna Eritreja!« in se zabavajo pozno v noč. Tudi ženske so se slovesno oblekle v belo in plesale po cvetličnih vrtovih. Veselja in navdušenja Eritrejcem ni zmotil niti dež, ki pada že od jutrajnjih ur.

Ceprav je izid referenduma že vsakomur jasen, pa bodo prvi uradni izidi znani v ponedeljek ali torek, je povedal predsednik organizacijskega odbora za referendum Amare Tekle. (Agencije)

RUSIJA / JUTRI REFERENDUM

Napete zadnje ure pred Jelcinovim plebiscitom

Hasbulatov poziva na boj tudi po morebitni Jelcinovi zmagi

MOSKVA - V Rusiji ne poznajo predvolilnega pocitka. Predsednik Boris Jelcin si sicer obeta zmago na jutrišnjem plebiscitu, z zmago pa večjo moč in politični obračun z ljudmi, ki so mu zadnje mesece zagrenili življenje, nasprotniki s predsednikom parlamenta Ruslanom Hasbulatovom na celu pa mu že vnaprej očitajo potvarjanje volilnih izidov, korupcijo, celo prihodnji poskus državnega udara.

V Moskvi so zadnje ure pred referendumom, ki naj odloči, kdo ima prav in kdo bo dobil večji kos od ljudstva blagoslovljene oblasti pogace, skrajno napete. Komunisti so organizirali množične demonstracije pred kremelskimi zidovi, kjer ljudi pozivajo, naj glasujejo proti Jelcinu, Hasbulatov in državni podpredsednik Aleksander Ruckoj sta sprožila gonjo proti Jelcinovemu pristasu, obrambnemu ministru Pavlu Gracevu, ces da je vpleten v korupcijske afeze, ki so jih odkrili v vojski, olje na ogenj pa prilivajo tudi Jelcinovi sodelavci, ki po pričakovani zmagi napovedujejo »odločne ukrepe«. Hasbulatov, ki po vsem sodi, pričakuje svoj ple-

biscitarni poraz, je v petek že razglasil, da referendum ne bo veljaven, ker je ustavno sodišče dovolilo, da za zmago zadostuje petdeset odstotkov volilcev, in ne polovica volilnih upravičencev. Svoje privržence je zato pozval na boj tudi po plebiscitu, predvsem na spopad z novim kultom osebnosti, ki se bo rodil prav z referendumom. Predsedniku države je v petek oporekel tudi 43 milijard dolarjev, ki jih je dobil od zahodne bogate sedmerice v Tokiu in ki ki naj bi pomagali uresničiti gospodarske reforme. Hasbulatov trdi, da je Jelcinova obljuba o zmanjšanju brezposelnosti in sprejemanju delavcev iz propadlih podjetij v nova državna podjetja, ki jih bodo zgradili z zahodno pomočjo, samo se ena prevara in dokaz korupcije v najvišjih oblastnih strukturah. Opazovalci menijo, da utegne biti spopad med Jelcinom in njegovimi nasprotniki po plebiscitu posebej zapleten prav zaradi korupcijske afeze, v katero so vpleti generala Graceva tik pred vseljuskim glasanjem. Afera namreč lahko sproži nasprotja v oboroženih silah, na katere se opira Jelcin. (R. S.)

Jelcinovi privrženci lepijo plakate, nasprotniki demonstrirajo pred Kremljem (Foto: AP)

Teden pod povečevalom

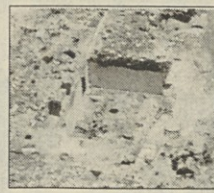

TEK - Se nikoli doslej v bosensko-hercegovski vojni mediji niso posvečali toliko pozornosti enemu samemu mestu, ki so ga nekateri že primerjali z legendarnim Vukovarom. Se je zavzela za selektivno bombardiranje srbskih položajev v BiH in za odpravo prepovedi prodaje orožja Muslimanom v BiH. Podobne zahteve je v Londonu izrazil tudi evropski pogajalec za nekdano Jugoslavijo lord David Owen. Razmeram v Srebrenici se ni mogel izogniti niti ameriški predsednik Bill Clinton, ki je v Washingtonu skušal japonskega premiera Kiicija Mijazava prepričati, naj Japonska končno odpre svoj trg za ameriške izdelke. »ZDA razmišljajo o vseh možnostih za zaustavitev vojne v BiH, le kopenskih sil ne bomo poslali tja,« je zagoril Bill Clinton.

SOBOTA - Okoli 11. ure dopoldne je zaradi srčnega napada v bolnišnici v Ankari umrl turški predsednik Turgut Özal. 66-letni Özal se je pred dnevi vrnil z 12-dnevne poti po srednjeazijskih državah, v letalu je preživel tudi po 20 ur, zato so nekateri menili, da je bila prav ta pot eden od vzrokov za znatno poslabšanje njegovega zdravstvenega stanja. V državo so proti večeru začele prihajati sozalne brzojake, celo od »večnega nasprotnika« Turcije grškega premiera Micotakisa. Zaradi Özaloove nenadne smrti so se mnogi začeli sprasevati, kdo bo njegov naslednik. Kdo bo nasledil moderno, posvetno, tržno, k Zahodu usmerjeno in demokratično Turčijo? Po vsem sodeč, bo to sedanjí turški premier Sulejman Demirel. In čeprav se je Turgut Özal zavzemal za predsedniški politični sistem francoskega tipa, ima v turški hierarhiji oblasti se vedno največ pooblastil premier, in ne predsednik države, zato bo moral Demirel na vprašanje, biti premier ali predsednik, odgovoriti sam.

NEDELJA - Varnostni svet Združenih narodov je sklenil, da bo oblegana in krvava Srebrenica postala območje pod nadzorom mirovnih sil, zato je tja odšlo 150 pripadnikov kanadskih modrih celad, ki naj bi poskrbeli za evakuacijo ranjenec in za demilitarizacijo mesta. Varnostni svet je obenem klub nasprotovanju ruske delegacije sprejel reso-

lucijo o ostrejših ukrepih proti Srbiji in Crni gori, ki pa bo začela veljati sele 26. aprila oziroma po referendumu v Rusiji, ko naj bi se ljudje izrekli o podpori reformam predsednika Borisa Jelcina. Medtem ko so nekateri opozarjali, da bi vojna v BiH zaradi tradicionalnih rusko-srbskih odnosov lahko pripeljala do nove hladne vojne prav zaradi najnovejših pobud Zahoda o bombardiranju srbskih položajev, so v osrednji Bosni izbruhnili spopadi med Hrvati in Muslimani. Samo v Vitezu je bilo v dveh dneh bojov ubitih več kot 100 ljudi. Vzrok? Vanceov in Ownov zemljevid razdelitve BiH na 10 polavtonomnih pokrajin, ki so ga prav zaradi najnovejšega izbruha nasilja med Hrvati in Muslimani poimenovali celo Vance-Ownov vojni nart.

PONEDELJEK - Kot da se je moralo nekaj zgoditi, da bi se pozornost Amerikanov, ki so bili prisiljeni gledati pretresljive prizore ranjenec iz Srebrenice, preusmerila drugam. V Waco

v Teksasu. Ameriška zvezna policija FBI je 51 dni brez uspeha skušala iz »trdnjave« pregnati skoraj sto pripadnikov Davidove verske sekte, ki jo je vodil zloglasni, po naključju tudi 33-letni, David Koresh. Gledalci s te in one strani Atlantika so lahko v živo spremljali spektakularni sežig »trdnjave«, v kateri je umrlo 86 ljudi, ognjenim žubljem pa se je po nekem čudezu izognilo 9 ljudi. Ali je požar zanetila ameriška zvezna policija FBI ali pa je slo za podoben skupinski samomor kot na Gvajani leta 1978? Resnica bo, upajamo, vendarle pršla na dan. Toda ameriški predsednik Bill Clinton je nekam preveč hitro prevzel odgovornost za akcijo FBI. Ta pa je bila primorana ukrepati. Saj se ne spodobi, da sto ljudi, ki jih vodi neki fanatik in se ima povrh vsega za Kristusa, skoraj dva meseca vleče za nos najbolj sodobno opremljeno in najbolj izurjeno policijo na svetu. Deset dni pred tragičnim koncem je Koresh agentom FBI zagrozil: »Odprite oči, blazneži, ne morete nadaljevati po tej poti. Kdor je proti meni, se bo cvrl v ognju.« Tako. Kdor drugemu z nečim grozi, to se njemu zgodi.

TOREK - Slovenija se je to pomlad nekoliko dejavnije vključila v diplomatska prizadevanja za zaustavitev vojne v BiH. Tako se je v Ljubljani pod pokroviteljstvom slovenskega zunanjega in obrambnega ministrstva začela tridnevna mednarodna konferenca o balkanski krizi in evropski varnosti. Vec kot 70 strokovnjakov iz Evrope, ZDA in Slovenije pa je lahko samo poiskalo odgovore na vprašanje, kako je do tega prišlo, kaj se zdaj dogaja in kaj se lahko zgodi v prihodnosti. Nekateri udleženci so opozorili, da je nesta-

BALLADUR - KOHL

Dragoceno prijateljstvo

Nemčija ne bo več podpirala francoskih sporov z ZDA

ANA KOVAC / KÖLN

KÖLN - Novi francoski premier Eduard Balladur si je za prvo službeno potovanje v tujino izbral Nemčijo. V Bonn se je sestel z nemskim kanclerjem Helmutom Kohlom, ki je novega ministrskega predsednika, kot je bilo zaslediti v nemških medijih, že kar nestrno pričakoval. Kot je nemški kancler povedal na tiskovni konferenci po več kot triurnih pogovorih s francoskim premierom, so se razlike v pogledih na razvoj Evrope jasno pokazale pri vrednotenju trgovanja skupine Gatt. Obe strani sta se zavzeli za sprostitev svetovne trgovine, seveda pa mora vsaka država zagovarjati svoje interese, je dejal Kohl. Nemški kancler je ponovno poudaril, da Nemčija ne bo več stala ob strani Franciji, ki se nenehno zapleta v agrarne trgovinske spore z ZDA. Francoski ministrski predstnik je poudaril vitalni pomen Gatta za francosko gospodarstvo in izrazil upanje, da bo Evropa s pomočjo Nemčije razvila svoj trgovinski sistem, ki bo ustrežal tako državam članicam Evropske skupnosti kot svetovnim potrebam. Balladur je dejal, da se zaveda težav, s katerimi se spoprijema Nemčija po združitvi: »Razumemo, da potrebuje Nemčija nekaj

casa, da najde svoje mesto v Evropi in svetu. Pri tem smo jim pripravljeni pomagati.«

Balladur je tudi tokrat ponovil predlog, da bi se članice ES dogovorile, kako si predstavljajo varnost in stabilnost v Evropi. Na primeru Balkana je očitno, kako pomembno je ravnovesje sil v Evropi, zagotovitev miru in varstvo manjšin, je dejal Balladur. Kohl je v nadaljnjih razgovorih zavrnil Balladurjev predlog o evropski mirovni konferenci. Poudaril je, da se sicer vsi zavzemajo za mir, da pa imajo domače težave, predvsem brezposelnost in gospodarska recesija, trenutno prednost. Nemški kancler je dejal, da je nemsko-francosko prijateljstvo ena najdragocenejših izkušenj in pridobitev v drugi polovici tega stoletja, ki je po dramatičnem preobratu v Evropi se toliko pomembnejše. »Obe strani verjameva, da bo letos sporazum iz Maastrichta ratificiran v vseh državah ES. Zelim, da bi članstvo do leta 1995 razširili se s članicami Efte,« je dejal Kohl.

O ES kot politični uniji pa je nemški kancler dejal: »Razvoj v smeri politične unije bo teklet le v primeru, če bosta Nemčija in Francija delovali kot spodbujevalki.«

bilnost na veliko koncih sveta precejšnja in da bi lahko vojna na Balkanu kmalu postala »nepomembna« v primerjavi z morebitnimi novimi konflikti, na primer med Kitajsko in Japonsko ali pa Rusijo in Ukrajino. Je že prav, da slišimo takšna in drugačna opozorila, a kaj, ko sta skarje in platno v rokah veliko močnejših ljudi, pa se ti so neodločni in ne vedo, kako zaustaviti nasilje, ki ne divja samo na Balkanu.

SREDA - Italijani so se s plebiscitarnim da izrekli za spremembe političnega sistema, ki so ga pred enim letom nacele podkupniške afeze in nedavna odkritja vezi politikov z mafijo, ter se tako poslovili od prve republike. Začetno evforijo, za večinski sistem glasanja v senat se je opredelilo več kot 80 odstotkov ljudi, kar je bilo najpomembnejše od osmih vprašanj, je nadomestila analitična treznost, saj je to sele prvi korak k preobrazbi Italije. Predsednik Oscar Luigi Scalfaro se mora zdaj odločiti, komu bo zaupal premiersko taktirko, predsedniku senata Spadoliniu, predsedniku poslanske zbornice Napolitanu, morda celo nespornemu zmagovalcu in pobudniku referendumu Segniju ali pa spet Giulianu Amatu. Tuji opazovalci so dogodke v Italiji poimenovali sladka revolucija, vendar marsikdo opozaja tudi na morebitno grenkobo »druge republike«.

CEITREK - Ze

na začetku tedna je izraelski premier Rabin odpotoval v Varšavo, kjer se je udeležil 50. obletnice upora v varšavskem getu. 19. april 1943 je datum, ki pomeni tudi sim-bol zidovskega upora proti nacizmu. Ves minuli teden je bil v znamenju spominov na drugo svetovno vojno in na Zide kot največje žrtve takega spopada. V Washingtonu so odprli muzej, v katerem so razstavljeni predmeti, ki naj te in prihodnje rodove opominjajo in opozarjajo, da se holokavst ne sme nikoli več ponoviti. Na otvoritvi je govoril tudi ameriški predsednik Clinton, s katerim se je prvič sestel tudi slovenski predsednik Milan Kučan in ob tej priložnosti etnično čiščenje v BiH označil za nacistično metodo. Mrzel tus pa je doživel hrvaški predsednik Tudman, ko so mu nekateri zidovski predstavniki očitali navzočnost na taki slovesnosti. Obtožili so ga antisemitizma, za kar pa je Tudman sam poskrbel v svoj »novejši zgodovini Hrvaske«.

22. april je tudi dan, ko naj bi se spomnili, da je nas planet onemogel in da je treba zanj bolj poskrbeti. Tako, da se enkrat na leto spomnimo in ne prispevamo k nesnagi, ki je preplavila Zemljo? Ne, to ni dovolj, neprestano moramo misliti nanjo, kajti Zemlja je nas edini planet, druge izbire za zdaj se nimajo.

Boris Cerni

BIH / SPOPADI MED HRVATI IN MUSLIMANI

Vojna vseh proti vsem

Mnogonacionalne Bosne in Hercegovine ni mogoče razdeliti, ne da bi to povzročilo dolgotrajno prelivanje krvi - Sta se o taki razdelitvi dogovorila že Tuđman in Milošević?

SARAJEVO - Ali je z zadnjimi krvavimi spopadi med enotami HVO in Vojske BiH v srednji Bosni in v Hercegovini vojna v tej državi vstopila v novo fazo, ki so jo hrvatski mediji že označili kot vojno vseh proti vsem? Poslabašanje o že tako tragičnem položaju v BiH, kjer ves čas divja vojna, ni pravzaprav nič novega. Prej nekaj, kar se poznamo. Po ciljih, metodah in posledicah so krvavi dogodki v Vitezu, Busovaci, Konjicu, Jablanici, Mostarju in nekaterih drugih mestih pravzaprav natančno tisto, kar se dogaja že od zacetka velikosrbske agresije na BiH. Boj za etnično prevlado, tudi za ceno etničnih preganjanj ali celo iztrebljanj.

Gre namreč za izvedbo tragične razdelitve BiH, ki jo v tej državi s številnimi narodi, verami in usodami preprosto ni mogoče izvesti drugače kot v morju krvi. Tudi mednarodna posrednikoma pri razpletu bosansko-hercegovske drame je bilo rečeno, da je lahko predlagana provincializacija BiH, ki se njima morda zdi najlažja in najhitrejša rešitev, hkrati tudi najslabša. Mogoče tista, ki nas bo pahnila v desetletja nasilja in prelivanja krvi. Kakor navdihovalci in agentje velikosrbskega nacarta ni so mogli v mestih z muslimansko večino, kot so

Zvornik, Foča, Prijedor, Sanski most in druga, narediti svoje Republike srbske, ne da bi to izzvalo ponizanja, pregone in pokole vseh drugih, tako tudi ni mogoče ustvariti nekakšne paradržavne hrvatske Skupnosti Herceg-Bosne ali nekakšne bodoče zgolj muslimanske province, ne da bi prišlo do ponizujočega odrejanja in celo do okrutnega iztrebljanja vseh drugih.

Sedanji val nasilja se dogaja na ozemljih, ki so pod nadzorom samozvane Herceg-Bosne. Na žalost ga je bilo mogoče brez težav napovedati. Oblasti te Herceg-Bosne so zacele na svojem ozemlju, sklicujoč se na mirovni nacrt gospoda Vancea in Owna, uvajati totalitarno hrvatsko oblast, kot bi drugi sploh ne obstajali: na solah poučujejo samo hrvatski jezik, iz knjig, ki prihajajo iz druge države, Hrvatske; od enot Vojske BiH zahtevajo, naj se podredijo poveljstvu HVO ali pa oddajo orožje; bosansko-hercegovska policija je bila na silo in z groznjami nadomestena s hrvatsko policijo; zrasle so paradržavne meje, zahtevajo hrvatske osebnostne izkaznice za gibanje po tem ozemlju, uvajajo nezakonite carine in druge dajatve za blago, ki jih je treba plačati v nem-

skih markah, popolnoma so presekane poti preskrbovanja, ne samo Vojske BiH z orožjem in strelivom, ampak tudi za prebivalstva bosansko-hercegovskih mest. Ustavljen je dovoz clovekoljubne pomoči. Vse to pa se dogaja na področju samozvane hrvatske države v državi, v kateri je po vseh večjih mestih, kot so Mostar, Travnik, Bugojno, Konjic, Gornji Vakuf, Jablanica in nekatera druga, po zadnjem popisu prebivalstva iz leta 1991 zivel več Muslimanov kot Hrvatov. Očitno je, da je poskus vzpostaviti dominacije ene etnične skupine nad drugimi v tem primeru popolne dominacije Hrvatov nad Muslimani in nad tistimi Srbi, ki so se ostali na teh področjih, moral voditi v napetosti in prelivanje krvi.

To je na žalost tudi usoda Vance-Ownovega nacarta, kolikor njunih deset provinc temelji na etničnem ključu in dominaciji. Soprovedujoča sicer ves čas zatirajeta, da temu ni tako in dokazujejo, da v njunem mirovnem nacrtu nobena provinca ni označena z etničnim imenom (kot srbska, hrvatska in muslimanska), prav tako pa tudi ni nujno, da državne ustanove v teh provincah nosijo ta

nacionalna obeležja. Toda v njunem nacrtu je tudi odlok o tem, kako naj se vojske umaknejo v svoje province. Mate Boban in njegovi privrženci v Herceg-Bosni so to razumeli tako, kot da imajo proste roke za prevzem popolne oblasti v svojih provincah. Pri tem niso upoštevali prav ničesar - ne vojske, ne policije, ne institucij, ne simbolov države BiH. Poveljevali so samo znamenja svojega naroda in sosednje države Hrvatske. Navdih in spodbudo zato so našli v neskritih namenih hrvatskega predsednika dr. Franja Tuđmana o razdelitvi BiH. Čeprav so v njegovih krogih večkrat zanikali, da sta se na skrivnem sestanku z Miloševićem v Karadordevu že dogovorila za takšno razdelitev, je Tuđman po svoji drugi volilni zmagi v intervjuju za Newsweek jasno povedal: »Za BiH bi bila najboljša rešitev, če bi v njej izoblikovali po en hrvatski, srbski in muslimanski kanton; tudi za Evropo bo boljše, če bo imela na Balkanu oprava z eno samo majhno muslimansko državo namesto ene velike.«

Težava z to razdelitvijo ni v tem, ker bi bili nekakšni bosansko-hercegovski unitaristi že apriori proti njej. Problem je v tem, da takšna ozemlja (ne muslimanska, ne srbska, ne hrvatska) v BiH preprosto ne

obstajajo in da jih ni mogoče ustvariti drugače kot z nasiljem. To je bilo mogoče opaziti že pri poskusih ustanavljanja Republike srbske, zaradi katere je bilo ubitih na deset tisoce ljudi; veliko so jih poslali v koncentracijske taborišča, milijon in pol pa jih je odšlo v pregnanstvo. To je očitno tudi zdaj s poskusom vsiljevanja hrvatske totalitarne oblasti v

Herceg-Bosni in nobenega dvoma ni, da bi se zgodilo prav isto, če bi hoteli Muslimani iz se zmeraj kozmopolitskega Sarajeva, Zenice in Tuzle ustvariti področja z izključno muslimansko oblastjo. Kot tega ni razumel dimitorski samotar Karadžić, cigar zaslepljeni privrženci imajo raje kolektivni samomor kot življenje skupaj z drugimi, tako te-

ga ne more razumeti niti Boban, ki izhaja iz kraja z 98-odstotno hrvatsko večino. Cim prej bo to razumel, tem večje bodo možnosti, da bo prelivanje krvi končano, preden se v BiH zares začne vojna vseh proti vsem, ki bi pomenila ne samo konec obstoja te nesrečne države, ampak mogoče tudi vseh njenih Muslimanov in Srbov in Hrvatov.

NOVICE

Nepretrgano zasedanje vrhovnega vojaškega sveta ZRJ

BEOGRAD - Vrhovni vojski svet ZRJ ze od torka naprej za zaprtimi vrati zaseda noc in dan. Uradno naj bi se seja tega najvisjega poveljniskega telesa, katerega cani so predsednik Cosic, premier Kontic, srbski predsednik Milosevic, predsednik Crne Gore M. Bulatovic in obrambni minister ZRJ P. Bulatovic, zacela sele v cetrtke popoldne. Na seji naj bi obravnavali izid pogovorov lorda Owna s Cosicem in Milosevicem in o razmerah, ki so nastale po sprejetju najnovejse resolucije VS OZN, se je izvedelo iz neuradnih virov. (STA)

Lord Owen v Skopju

SKOPJE - Soproedsednik mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji lord Owen se je med potjo iz Aten v Podgorico ustavil v Skopju, kjer se je z makedonskim predsednikom Kiro Gligorovom pogovarjal o makedonskem vprasanju. Kot je Owen povedal novinarjem na skopskem letaliscu, je prislo med pogovori v Atenah od vidnega napredka, tako da bi se lahko pogajanja uspesno koncala v New Yorku ze prihodnji teden. (Reuter)

Srbi zasegli konvoj pomoči za Srebrenico

BEOGRAD, ZENEVA, SARAJEVO - Na bosansko-hercegovskih bojiscih je bilo v petek dokaj mirno. Agencije porocajo le o obcasnih spopadih med sprtnimi stranmi. Iz Sarajeva pa so sporočili, da je dnevnik Oslobođenje v cetrtke zacek dobivati novice iz sveta s pomočjo satelitske zveze, ki mu omogoca sprejem informacijskega servisa francoske agencije v angleščini. Doslej so bile edina zveza Sarajevcanov s svetom radioamaterske zveze.

V Bosanskem Novem se je v petek sestal parlament samozvane srbske republike v Bosni. Razprava je bila namenjena predvsem resoluciji VS ZN 820 in mirovnim pogajanjem. Radovan Karadžić je pred odhodom v Beograd, kjer se bo sestal z lordom Ownom, dejal, da so na seji parlamenta bosanskih Srbov sklenili, da se bodo nadaljevanja mirovnih pogajanj kljub vsemu udeležili.

Medtem pa so Srbi v Zvorniku zasegli tovor s konvoja Visokega komisariata ZN za begunce, ki je bil namenjen v Srebrenico. Z enega od tovornjakov so odnesli 96 sotorov z gnelniki; to opremo naj bi po njihovem mnenju Muslimani uporabili v vojske namene. Iz Zeneve pa je v petek odpotoval konvoj s pomočjo za begunce v osrednji Bosni.

Zahod se vse bolj ogreva za vojaško posredovanje v BiH. Tako je generalni sekretar ZN Gali v petek v Bruslju predsedniku Evropske komisije Delorsu omenil možnost odločnejše akcije mednarodne skupnosti v BiH. Da bi preučila položaj pred odločanjem o nadaljnjih ukrepih, pa bo sestlanska delegacija VS ZN konec tedna obiskala BiH. Povod za to so bili najnovejši dogodki v Srebrenici. (Agencije)

SRBIJA / V PRIČAKOVANJU NOVIH SANKCIJ

Škandal v Beogradu ali ljudem še bolj lažejo kot kdaj prej

Nova resolucija Varnostnega sveta Združenih narodov - Še več revščine, medtem ko političnih posledic brzkone tudi tokrat ne bo čutili

BEOGRAD - V cetrtke, stiri dni pred uveljavitvijo nove resolucije VS ZN o zaostrovanju sankcij proti ZR Jugoslaviji, so se beograjske oblasti prvič javno oglasile. Zvezna vlada je sklicala tiskovno konferenco in pri tem naredila škandal. Namesto pričakovanih ministrov za gospodarstvo, finance, zunanjstvo in socialno politiko se je pred novinarji pojavila cudna ekipa: ministri za kulturo, znanost in tehnologijo, sport in informiranje.

Dan prej je zvezni minister za gospodarstvo Tomislav Simović ob svojem obisku v največjih podjetjih v Podgorici izjavil: Če bodo zoper ZR Jugoslavijo uvedli nove sankcije, sploh ne moremo objaviti napovedi, kaj bo to pomenilo za naše izčrpano gospodarstvo.

Na omenjenem srečanju z novinarji zvezni ministri niso omenjali gospodarskih tem. Minister za informiranje je sicer izjavil, da zvezna vlada sicer pripravlja ukrepe za primer novih sankcij, da pa ta politika se ni izoblikovala.

Poleg tega pogajanja z ZN se trajajo, čeprav je izid že bolj ali manj znan. Ta izid ni usodno odvisen od Jugoslavije, je izjavil minister za informiranje, saj ponuja samo primerne usluge stranem v spopadu v Bosni in sprejema vsak njihov dogovor. Minister za kulturo je izjavil, da so sankcije nekulturne, ker preprečujejo komunikacijo in Jugoslavijo potiskajo v zaprt družbo;

njegov kolega, zadolžen za znanost in tehnologijo, pa svetu zameri, da krši nacela znanosti celo tako, da ne objavlja niti raziskav jugoslovanskih znanstvenikov o aidsu, medtem ko je minister za sport svetovno politiko označil kot nesportno in sportnike sveta pozval, naj s svojimi apeli pomagajo odpraviti to krivico.

Ni znano, koliko so različni javni nastopi zveznih ministrov tudi odraz nesporazumov v vladi. Verjetno ni naključje, da je zvezni minister za gospodarstvo spregovoril prav v Podgorici, zlasti če upoštevamo, da tamkajsnje

oblasti izrabijo sleherni priloznost, da se se nekoliko bolj odmaknejo od Beograda. Srbska vlada, da molci, sele včeraj pa so napovedali izredni seji srbskega in zveznega parlamenta za konec tedna. Vendar pa nihče ne pričakuje kaj več kot deklaracije o krivičnem svetu, dostojanstvu...

Gospodarstveniki in podobni strokovnjaki v javnosti niso močno navzoči. Samo tu in tam je slišati za strokovne napovedi, da bodo na primer nove sankcije uničile zivinski sklad, da bo obstala farmacevtska industrija in da bo mogoče dobiti posamezna zdravila le še tri me-

sece, da grozi razpad elektroenergetskega sistema zaradi pomanjkanja rezervnih delov za elektrarne in distribucijsko omrežje itn.

Neuradno pa gospodarstveniki ocenjujejo, da tudi novih sankcij ne bodo izvajali v celoti oziroma da tolikšna trgovinska izolacija jugoslovanskega gospodarstva sploh ni možna. Nadaljevalo se bo torej splošno kršenje sankcij z eno samo novostjo: od ponedeljka naprej bo vse to veliko dražje za osiromašeno Jugoslavijo.

Odtod tudi sklep strokovnjakov: nova resolucija VS ZN samo pospešuje gospodarski zlom Jugoslavije, s tem da so politične posledice povsem negotove.

Tuđman se je vrnil vesel

ZAGREB - Hrvatski predsednik dr. Franjo Tuđman je po vrnitvi iz ZDA dal izjavo za javnost, v kateri se je pohvalno izrazil o obisku. Menil je, da je s prihodom Billa Clintona na oblast ta država postala dejavnejša pri reševanju krize na Balkanu. »Prislo je do prepleta preletov nad bosanskim področjem, kar je, ne glede na to, da se komu utegne zdeti le grmenje letal, vendarle poseben vojaški poseg, čeprav je se daleč od tega, kar bi si mi in svet želeli.«

Je poudaril hrvatski predsednik. Na vprasanje, kakšni so obeti za novi Camp David kot prizorišče novega dogovora o reševanju krize na območju nekdanje Jugoslavije, je Tuđman odgovoril, da sta predsednik Clinton in podpredsednik Gore menila, da je predlog vreden razmisleka. Ob tem je novinarjem pojasnil, da predlaga, naj bi predsednik Clinton sklical vse strani, ki so v sporu v BiH na območju nekdanje Jugoslavije, k pogajanjem o miru tudi z vsiljevanjem miru. Po Tuđmanovem mnenju bi bilo dobro, če bi se v ta dogovor vključil tudi predsednik Jelcin, zaradi vpliva Rusije na Srbijo. Sicer meni, da Hrvatska ne more rešiti svojih problemov v zvezi z območji Unpa, dokler ne bo rešeno vprasanje vojne v BiH, ker so ti problemi med seboj povezani. (G. G.)

MODRI TRAMVAJ

Tri stvari pridejo v življenju vedno prepozno

BRANKO ŠOMEN

Zarko jokal, ko je izvedel, da nisem Hrvat, da sem Slovenec. »Ni res,« je trdil s solzami v obeh, »-stric Branko govori hrvatsko«. Da, ga je tolzil oče, vendar je Slovenec, ker ima slovenski potni lit, ker je bil rojen v Sloveniji in tako dalje, mali Zarko pa je tako doživel svojo prvo nacionalno izkušnjo; niso vsi ljudje v Zagrebu Hrvati... Po svoje je razočarana tudi bosanska pesnica Biserka Alikić, ki je še vedno v Sarajevu in iz katerega mi je poslala pesem, značilno za bosansko potrpežljivost, ki pa se počasi spreminja v zajecljivost, ogorčenje: »Majku vam jebem / medtem ko svojo mater vlečem v zaklonišče, / a PAT neusmiljeno tolce, tolce. / Majku vam jebem / in noro se smejem, / medtem ko me moja starka, / izgubljena v svojih letih,

sprasuje: / Zakaj nas ne brani Ljudska Armada? / Tudi oni tolcejo po nas, ji recem. / Ona pa prestrahna / na koncu stopnišča / in na koncu tisoletja mramra: / A res, a res... In z njima, z materjo in hčerko, ki predstavljata krvavi cvet, bosansko - in francosko - lilijo, bo slednjic razočarana tudi Evropa, ko bo spoznala, da ni pravocasnno zaustavila barbarškega sovraštva in nasilja in ko bo prepozno ugotovila, da živi brez upanja na malomeščanski mir, kajti Rusi so bili prvi, ki so v obračunu z Judi izjavili leta 1881, kako čez petindvajset let ne bo v Rusiji nobenega Juda, »ker bomo tretjino poklali, tretjina bo crknila od lakote, tretjina pa bo pobegnila od strahu...« Nekaj podobnega sem prebral pred dnevi v srbskih časopisih, samo da tokrat

ne gre za Jude, marveč za Muslimane, Bosance in mimogrede tudi za Hrvate... Madžari v svoji prestolnici imajo ze problem s srbskim podzemljem. Ko bodo zagospodarili v Budimpešti, se bodo Srbi preselili više, v drugo obdonavsko prestolnico, v Bratislavo, kjer vladajo prostituciji in prekupčevanju z orožjem Cmogorci ter nato v tretjo prestolnico ob Donavi, na Dunaj... In potem je samo še korak do Pariza, o katerem je gospod književnik in srbski poslanec Milan Paroški pred dnevi izjavil v Ninu, da ni »čudno, da vsemu, kar je v Parizu konjunktorno, vladajo Srbi«. Ne vem, če se tega Parizani že zavedajo ali ne, preprčan pa sem, da bo Evropa čez nekaj let prekleto obzalovala svojo današnjo politično cagavost in napacno vrednotenje balkanske krize in pri tem sem se med vožnjo v modrem zagrebškem tramvaju spomnil stare misli, kako pridejo v življenju tri stvari vedno prepozno - kesanje, duhoviti domislek in galsilski avto.

Foto: Romeo Ibršević

ES / NOV OBROK POMOČI

Vojna v nekdanji Jugoslaviji je doslej prizadela že skoraj štiri milijone ljudi

BRUSELJ - Evropska skupnost bo nakazala novi obrok clovekoljubne pomoči za žrtve spopada v nekdanji Jugoslaviji. Komisija Evropske skupnosti je na zahtevo Manuela Marina, odgovornega za kooperacijo, zahtevala dodatnih 150 milijonov ekujev k že predvidenemu prvemu »obroku« 60 milijonov ekujev, o katerem so sklepali v začetku marca. Po odobritvi evropskega parlamenta in sveta se bo tako pomoč Evropske skupnosti zvišala na 210 milijonov ekujev. Evropska skupnost je torej od zacetka

vojne v Jugoslaviji leta 1991 nakazala za pomoč kar 500 milijonov ekujev. Sedanji sklep je plod marčnih misij OZN, Mednarodnega rdečega križa in Komisije na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Iz zbranega gradiva je razvi-

dno, da se je delež v spopadu neposredno vpletenih oseb zvisal za 25 odstotkov v primerjavi z decembrom lani, tako da neposredno obcuti posledice spopadov skoraj štiri milijone ljudi.

Silvia Carrel

ZAPRTA SEJA KOMISIJE ZA NADZOR NAD DELOM VIS

»Brejc je obtožil pol slovenske politike...«

Nekdanji šef Visa izročil dokumentacijo - Na zatožni klopi zlasti LDS

IVANKA MIHELČIC

LJUBLJANA - »Na seji smo poslušali poročilo dosedanjega direktorja Varnostno-informativne službe Miha Brejca o dejavnosti te službe v minulih dveh letih, ki ga je dopolnil tudi nekdanji notranji minister Igor Bavcar. Brejc je komisiji tudi izročil začetno gradivo o njenem delu, ki ga bomo popisali in shranili, saj gre v nekaterih primerih za izjemno kocljive zadeve, ki so tudi nekakšen pregled dogajanj in zrcalo družbe. Zato bo treba dosli stvari najprej razčistiti.«

To je med drugim dejal predsednik komisije državnega zbora za nadzor nad delom varnostne in drugih obveščevalnih služb France Bucar po koncu včerajšnje, za javnost zaprte seje te komisije, ki je trajala slabo uro. Miha Brejc je komisiji predal zajeten kup gradiv o novogoriškem Hitu in portoroskem Casinu. Bucar je ob tem opozoril, da člani komisije o tem se niso zeli razpravljati, saj se morajo najprej seznaniti s poročilom vladne komisije, ki je prav tako zadolžena za nadzor nad delom Visa, kar pomeni, da bo nadaljevanje včerajšnje seje sklical v kratkem. Na vprašanje, ali jim je nekdanji šef Visa izročil »izginulo« dokumentacijo, pa je Bucar

odgovoril, da jim je Brejc izrecno dejal, da dokumentacija nikakor ni izginila, da pa je bila shranjena drugje, saj so posumili, da bi bili v vsa ta dogajanja lahko vpleteni tudi nekdanji sodelavci Službe državne varnosti. Zato je Brejc dokumentacijo tudi predal parlamentarni komisiji. Bucar je tudi potrdil nedavno Brejcevo izjavo, da je ta tudi njega, kot predsednika parlamenta, z vso zadevo že pred časom ustno seznanil. Na vprašanje, zakaj potemtakem ni ukrepal, pa je France Bucar dejal, da je opravljal le dolžnosti predsednika parlamenta, ni pa bil policaj.

France Bucar je med drugim opozoril tudi na »podrobnost«, da je Miha Brejc, formalno pravno gledano, očitno se vedno direktor Visa, čeprav ga je dejansko že pred časom zamenjal Janez Sirše. Dejstvo je namreč, da Brejc še do danes ni dobil formalne odločbe o zamenjavi na položaju prvega človeka Varnostno-informativne službe.

Na seji je govoril tudi nekdanji notranji minister Igor Bavcar, ki nam je kasneje povedal, da sta z Mihom Brejcem »soglasno ocenila, da gre v teh primerih za »izginulo« dokumentacijo, pa je Bucar

Bivši direktor Visa Miha Brejc je hranil obremenjujoče dokumente v dveh kovčkih (Foto: Ales pavletič TRIO)

izgrajevanju finančnega in se posebej turističnega kompleksa, ki bi se postopno, bodisi nelegalno ali pa z lobiranjem v politiki, legalno privatiziral in tako ostal zunaj kontrolnih mehanizmov, kakršni veljajo za normalno gospodarstvo.

Vsebinsko včerajšnjega ustnega poročanja Miha Brejca člani komisije za nadzor nad delom Visa večinoma niso zeleli komentirati. Novinarji pa smo se se posebej »spravili« na člana te komisije Jaso Zlobca, ki je zadevo komentiral le z zlovesčimi besedami, da bodo po

vsem, kar so slišali, »tekli potoki krvi«. Kasneje pa nam je svojo očitno zgroženost nad zadevami, ki jih je slišal, pojasnil s tem, da je Brejc pac izrekel kup obtožb na račun polovice slovenske politike, vsa stvar pa da je očitno slabo tako daleč, da je nikakor ni več mogoče ustaviti. »Zadeve bo zato treba povsem razčistiti, ne glede na to, koga »bo to opazilo«, je dejal Zlobec.

Iz drugih virov pa smo izvedeli, da zajetna dokumentacija v glavnem obremenjuje liberalno demokratsko stranko, mnogi pa to razlagajo da gre za poli-

tično potezo demokratov. Dokumenti, ki jih je predal Brejc, menda v glavnem vsebujejo zapisnike, ki so nastali na podlagi prisluškovanj pogovorov, trake s posnetki teh pogovorov pa naj bi Vis sproti uničevala. Drugi viri pa pravijo, da je Vis za vsa prisluškovanja dobila sodne naloge in te tudi arhivirala.

Vodja poslanske skupine LDS Jozef Skolc je ob tem dejal, da je že ob prisluškovalni aferi Jansa - Zlobec na seji sveta za varstvo ustavne ureditve izrecno vprašal, ali Vis nadzoruje katerega od slo-

venskih politikov, ter da je dobil negativen odgovor. »Če Brejc danes priha na dan s podatki, da je nadzoroval pol parlamenta, potem to pomeni le, da je sel čez rob ustave in zakonov«. Sicer pa Skolc meni, da ni naključje, da je včeraj bila sklicana seja parlamentarne komisije in da je Brejc na njej spregovoril, saj ga je vlada že seznanila z vsebino poročila o delu VIS v času, ko jo je vodil, in ga prosila za pripombe. »S svojim odgovorom torej skusa neko zgodbo plasirati že vnaprej«, je dejal Skolc.

DRŽAVNI PRORAČUN / AMANDMAJI

Prerazporeditev denarja

Protizračna obramba dobila 2, 3 milijarde tolarjev na račun sredstev za ZPIZ

ANDREJA REDNAK

djetjih in pri proračunskih porabnikih.

Verjetno je bilo največje presenečenje pri glasovanju to, da so poslanci (z enim glasom razlike) v nasprotju z mnenjem vlade sprejeli amandma odbora za obrambo, da se za obrambo oziroma za oborožitev protizračne obrambe nameni 2, 3 milijarde tolarjev, ki naj bi jih po predlogu vzeli pri postavitvi obveznosti države do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Po drugi strani pa so bili poslanci radodarni do upokojencev; tako so za celo vrsto domov za starejše občane in upokojence namenili skupaj okoli 350 milijonov tolarjev več, in sicer na račun zmanjšanja presežkov v državnih po-

postavk obresti v ministstvu za finance in manjših sredstev za posodabljanje zavodov za zaposlovanje.

Med večjimi spremembami predlaganega proračuna je tudi amandma Odbora za kulturo, solstvo in sport, da se sredstva za odkup sole Lito stroj zmanjšajo za 476 milijonov tolarjev; ta denar so poslanci namenili za gradnjo prehodnega mladinskega doma, za sofinanciranje gradnje sol na demografsko ogroženih območjih in za financiranje telovadnic za srednje sole. Poslanci so sprejeli tudi amandma, s katerimi so kulturi namenili 980 milijonov tolarjev več kot jih ji je namenila vlada. Ta denar naj bi kulturniki porabili za materialne stroške in investicijsko vzdrževanje.

SPOROČILO VLADNEGA URADA ZA INFORMIRANJE

Veliko nepravilnosti pri delu Visa

Na ravnanje Mihe Brejca se je sinoči odzvala vlada - Njeno sporočilo objavljamo nekoliko skrajšano

LJUBLJANA - Vlada je včeraj med drugim obravnavala tudi poročilo vladne komisije za spremljanje izvajanja pravic, dolžnosti in pooblastil predstojnika Varnostno-informativne službe. Ob tem je bila seznanjena s pismom, ki ga je namestnik predstojnika te službe Roman Jeglič 13. februarja letos naslovil na predsednika vlade dr. Janeza Drnovška. Po navedbah iz pisma naj bi se pooblastila službe zlorabljala za notranjepolitične namene, nadzorovano naj bi bilo celo zasebno življenje predsednika vlade. Trditve iz tega pisma, se zlasti glede na visok položaj pisca pisma v Varnostno-informativni službi, so bile dodaten razlog za predsedniškovo odločitev, da se po zamenjavi vlade imenuje novega predstojnika službe, in eden od razlogov za naročilo vladni komisiji, naj razčisti preteklo delovanje Varnostno-informativne službe.

Iz poročila vladne komisije izhaja, da je prihajalo v delu Varnostno-informativne službe pred imenovanjem novega predstojnika do številnih nepravilnosti. Predvsem manjkajo številni dokumenti o uporabi posebnih operativnih metod in sredstev, med drugim tudi celotna dokumentacija o spremljanju podjetij, ki se ukvarjajo z igralniško dejavnostjo. Po pojasnitvah bivšega predstojnika službe Miha Brejca naj bi se to zgodilo zaradi tega, ker je o tem dobival ustne informacije in ker je bila pisna dokumentacija, kolikor je bilo, sproti uničena. Komisija je ugotovila, da je bila takšna praksa glede na pravila in običaje v tej službi nenavadna. Komisija je prav tako ugotovila, da je bila uničena celotna dokumentacija o razpolaganju s sredstvi tako imenovanega specialnega fonda službe, meseca januarja 1993 pa je bila v celoti uničena tudi vsa dokumentacija o sodelavcih, stroških in blagajniške knjige o poslovanju z mrežo sodelavcev.

Po prvih večstrankarskih volitvah, ko naj bi bil uničen tudi del arhiva bivše SDV, sta tedanji notranji

minister Igor Bavcar in predstojnik službe Miha Brejc izjavljala, da je bil del te dokumentacije ponovno pridobljen, vendar ne za arhiv Varnostno-informativne službe. Pogrešanih je 15 do 18 tisoč dosjejev v obliki mikrofilmov.

Varnostno-informativna služba je v času pred decembrskimi volitvami poskušala z operativno-tehničnimi sredstvi spremljati aktivnost Liberalnodemokratske stranke, vendar ji je pristojno sodišče to preprečilo. Komisija opozarja, da je služba z operativno-tehničnimi sredstvi spremljala Zmaga Jelinciča tudi se v času volilne kampanje, čeprav je bila dokumentacija o njegovih domnevnih kaznivih dejanjih predana pristojnemu sodišču že veliko prej.

Vlada izraža začudenje, da g. Brejc dokumentov, ki jih je danes prinesel na komisijo Državnega zbora, ob predaji poslov ni zaupal v hranjenje kakšni drugi veji oblasti, na primer predsedniku republike, predsedniku državnega zbora, predsedniku Ustavnega sodišča ali predsedniku Vrhovnega sodišča, če že ni zaupal sedanjim izvršnim oblastim. Tako se upravičeno zastavlja vprašanje o zakonitosti predaje poslov g. Brejca novemu predstojniku službe, o resničnosti njegovih pričevanj pred vladno komisijo ter o verodostojnosti in celovitosti dokumentacije, ki se je očitno kar dva meseca nahajala v zasebni posesti brez kakršnegakoli institucionalnega nadzora. Vse to zastavlja tudi nova vprašanja o dejanskih namenih odujčitve velikega dela dokumentacije Varnostno-informativne službe.

Na vladno sporočilo se je takoj odzval dr. France Bucar, predsednik komisije za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb, ki je med drugim zapisal, da sporočila vlade - glede na včerajšnje sejo njegove komisije - ni mogoče razumeti drugače kot prenapetost dejanje, ki pozornost javnosti lahko odvrne od pravih žarišč negativnih pojavov v naši družbi in preusmeri svo pozornost na domnevne nepravilnosti v delovanju strokovnih služb, ki pa jih je treba sele nesporno ugotoviti.

Tako sporočilo vlade vsiljuje tudi dvom o kompetentnosti parlamentarnih teles kakor tudi o njihovi nepristranosti, čemur France Bucar odločno ugovarja.

Na seji vlade je bil navzroč tudi predstojnik Varnostno-informativne službe Janez Sirše, ki je odločno zanikal resničnost namigov o domnevnih svoji vpletenosti v afero Hit v času, ko je bil se minister za turizem. Zato je vladi predlagal uvedbo finančne kontrole nad celotnim poslovanjem bivšega ministrstva za turizem. Vlada je predlog sprejela.

IZ PISMA ROMANA JEGLIČA

Zasledovanja, prisluškovanja...

Navaja, da je bil tudi sam deležen »pranja možganov«

LJUBLJANA - Razlog za razrešitev dosedanjega direktorja Visa Miha Brejca je, kot vse kaže, tudi pismo njegovega namestnika Romana Jegliča, ki ga je Jeglič poslal predsedniku vlade Janezu Drnovšku 13. februarja letos. Vse kaže, da je bilo ravno to pismo izhodišče za komunikacijo z včerajšnje seje vlade.

Jeglič namreč v tem pismu pojasnjuje, kaj se je dogajalo v Visu po volitvah leta 1990, ko so tudi njegovi uslužbenci pričakovali velike kadrovske spremembe, na posled pa so bile izvršene, kot pravi, le manjše korekture v vodstvu. »Razna imena pa so iz službe odhajala zaradi administrativnih upokojitev«. Nepojasnjena pa so ostala ugibanja, kaj se je zgodilo z arhivi in sodelavci službe, »saj so novo vodstvo službe in ministrstva hitro spoznali vrednost teh podatkov, moč službe in možnost razpolaganja z njo tudi vnaprej, zato da bi dosegli programirane politične cilje«.

Jeglič naprej razlaga, kako je bila služba organizirana, nato pa poda tudi oceno prihoda novega notranjega ministra, po katerem je delavcem službe, kot piše, že v kratkem času postalo jasno, »da so njegove ambicije veliko večje od tega položaja in da skuša narediti vse, da bi postal predsednik vlade«. Jeglič razlaga, da je že takrat prišlo do odločitve o izključevanju Visa iz sestave notranjega ministrstva, določeni ljudje

pa so tudi že bili predvideni za nove položaje. »Vse več je bilo akcij, tako kriminalistične službe kot Visa, ki so kazale na to, da določene stvari vede ali nevede izvršujejo, zato da bi eliminirali politične konkurente demokratske stranke,« piše Roman Jeglič.

V nadaljevanju omenja tudi afero Jelincič, in sicer kot plod nestrokovnega dela službe, se posebej pa opozarja, da so njihove pozornosti bili deležni zlasti tisti gospodarstveniki, ki naj bi bili možni sponzorji liberalno - demokratske stranke - novogoriški Hit pa Peter Rigel in drugi. Govori tudi o poskusu telefonskega nadzorovanja liberalnih demokratov ter o tem, da so vsi tisti, ki so podpirali demokrate, postali dobesedno nedotakljivi. Jeglič omenja tudi zbiranje podatkov o zasebnem življenju samega Drnovška, deklarirano neustrankarsko in nepolitično usmerjenost varnostno-informativne službe pa tudi dejansko spravlja na raven gole deklarativnosti.

Roman Jeglič zaključuje svoje pismo s pojasnilom, da je sam bil deležen »pranja možganov« s strani vodstva Visa, obenem pa so ga želeli diskvalificirati tudi v obeh drugih, in sicer z obujanjem »starih afer«, v katerih je sodeloval kot nekdanji predstojnik službe v Kranju.

Ime Romana Jegliča pa je pravzaprav prišlo v javnost že ob aferi J.B.T.Z.

PREISKOVALNA KOMISIJA / HIT, ELAN...

Vodila naj bi jo Polonca Dobrajc, v njej tudi Bavčar

V drugo sprejet predlog odloka o sestavi preiskovalne komisije

MAJDA VUKELIČ

LJUBLJANA - Parlamentarna komisija za preiskavo suma zlorabe pooblastil v poslovanju Hita, Elana, Slovenskih železnic, bank, ki so v sanacijskem postopku, in primerov dodelitve koncesij za uvoz sladkorja tudi za potrebe državnih rezerv naj bi vodila Polonca Dobrajc (SNS).

Člani komisije pa naj bi bili: Jozef Lenic (LDS), Ciril Pucko (SKD), Jozef Jagodnik (ZL), Igor Bavcar (DS), Marjan Podobnik (-SLS), Leo Seseško (ZESS), Ivo Hvalica (SDSS) in Marjan Poljsak (SPS). Tako je včeraj, po drugem poskusu, sklenila komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. V pr-

vem poskusu namreč ni podprla kandidatur Bavcarja, ker bo morebiti moral pricati pred preiskovalno komisijo, in Podobnika, ker je s objavo afere Hit kršil poslovno skrivnost, zaradi česar bi komisija lahko zgubila verodostojnost. Toda obe stranki, katerih člani sta omenjena kandidata, sta vztrajali pri prvotnih predlogih.

Čeprav so na popoldanskem nadaljevanju seje spet ponovili iste razloge proti kandidaturi obeh poslancev kot dopolnbe, sta v drugem glasovanju oba kandidata dobila zadostno število glasov. Po odloku o sestavi preiskovalne komisije naj bi ta začela delati takoj, ko jo potrdi zbor.

Proti in potem za Bavčarja in Podobnika (foto: TRIO)

SLOVENCI PO SVETU

Brez ideološkosti

ANTISA KORLIJAN

sajo za predstavnike določenega dela slovenske populacije v svetu, med njimi pa pogosto prihaja do nasprotij zaradi različnih svetovnih nazorov.

Skrb za Slovence po svetu je namreč po besedah Petra Vencelja z ustavo določena obveznost države, uspešni pa so v tem početju lahko le, če se izseljenske organizacije znebijo ideološkosti v svojem delovanju.

Janko Prunk, ki je bil

minister v prejšnji vladi, je orisal evropsko prakso v zvezi z uradi, ki se ukvarjajo s svojimi sonarodnjaki na tujem.

V evropskih deželah imajo bodisi ministra, ki je odgovoren za to področje, bodisi samostojen urad pri vladi bodisi takšen urad deluje znotraj zunanjega ministrstva. Prunk je to povedal predvsem v odgovor tistim, ki menijo, da slovenski urad znotraj zunanjega ministrstva ni prevec posrečena reši-

tev. Zavzel se je tudi za pluralno organiziranost izseljeniškega življenja, ki pa ga mora koordinirati slovenska država.

Janez Dular je omenil problem Slovencev, ki so živeli v ostalih republikah nekdanje Jugoslavije, po njenem razpadu pa so ostali tam in so torej tudi oni postali izseljenci.

Taksnih Slovencev je po nekaterih podatkih okrog 37 tisoč, temu pa je treba pristeti še njihove družine, torej gre za približno 80 tisoč ljudi, ki jim je slovenska država dolžna pomagati.

Slavnostni govor ob 50. obletnici bo imel dunajski odvetnik dr. Tone Jelen, po rodu iz Libuc, ki je dalj časa pretrpel v gestapovskih zaporih - med drugim skupno s selskimi in kapelskimi žrtvami. Slovesnost naj bi bila hkrati spomin na vse Slovence, ki so postali žrtve nacizma.

Helena Blagne v nekoliko manj izizvalni izdaji (Foto: Jože Suhadolnik/TRIO)

POPULARNA GLASBA / POGOVOR S HELENO BLAGNE

Med zvezdništvom in pristnostjo

NATASA PEROVIC IN MIRAN J. LESIAK

Helena Blagne je ena izmed najbolj kontroverznih osebnosti na slovenski estradi. Pevka, ki jo nekateri obožujejo, drugi pa se nad njo zgrazajo, ne prikriva, da je prava umetnica in prva zvezda slovenske popevkarske scene. O njej nima nasprotujočih mnenj le slovenska javnost, ampak tudi mediji, saj je nekateri, predvsem radijske postaje in TV, sploh ne predvajajo, kar je presenetljivo glede na podatek, da so njene kasete med najbolj prodajanimi v Sloveniji. Zanimalo nas je, kaj se pravzaprav skriva za fenomenom Helene Blagne - ali ji bodo priznali uspeh, ki ga dosega kot tržna umetnica, ali jo bodo, kot pravi sama, uničile zavisti. Limona revije Stop in neuspeh na izboru za popevko Evrovizije se nagibata k slednjemu.

Ko niste zmagali, je bilo to za vase oboževalce presenečenje. Ali se vam zdi, da so Slovenci preveč sramljivi, da bi za svojo predstavnico izbrali vas?

Ne bi rekla, ker žirija mojega nastopa sploh ni videla. Posnetek je dobila že v petek. Lahko bi rekla, da je bilo slabo, da žirija ni videla mojega nastopa. To je dvorezen meč: lahko bi bil minus, lahko pa tudi plus za druge izvajalce.

Kako bi se pocutili, če bi vam kdo rekel, da ste slovenska Madonna?

Ni mi vsec, da me s ko-

merkoli primerjajo. Niti z Breno niti z Madonno. Samo s Tino Turner.

Vas je morda že kdo označil za umetnico?

Ze. V Sloveniji sicer manjkra, avstralski casopisi pa so me imenovali celo mednarodna umetnica. Takrat sem se zamislila: drugje te cenijo, doma pa ne. To je zelo tipicno za nase okolje. Sama vem, kaj sem, kaj zmoram in kaj ne, zato se ne sekiram.

Kaj je umetniskega v tem, kar pocnete?

Vse, kar vidite, od imagea naprej. Ne morem reci, da je bilo to nacrtovano, ampak je do tega prislo spontano. Mislim tudi, da sem ljudem nekaj dala. Predvsem dobro glasbo, ki je zdaj v bistvu ne cenijo vec, ampak mogoce je ne cenijo tudi zaradi mojega imagea, veste.

Ali je dekolte pomemben za kakovost vasega nastopa?

Jaz sem to razvijala spontano, cisto spontano. Na Miss Slovenije sem se pojavila do vratu zapeta, s kravato, in takoj so mi odpovedali tri nastope. Po tistem se je pisalo, naj bi bil to moj novi image. Mojega menedzerja so klicala organizatorji, da ce mislim takole hoditi naokrog ... Takrat sem videla, da ljudem tudi to lahko nekaj pomeni.

Se vam zdi, da vas je kdaj zaneslo v cisto poslovnost?

Do zdaj se ne. Lani oktobra bi morala izdati svojo kaseto, pa je nisem »cutila«. Pesmi ne morem zapesti kar brez zveze, moram jo zacutiti in zato je izsla kaseto tri mesece pozneje.

Po številu prodanih plošč in kaset ste verjetno med prvimi v estradi?

Prva, in tudi lani sem jih največ prodala, letos pa so me prehiteli Cuki, Pop design in ... mislim, da tudi Zlatko Dobric.

Ali ste bogati?

Bogata nisem. Kako ne, ce imate največ prodanih kaset v Sloveniji?

Od prodaje kaset bi lahko obubožala. Kar se da privarcevati, se da od koncertov, od plesov, od prodaje kaset pa največ »proz« izdajatelj. Deset odstotkov si deli izvajalec s skladateljem in to so zelo majhni denarji, devedeset odstotkov pa dobi hita. To je toliko, da pokrijem stroške, ki jih v projekt vložim. Vsako leto vlagam v projekt.

Rekli ste, da imate svojo ceno. Kaj to pomeni?

Za nastop imam svojo ceno v številkah. Vem, kakšno ceno lahko postavim, kaj lahko za to ponudim, potrudim se. Ne maram, da bi kdo na nastopih

rekel, da sem se pršla samo pokazat.

Je cena edino merilo, ki odloča, kam greste in kam ne?

Seveda tudi jaz pojem na veselicah, grem v vsako vas, treba je biti med ljudmi. Takšni ljudje so merilo, da vem, kako delati.

Kje je po vašem mnenju zabavna glasba v Sloveniji v tem trenutku? Kje mislite, da smo v evropskem merilu?

Zelo na dnu. Sicer pa bomo videli, kaj bo zdaj. Lahko bi bilo dosti drugače.

So slabi aranžmaji, pevci, vsebina? Kaj je temu vzrok?

Mislim, da masinerija. Ozadje je slabo. Ni financ, ni pravih ljudi, pravih založniških his, ki bi vlagale v nekega pevcu. Kriva je družba.

Kaj je pravzaprav slovenska estrada?

Estrada je zelo razmetana. Joj, kako smešno je vse skupaj! Drug drugemu tako nagajamo, namesto da bi si pomagali in ugotovili, kdo ima možnosti. Ne, polena pod noge!

Koliko let kariere si se obetate?

Saj sem komaj zacela. Šestnajst let sem bila stara, ko sem zacela. Dokler me bodo ljudje hoteli poslušati. Potem se bom umaknila, nehala pa nikoli ne bom.

V cem je skrivnost vasega uspeha?

Samo v iskrenosti.

FILMSKI FESTIVAL V CANNESU

Napoved letošnjega programa

Med 13. in 24. majem se bodo za Zlato palmo v Cannesu potegovali naslednji filmi:

francoski

Ma saison préférée (Moj najljubši letni cas), režija André Téchiné; Mazzepa (Mazeppa), režija Bartabas; Libera me (Osvobodi me), režija Alain Cavalier; Louis, enfant roi (Ludvik, otrok kralj), režija Roger Planchon;

ameriski

Body Snatchers (Tat teles), režija Abel Ferrara; Falling Down (Prosti pad), režija Joel Schumacher; King of the Hill (Kralj grica), režija Steven Soderberg; Splitting Heirs (Jezni dedici), režija Robert Young;

italijanski

Magnificat (Magnifikat), režija Pupi Avati; Fiorile (Okrasek), režija Paolo Vittorio Tavani; La scorta (Kazipot), režija Ricky Tognazzi

angleski

Much ado about nothing (Moja kuja za nic), režija Kenneth Branagh; Naked (Goli), režija Mike Leigh; Raining Stones (Kameni dež), režija Ken Loach;

avstralski

The piano (Klavir-

ska ura), režija Jane Campion; Broken Highway (Razbita avtocesta), režija Laurie McInnes;

nemski

Faraway, So Close (Tako dalec, tako blizu), režija Wim Wenders;

kitajski

Bavang Bjeji (Zbogom moja prileznica), režija Cen Kajge;

tajvanski

The Puppet Master (Lutkar), režija Hou Hsiao Hsien

južnoafriški

Friends (Prijetelji), režija Elaine Proctor;

haitski

L'homme sur les Quais (Clovek na nabrezju), režija Raoul Peck;

ruski

Diouba-Diouba, režija Aleksander Kvan

Filmi zunaj tekmovalnega programa:

ameriski

Cliffhanger (Radijska nadaljevanka); Mad Dog and Glory (-Nor pes in slava);

francoski

Toxic Affair (Zastrupljena afera), režija Philomene Esposito;

angleski

The Baby of Macon (Otrok), režija Peter Greenway.

(AFP)

Kaj odgovarjajo podpisniki Memoranduma

Od srbskih medijev je edinole Borba objavila kratko poročilo o apelu slovenskih pisateljev srbskim kolegom, naj se odrečejo Memorandumu

ZARKO RAJKOVIC

Memorandum srbske Akademije znanosti in umetnosti, v katerem je na kritičen način uzrt položaj srbskega naroda, ni bil podlaga za vodenje kakršneoli srbske, tudi ne Milosevičeve politike. Zato za memorandum ni mogoče trditi, da je spodbudil zločine in blaznost, kot to zatrjujejo slovenski pisatelji. Memorandum ne ponuja nikakršnih sklepov, ne daje nobenih predlogov. Bil je samo slika stanja, v katerem se je znašel srbski narod. Zato naj se slovenski pisatelji raje ukvarjajo s Slovenijo, ne pa, da se ponovno obračajo k Srbiji, nad katero so že zdavnaj dvignili roke.

Tako je za Republiko odgovoril akademik Mihajlo Marković, eden od sodelavcev Memoranduma, ki je pred sedmimi leti dvignil veliko političnega prahu.

Akademik Mihajlo Marković pa zatrjuje, da je bil Memorandum zgolj kritika obstoječega stanja, zlasti težkega položaja Srbov na Hrvaškem, v Bosni in na Kosovu. Ko je postalo jasno, da se od Jugoslavije odceplja Slovenija in potem tudi Hrvaška, je med akademiki obstajalo soglasno prepričanje o tem, da pravica do odcepitve drugih pomeni tudi pravico do odcepitve za Srbe, saj so ti dali največ žrtev pri nastajanju obeh Jugoslavij.

Se bolj kritičen je bil do apela slovenskih intelektualcev srbskim kolegom akademik Kosta Mihailović: Apel slovenskih intelektualcev srbskim kolegom, naj se odrečejo Memorandumu, je nesmiseln. Pamfletistično besedilo apela sodi med vneta prizadevanja celotnega slovenskega okolja, ki noče zaostajati pri satinizaciji Srbov in Srbije. Podobna besedila v Evropi niso osamljena.

Namesto da bi svoje napade utemeljili na izvirnem besedilu, na natančnem navajanju tez in argumentov, se kritiki Memoranduma zatekajo k diskvalifikacijam in izmislicinam, ki ne izhajajo iz Memoranduma niti iz njegovega smisla in

poročil. Memorandum je treba najprej prebrati in ga sele potem kritizirati. Če bi ga slovenski pisatelji prebrali, ne bi govorili nesmislov o tem, da je Memorandum program Velike Srbije, politične usmeritve Slobodana Milosevica ali ideologije vojne na ozemlju nekdanje SFRJ. Pomeni, da slovenski pisatelji ponavljajo propagandne floskule, ki jim dodajajo svojo, ne preveč domiselno nadgradnjo o etničnih čiščenjih in posilstvih ter podobnih izmislicinah. Ko gre za omenjene slovenske pisatelje, pa tudi za večino slovenske inteligence, nas ne more presenetiti nič več, tudi ne besedila v duhu Natlačenove pesmi »Srbe na vrbe«. Memorandum je zahteval politično in gospodarsko enakopravnost Srbov v jugoslovanski federaciji. Nič več in nič manj kot to. Čudno je, da Memorandum najbolj napadajo prav tisti, ki so se namreč odcepili in razbili Jugoslavijo. Prav ti so, in ne Srbi, povzročili vojno na tem ozemlju.

Podobno razmislija tudi akademik Antonio Isaković, eden uglednih članov Milosevičeve stranke. Po njegovih besedah nikjer ne piše, da je treba ustvariti Veliko Srbijo. Isaković zatrjuje (kar seveda ni res), da Milosevič niti v enem samem nastopu ni govoril o Srbih v eni državi. Isaković na koncu ugotavlja, da zdaj ni pravi trenutek za Srbe in njihovo združitev, čeprav ne morejo odstopiti od cilja, da bi s koridorjem čez Posavino Srbe iz Bosne in Hrvaške tudi ozemljsko povezali z Beogradom.

Tako je apel slovenskih pisateljev naletel na gluha ušesa. O njem v glavnem molčijo. Razen teh nekaj izjav se ni oglasil nihče. Opozicija, ki je polna svojih problemov, molči, izjave teh treh akademikov in bližnjih Milosevičevih sodelavcev pa tu nihče ne jemlje zares. So namreč, kot je izjavila neka mlada Beograjkanka v anketi mladinskega radia B 92 -, »navadni komunajzarji, s katerimi se ni kaj pogovarjati«.

POPULARNA GLASBA / RECENZIJA

1 + 1 + 1 = 0

Gostovanje jazz tria J. B. Ulmer, R. S. Jackson in J. Tacuma v Cankarjevem domu 22. aprila

ICO VIDMAR

Slava je tako minljiva rec.

Verjamem, da je v boju za preživetje težko vzdrževati z ogromno truda pridobljeno kakovost.

Prav mučno pa je bilo opazovati glasbenike, ki so se pred leti odre, tudi ljubljanskega, polnili z močno porcijo energije, zelje po igranju, po raziskovanju svoje vevine, danes pa so le blede senca eruptivnosti, s katero so osvajali novozavzvoški svet.

Toda ce ima glasbenik slab dan, kar je povsem normalna stvar, bi od njega pričakovali vsaj nekaj truda, nekaj osebnega angazmaja, da spremeni tok nastopa, ki mu polzi iz rok.

Niti tega ni bilo na koncertu tria slavnih imen Jamesa Blooda Ulmerja, Ronalda Shannona Jacksona in Jamaaladeena Tacuma, kar je za glasbenike njihovega slovesa pogubno.

In ce se to dogaja v do zadnjega kotička napolnjeni dvorani, ki bi po logiki stvari morala biti ultimativna spodbuda za vsakega nastopajočega, potem je z »zvezdnostvom« ameriškega jazzista nekaj hudo narobe. Zna se mu pripetiti, in to ne velja samo za omenjene tri, da bi izgubil naklonjenost tistega trga, ki mu je bil prvi in v nekaterih primerih zadnji naklonjen, evropskega.

Zvezdne skupine so kot po pravilu sumljive. Ce bi pod dro-

bnogled vzeli stilske posebnosti, afinitete članov tria, bi ugotovili, da predvsem Ulmer in Jackson funkcionirata v trajnejših, trdnjih skupinah (po možnosti svojih), v katerih lahko pilita in dodelujeta lastne glasbene zamisli.

Jamaaladeen Tacuma je bolj prilagodljiv, več igra naokoli, in to v kar najrazličnejših, ne zgolj na jazz-funk omejenih zasedbah.

Skupina treh močnih individualcev, se posebej, ce ima za podlago tako rekoč popularno glasbeni idiom, terja tehten razmislek, predvsem pa vajo in skoznjo domisljeno izoblikovanje repertoarja, ki se ne zanasa zgolj na trenutni navdih, na sposobnost improviziranja.

To je bil princip, s katerim sta predvsem James Blood Ulmer in Jackson (spomnite se The Decoding Society), zazigala na koncertih. Na torkovem koncertu je bilo jasno, da tega ni bilo.

Najbolj prilagodljiv in sploh glasbenik z največ volje »narediti nekaj iz koncerta« - Jamaaladeen Tacuma, je ostal osamljen v svojih poskusih ozivljanja s substancami podloženega Ulmerja in Jacksona, za katerega se zdi, da se vedno živi v svetu, kjer s svojimi preobloženim bobnarskim kompletom pošilja impulze med clane svojih nekdanjih skupin.

Igranje drug mimo

drugega, ki je prevladovalo ves cas koncerta, je sicer naslo zacasno rešitev v dveh, treh blues skladbah, a kaj, ko je James Blood »krvavo onemoglo« iskal prave akorde na kitari in komaj odsopel nekaj besed v uteho publiku, ki je do konca upala, da se bo kaj zgodilo.

Podobne skupine sodis po frontmanu. V triu je bil to Ulmer. Ob pogledu nanj misel nehotu uhaja k starosti bluesa Johnu Leeju Hookerju, ki ga glasbeniki zaradi nepredvidljive igre in petja, ki ni ujetu v metrične kliseje, izredno težko spremljajo in ga bolj »lovijo« kot podpirajo.

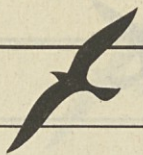
Na torkovem koncertu ni bilo ne prave podpore, se poskusov lovljenja, igre, ki ji gre drugi glasbenik naproti, je bilo bore malo. Skupinske igre tria pa sploh ni bilo.

Vsi trije glasbeniki so svoje dni glavne lekcije iz delovanja glasbe dobili pri Ornettu Colemanu, ki slovi kot perfekcionista, mojster dodelave vsakega detajla, ki se razbohoti, tudi v improvizacijskem navdihu, v njegovih prislovnično kompaktnih skupinah. Ali je od njegove sole res ostalo tako malo, zgolj pisano modni naph?

Spoznanje gre na roko mojstru: po Ornettu je ostal le Ornette. In v Ljubljani ga se nismo videli.

Jamaaladeen Tacuma (Foto: Aleš Pavletić/TRIO)

Česa vsega je kriva Marjana Deržaj

medija dogajanja v Waco v tem, da ni imel nihče domisljive - ne televizija ne policija ne država -, da bi si znal predstavljati, kaj se lahko dogaja znotraj. Morali bi se zamisliti te zenske z najhujimi otroki in njihov obup, ker niso morele ven iz zgradbe, ki so se zaželi plameni (ker mi, recimo, Koresh tega ni dovolil). Treba si je predstavljati otroke, ki jokajo in kako se potem usujejo. Treba se je postaviti v položaj očeta petih otrok, ki ga je zaustila žena in se je kupaj z njihovimi otroci pridružila davidiancem, ki ta ponedeljek edini pred televizijskim naslonom in popolnoma nemocen in obupan zrenosno smrti svojih petih otrok v živo. Nekdo ni moral imeti dovolj domisljive, da bi si vse to predstavljal - in temu naredil konec. Drzava, ki je brez domisljive, odbija svoje podanike. In ljudje, ki nimajo sočutja in so sposobni gledati, kako gorijo njihovi sosedomci in njihovi lasni otroci - kaj sploh lahko pričakujemo od njih? Krivda v primeru Waco v Texasu zadeva slehernega med njimi - tudi nas. Sleherni, ki se sposobno opazovati trpljenje in ne stori nič, se pverzevan. Mogoče je za znatnost bolj kot katerakoli druga lastnost duha časa in odgovor, zakaj v primeru Borne svet ne ukrene ničesar, prav ničesar. Zato ostajata trpljenje in smrt reducirana na superspektakel.

NOVICE

Bikec Herman bo le pripuščen

BERN - Poročali smo že o pravnih zapletih okrog transgenskega bikca Hermana, ki so mu raziskovalci družbe Gene Pharming Europe vcepili gen za proizvodnjo človeškega laktoferina. Hoteli so pravzaprav kravo, pa se je zal skotil bikec. Krave z laktoferinom v mleku naj bi bile namreč odpornejše proti nadležnemu vnetju vimena, precisceni agens pa bi bil uporaben kot zdravilo proti človeški sepsi in črevesnim okužbam bolnikov z aidsom. Bikcu zaradi hudih pravnih in etičnih ugovorov niso dovolili naskočiti krav, da bi se otelile z zaceleženimi transgenskimi hčerami. Razprava je končala v danskem parlamentu, ki je na priporočilo ministra za poljedelstvo bikcu Hermanu končno le dovolil pripustitev.

Odločitev je prevesila raziskava Univerzitetne bolnišnice v Bernu, kjer so ugotovili, da je precisceni laktoferin močno koristen ne le pri sepsi, aidsu in kravjem mastitisu, ampak tudi pri črevesnih komplikacijah bolnikov z rakom. Nasprotniki iz vrst varstvenikov »človeških pravic« pri zivalih in tistih, ki so trdili, da bo pravkar na voljo enak transferin iz gensko manipuliranih kvasovk, so bili v parlamentu poraženi. Nepristranski opazovalci dogajanja pa so se vedno skeptični, ker kreatorjem transgenskega bikca ni znano, kje natančno leži presajeni gen. Če se je po naključju znesel na kromosomu Y, je ves projekt padel v vodo. Podedovali bi ga le bikci-sinovi (s spolnim kromosomom XY), krave (s kromosomom XX), ki bi morale proizvajati zdravilno mleko, pa ne. (M. E.)

S toploto proti snegu

LAKEVILLE - Zima je minila, toda prisle bodo druge. Komunalne službe se vsako leto znova mucijo z odstranjevanjem snega in z bojem proti poledici. Podjetje Wisbo iz Lakevillea v Minnesoti je naredilo polietilenske termoplastične cevi, imenovane »meltaway« (skovanka iz angleških besed »melt«, stopiti, in »away«, proč); položili jih bodo pod ulice, da bodo s toplo vodo segrevale površino. Nove toplotne cevi bi uporabljali za segrevanje pločnikov in cestišč, parkirnih površin, trgovskih cest, atletskih stez. Sistem je mogoče uporabiti tudi za segrevanje notranjih površin, denimo lesenih in betonskih podov. Ugotovili so, da je segrevanje taksne vrste veliko primernejše od konvencionalnega gretja s toplim zrakom. (E. J.)

Lepota koristi obema spoloma

LONDON - Darwin je menil, da so različni, navidezno nesmiselni telesni okrasji mnogih živali namenjeni pravzaprav priklopujuju nasprotnega spola. Stevilni kasnejši poskusi so pokazali, da velja to pravzaprav le za samce, ki so jim samice bolj naklonjene, če imajo večje rogove, bolj pisan rep ali privlačno grivo. Darwin pa je le imel prav: spolna privlačnost je obojestranska, in to so dokazali novi poskusi na neki vrsti grebenastih njork, ptic, ki žive v kolonijah na morskih obalah. V spomladanskem času se oba spola okitita s prelepimi pernatimi grebeni, zivali se sparijo in vzgojijo zarod v zgledni medsebojni zvestobi, ki traja, dokler mladež ne sfrči v samostojnost, romantična zveza pa razpade. Zgodba se vsako leto ponavlja, le partnerji se zamenjajo, pri tem pa marsikatera ptica ostane sama. Raziskovalci v reviji Nature poročajo, da so vzeli skarje in lepilo ter nekaterim pticam pernate čopke skrajšali, drugim pa podaljšali. Ugotovili so, da so si zivalce z daljšim čopkom vselej laže našle partnerja, tiste s krajšim pa so ne glede na svoj spol ostale za tisto leto same. Tako kot pri človeku, velja torej tudi pri zivalih: tudi ona mora biti lepa. (M. E.)

Somalci so si pojedli seme

NAIROBI - Kenijska semenska banka je na srečo shranila kar 300 somalskih sort prosa in koruze in bo lahko to deželo potegnila iz težav, v katere so zajadrali med svojo vojno. Lakota jih je namreč prignala do tega, da so izropali in pojedli tudi vse seme, shranjeno v svojih dveh poljedelskih ustanovah. Seme je bilo namenjeno prav taki setvi v skrajni sili. Seme, pripeljano iz drugih dežel, ne bi kljubovalo zahtevnim klimatskim razmeram in zajedalcem v tej deželi, tako da bodo somalske bancne vzorce v Keniji zdaj najprej razmnožili, nato pa poslali nazaj domov, da bodo Somalci lahko obnovili svoje poljedelstvo. (M. E.)

Robotu se je zavozlalo

PASADENA - Robotu, ki se podobno kot zuzelke giblje z osmimi nogami, je ime Dante. Sestavili so ga po naročilu Nase na univerzi Carnegie Mellon v ZDA in po nactu je odplezal proti zreli enega od vulkanov na Antarktiki. Držala pa se ga je smola in ze po sedmih metrih korakanja se mu je med ovijanjem zavozlaval optični kabel, ki povezuje njegove računalniške mozgane z udi in cutili potujočega dela. Okvare v tej vremensko ugodni sezoni se ne bodo mogli popraviti, kljub temu pa je Nasa prekorakanih sedem metrov razglasila za brezhiben uspeh, vsaj kar zadeva teleroboticne vidike te poti. Vid in vodenje robota sta delovala brezhibno, optični kabel pa se je zavozlaval zaradi hudega mraza, - 40 stopinj C, ali pa zaradi zanikrnega navitja. »Veliko veselje vedno pokvari kaka smešna drobnarija,« je izjavil D. Pahnos, robotov duhovni oče. (M. E.)

Delegacija State Departmenta v Sloveniji

LJUBLJANA - Ministrstvo za znanost in tehnologijo Republike Slovenije je minule stiri dni gostilo visoko delegacijo ameriškega State Departmenta. Namen obiska je bil dokončati uskladitev sporazuma o sodelovanju med obema državama na področju znanosti, ki bo predvidoma že kmalu podpisan. Zaključno usklajevanje sporazuma vodi z ameriške strani Martin Prochnik, direktor Urada za znanstveno in tehnološko sodelovanje State Departmenta s sodelavci, slovensko stran pa zastopajo minister Rado Bohinc in Rado Genorio, državni sekretar, s sodelavci. Na obeh straneh je izražena volja po tesnejšem sodelovanju, zaradi česar ni preuranjena ocena, da je bil obisk uspešen. (MZT)

RAČUNALNIŠTVO / DISPLEJ TVORIJO TANKE VEZI OPTIČNIH VLAKEN

Pogled čez določene materialne omejitve

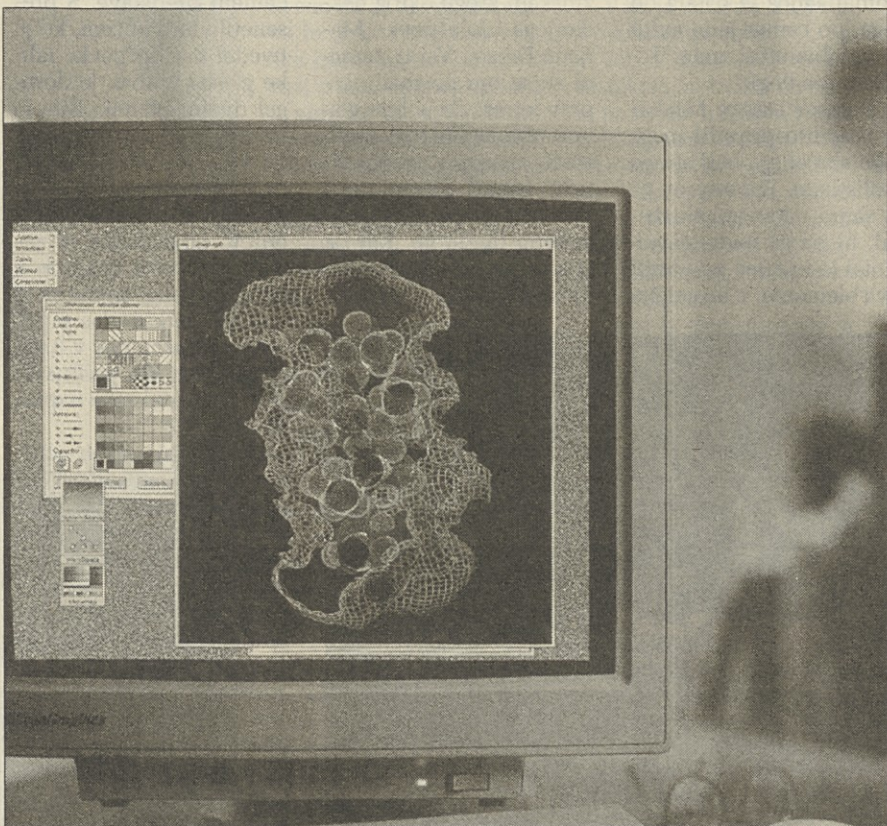
Zgodnje verzije se lahko zložijo kot žepni robčki, medtem ko so zadnji modeli že bolj podobni aluminijasti foliji

Računalnik furosiki pomeni visoko spekulativno vizijo osebnega računalnika, ki bi ga bilo mogoče razviti, če bi se dalo osvoboditi veljavnih materialnih

BRUCE STERLING

nakupovalna torba, za prenašanje knjig ali kot dekorativen ovitek za ceremoni-

velik kvadrat lahke, fleksibilne tkanine. Seveda pa ne gre za blago. Displej fu-

omejitev. Furosiki je intimen in povsod navzoc dodelek japonskega vsakdanjega življenja. Gre za preprosto velik kvadratast kos trpeznega, solidno izdelanega blaga, običajno z lepim vzorcem. Furosiki se med drugim uporablja kot

alna darila. Po svoji preprostosti in mnogovrstni uporabnosti se le malo razlikuje od kavbojske bandane, razen po načinu zavijanja in zavezovanja, ki je pri furosikiju bolj zapleten. Računalnik furosiki je računalnik, ki spominja na

rosika sestavljajo tanke vezi optičnih vlaken, ki oddajajo barve in so zadosti široke in svetle, da oponašajo scah-lines videoterminala. Ta optična vlakna so prepletena s preostalo vlaknato optiko, ki nosi podatke. Druga vrsta vlakna je

gosto prepletena; sestavljajo ga superprevodne niti. Ta dragocena mreža superprevodnikov rabi kot napačno omrežje. Tretje vlakno predstavlja doslej še neznana oblika piezoelektričnega vlakna, ki se lahko krči in razteza in se tako samo ovija in zavezuje - odziva na električne naboje, kot se ti razvrščajo po njegovi dolžini.

Cetrta oblika vlakna je radijska antena in komunikacijsko omrežje. Del taksne »tkanine«, ki bo radiikalno ojačana, bo mogoče uporabljati kot membrano za avdiozvočnik. Komputerizacijo, spomin in premikanje bodo nosili fotonski, fotoelektronski in elektronski cipi, sestavljeni iz umetnih diamantov, kar bo omogočalo nizko ceno in veliko moč. Napravo je mogoče voditi z zvočnimi ukazi, dotiki, morda pa tudi s kretinami. Računalniki furosiki so sposobni omejenega gibanja. Zgodnje verzije se lahko zložijo kot žepni robčki, medtem ko so zadnji modeli že bolj podobni aluminijasti foliji. Če furosiki postavimo na papir, ki je fotosenzibilen, oziroma na film, je sposoben generirati kopije. Če vanj popolnoma ovijemo glavo, doživimo prevare virtualne realnosti. Ko ga ne potrebujemo, lahko furosiki nosimo kot ruto, kravato, turban... Skratka, pravi medijski cirkus za konec 21. stoletja. Prev.: S. Rekar

ONKOLOGIJA

Ultrazvok in maligne celice

MILAN KOTNIK JR.

Vpliv ultrazvoka na maligne, to je rakaste celice je znan iz naključnih opazanj pri rutinski uporabi ultrazvoka v porodništvu ali pri ehosonografskih preiskavah pri protibolečinski terapiji, sterilizaciji, pri oftalmoloških posegih in pri anti-inflamatorni aplikaciji. Princip, ki zbujajo upanje glede uporabe za terapijo malignomov, je poškodba tkiv, ki je znana že iz rutinske uporabe. Opisani so tudi poskusi, ki so dokazali, da ultrazvok potencira učinek kemoterapevtikov, se posebej pa je njegov učinek na rast celic ob hkratni uporabi hipertermije. Hipertermija zavira sposobnost celice, da popravi nastale napake. Učinek ultrazvoka na celice je največji, če je apliciran takoj po toplotnem ali ionizirajočem obsevanju.

Ultrazvok povzroča največje motnje na področju kromosomov in na nivoju medceličnih stikov. Torej je smiselno pričakovati, da bodo maligne celice občutljiveše nanj od normalnih. Samuel Salzberg z izraelske univerze Bar-Ilan, je vodil skupino, ki je proučevala vpliv ultrazvoka na človeške in mišje celice, tako maligne kot normalne. Uporabili so človeške fibroblaste in celice iz amnijske tekočine ter celice malignega melanoma, pljučnega karcinoma in celice brez estrogen-skih in progesteronskih receptorjev ali z njimi. Od

mišjih celic so uporabili normalne mišje fibroblaste in klone malignih celic, ki so alterirale pod vplivom sarkomskih virusov.

Celične kulture so v času poskusov vzdrževali pri stalni temperaturi. Za poskuse so uporabili ultrazvočni izvor frekvence 2 MHz in intenzivnosti 0, 33 W/cm². Iradiacija je trajala 1 do 4 minute. Za vrednotenje rezultatov so uporabljali sposobnost celic za tvorjenje novih klonov, število celic po iradi-

obcutljive kot normalne celice celice malignega melanoma in karcinoma dojke.

Mišje celice maligne alteracije so vse pokazale občutljivost na ultrazvok, vendar je ta statistično značilna sele po 4-minutni iradiaciji. Glede sinteze DNA so se za najbolj občutljive izkazale celice karcinoma dojke, pri sintezi proteinov pa so se za zelo občutljive poleg celic karcinoma dojke pokazale se celice malignega melanoma. Mišje celice mali-

Foto: Jean-Francois Bauret

aciji in sposobnost sinteze DNA in proteinov. Za sledovanje sinteze DNA in proteinov so uporabili radioaktivno markirane nukleinske baze in aminokisline. Rezultati so pokazali, da so človeški fibroblasti popolnoma neobčutljivi na ultrazvok, medtem ko so amnijske celice pokazale, da so na ultrazvok občutljive. Od človeških malignih celic so na ultrazvok veliko bolj

gne alteracije so glede sinteze manj občutljive kot človeške. Enaki so tudi rezultati glede tvorjenja novih klonov in kolonij. Sam mehanizem ubijanja delovanja ultrazvoka na maligne (in na normalne) celice ni povsem jasen. Prevladujeta dve teoriji: poškodbe membrane in poškodbe DNA.

Prirejeno po: Ultrasonund in medicine and biology, Pergamon Press

BIOENERGIJA / AURIČNA TELESa SO MED SEBOJ POVEZANA

Fizično, emotivno in mentalno delovanje

Tretje auricno telo je mentalno telo ali mentalni sloj. To telo je sestavljeno iz se finejših substanc, ki so povezane z mislimi in mentalnimi procesi in se običajno pojavlja kot bleščeče rumeno sevanje okoli glave in ramen ter naprej okoli celotnega telesa. Ko se njegov lastnik koncentrirano na določen mentalni proces, se auricno telo siri in postaja se bolj svetleče. Od telesa je oddaljeno od sedem do dvajset centimetrov, strukturirano je iz naših idej, v njegovi notranjosti se oblikujejo naše misli v obliki kroglic, ki različno sevajo in so različnih oblik. Oblike misli imajo se dodatne barve, ki v resnici sevajo z emotivnega nivoja. Barva predstavlja emocije osebe, ki je povezana z obliko misli. Bolj kot je ideja jasna in oblikovana, bolj je jasna tudi oblika misli, ki je povezana s to idejo. Oblike krepimo tako, da se koncentriramo na misli, ki jih predstavljajo oblike, tako postanejo tudi običajne misli zelo močne, »dobro oblikovane« sile, ki se odražajo v našem življenju. Dr. Barbara Ann Branran pravi, da je to auricno telo najteže opazovati.

Tri auricna telesa, ki smo jih doslej opisali, so med seboj povezana in metabolizirajo energijo v povezavi s spiritualnim svetom. Lahko recemo tudi, da so tri zgornje cakra povezane s fizičnim, emotivnim in mentalnim delovanjem človeškega bitja v njegovi spiritalni realnosti. Vecina ljudi izkorišča samo ta del svojih funkcij.

Obstajajo pa še višje volje, višja čustva ljubezni in višje znanje, kjer je vse razumljeno v enem trenutku.

VESELKO TOMIČ

Cetrni sloj je namreč povezan z ljubeznijo. Tu so vrata, skozi katera lahko vstopimo v drugo obliko realnosti. Slika je dokaj komplicirana. Vsak sloj, ki je nad tretjim, je sloj popolne realnosti, z bitji, oblikami, osebnimi funkcijami, ki so nad tistim, čemur običajno recemo človeško. Vsak sloj je popoln svet, v katerem živimo in imamo svoje bitje. Vecina ljudi doživlja te realnosti v sanjah, vendar se tega ne spomni. Nekateri lahko vstopijo v ta svet s sirjenjem zavesti ob uporabi meditativnih tehnik. Uporaba takih tehnik mnogim odpira pecate med koreni različnih slojev caker, to pa omogoča zavesti, da lahko potuje. Cetrni sloj ali astralni nivo je povezan s srčno

cakro. Podoben je posodici za transformacijo, kjer vse energije, formirane v prvih treh, nižjih slojih aure (nižje fizične energije) preidejo v oblike spiritalne energije. Pri popolnem spektru zdravljenja uporabimo energije, povezane z vsemi sloji aure in z vsemi cakrami in jih prepuščamo skozi srce, center ljubezni.

Astralno telo je amorfno in je sestavljeno iz oblaka barv, se lepši od tistih v emotivnem telesu, saj so enake barve se prežete z »roznato svetlobo ljubezni«. Siri se okoli petnajst do trideset centimetrov od telesa. Srčna cakra osebe, ki je sposobna ljubiti, dajati ljubezni, je na astralnem nivoju polna roznate svetlobe. Kadar se ljudje zalju-

bijo, se med njihovimi srci (srčnimi cakrami) naredijo lepi loki roznate svetlobe, k normalni zlati pulsaciji v hipofizi pa je dodana še roznata barva. Pri oblikovanju odnosa med dvema človekoma iz caker nekako zrastejo vezi, ki ju povezujejo, kot vrvi. Te obstajajo na različnih nivojih auricega polja, kot dodelek k astralnemu. Bolj ko je odnos dolgotrajen in globok, močnejše so vrvi in vedno več jih je. Ko se odnos prekine, se pretrgajo tudi te vezi, vrvi, kar običajno povzroča veliko bolečino. Obdobje, ki mu običajno recemo obdobje »prebolevanja« emotivne zveze, je v resnici čas, ko se vrvi pretrgajo na nižjih nivojih polja in se ponovno krepijo same v sebi. Velik del odnosov med ljudmi se dogaja na astralnem nivoju, kar opazite tudi ob lastnih izkusnjah, saj lahko zacutite nelagodje ob navzočnosti določene osebe, se preden jo opazite. Tako je tudi mogoče, da se v bližini določene osebe pocutimo zelo prijetno, ker njeno energetsko polje, zlasti astralni nivo, deluje na naše energetsko polje. Iz tega sledi, da ob oddajanju pozitivne energije je privlačimo, s tem si tudi sami lepšamo in osmišljamo življenje. V kontekst pozitivnosti sodi ne samo energetsko pozitivno učinkovanje, temveč tudi opravljanje dobrih del v kakršni koli obliki.

Na koncu tega besedila si ne morem kaj, da ne bi dodal japonskega pregovora, ki mogoče najlepše govori o dobrih delih kot o smislu življenja. »Ko srečas neznanca, mu narediš kaj dobrega, saj ga mogoče ne boš nikoli več srečal.«

Foto: Roman Cieslewicz

Ali je pravičnost lahko racionalna?

DZEMAL SOKOLOVIČ

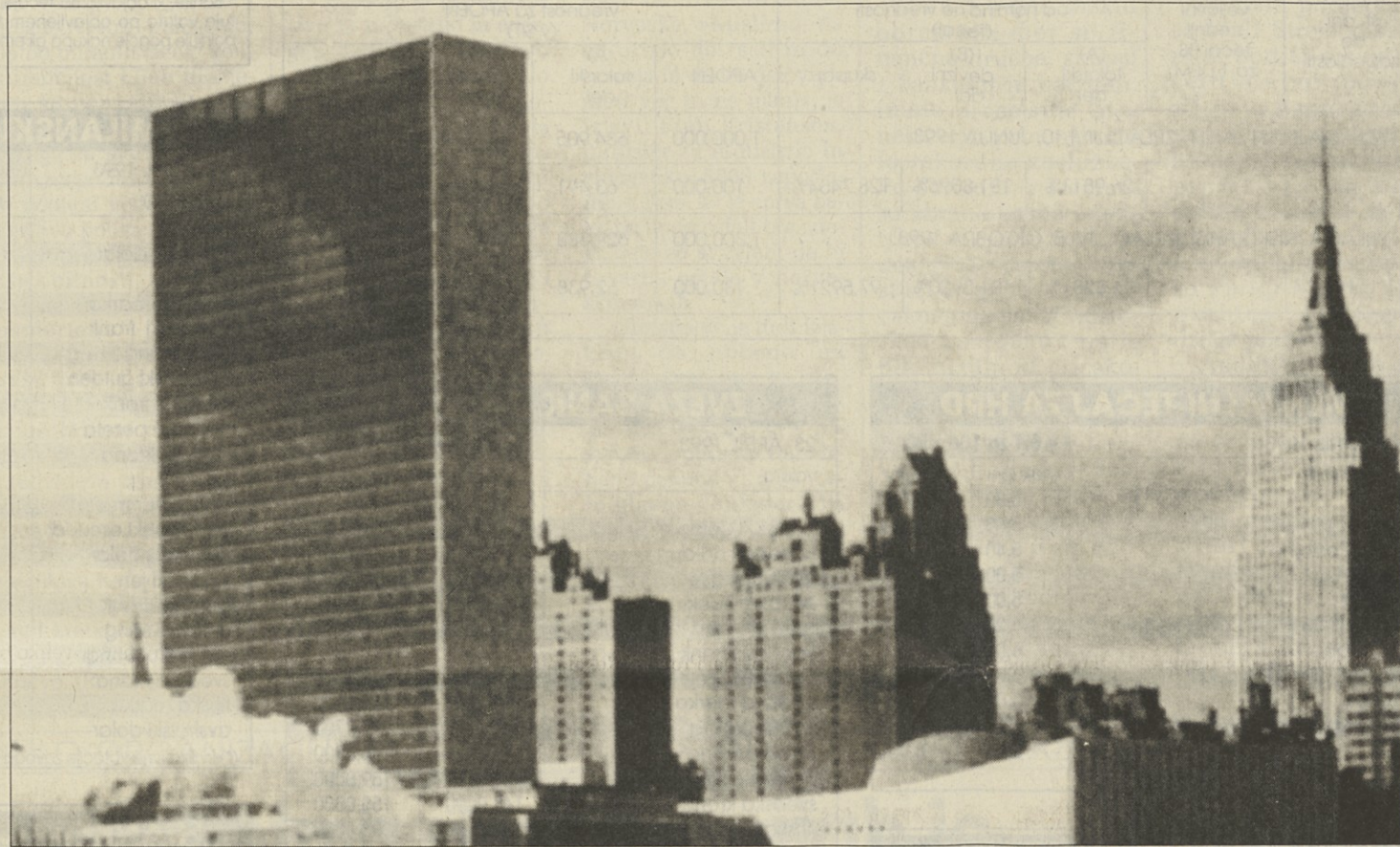
Ves svet se vsaj zadnjih pet tisoč let otepa s to dilemo. Ali bo družba pravična - za to so milijoni ljudi v vstajah, uporih in revolucijah dali življenje - ali pa bo racionalna, zaradi česar so iste milijone tlačili, izkoriščali. Oziroma se smemo vprašati, ali takšen tok zgodovine vendarle ni bil nujen. Mar je možna družba, ki bo pravična, ne da bi zavoljo tega postala neracionalna oziroma ali je možna racionalnost, ki si jo je moč zamisliti brez nepravčnosti? Če je kaj takega mogoče, potem so bile vse revolucije nepotrebne, odveč pa so bile tudi vse krivice, ki so jih ljudje prizadejali drug drugemu.

Spominjam se nekega mladega, tedaj se krajevnega bosanskega komisarja CK, ki se je tedaj, ko je zaslutlil, da se bliža konec sistema, ki mu je prinašal stališča, kot nam naravni red stvari prinaša jutro ali jesen, dokopal do nekega bistrega sklepa. Odkril je namreč, da je t.i. komunistični sistem oziroma točneje receno realsocialistični, vključujoč tudi samoupravno različico, bil neracionalen zato, ker je bil pravičen. Kot ekonomist je induktivno prišel celo do rezultata filozofske vrednosti, da namreč razum in pravica nikakor nista združljiva. In kot racionalen človek je sklenil, da se je v imenu racionalnosti treba odreči pravičnosti. V njegovi opciji je to pomenilo vrnitev v kapitalizem. Prav to mi zdaj počnemo, vendar kajpada ne po njegovi zaslugi.

Tega mladega človeka omenjam kratko malo zato, ker je takšno miniaturno stališče zelo indikativno za ves proces transformacije v t.i. postsocialističnem obdobju. Na zalost vsebuje tako zgrešene premise, da postsocialistični svet zaradi njih ne bo sprejel samo napakega »conclusion«, temveč zaradi tega ne bo nikoli uresničil spremembe, kakršno si želi.

Nas mladi človek oziroma boljše rečeno stališče, ki je izhodišče spremembe - se opira na mnenje, da socializem ni bil racionalen način proizvodnje, ker je bil pravičen, in potem trdi tole: 1. da je bil socializem, t.j. njegova uresničena različica, pravičen in 2. da kapitalizem ni pravičen, to pa pomeni, da je prav zaradi tega racionalen. Skratka, pravica in racionalnost v tej različici nikakor nista združljivi. Človeštvo je pred obupno izbiro: ali neracionalna pravica, kar pomeni revščino za vse ali nepravilna racionalnost, kar pomeni bogastvo za peščico, za vse

Stane Jagodič: Art paradoks

Wallace K. Harrison in drugi: Zgrajba OZN, 1949 - 1951. Skozi okno (17 vodoravno in 38 navpično) gleda golob miru generalnega sekretarja ZN Butrosa Gallaia in ga roti, naj konča vojna v Bosni.

mo, da niti zelodec nimamo enakih, je bil za res nesmisel. Toda niti po tem zgrešenem merilu - mi to dobro vemo, kajne (!) - socializem ni bil pravična družba. Morda kako leto, potem pa - puf! - in že smo imeli socialne razlike neverjetnih razsežnosti. Vendar socializem ni bil nepravilna zato, ker

zbene vloge pa so, kot dobro vemo, delili po drugačnih merilih. Zavaljo tega ta družba ni bila pravična. Mar to pomeni, da prav zaradi tega ni bila niti racionalna?

Pređen odgovorimo na to vprašanje, povejmo, kaj razumemo kot racionalnost. Primarni temelj racionalnosti je

so njihove naravne sposobnosti, predvsem razum.

Iz tako postavljenih premis je možno narediti en sam sklep, in sicer ta, da se pravičnost in racionalnost ne le ne izključujeta, temveč da prve ni brez druge in nasprotno. Pravična družba je lahko samo tista, ki je racionalna or-

vljanom kar najbolj pravično razdeli družbene vloge.

Prav zategadelj je bila to skušnjava, ki se ji na zalost niso mogli upreti niti tisti, ki so se nekega dne oktobra lotili največjega poskusa v zgodovini, da bi zagotovili socialno pravičnost, poskusa, ki se je sprevrgel v svoje nasprotje - in socializem se ni posrečil. To pa je tudi skušnjava za najnovejši Clintonov poskus, da bi poskrbel za socialno pravičnost, in sicer kot odgovor na prejšnji 12 let trajajoči reaganovski poskus racionalnega organiziranja družbe - "nove ureditve". Reaganu je spodletelo, ker je

Japonska produktivnost dela, katere neposredna posledica je povečanje brezposelnosti v Ameriki, ni racionalnost, o kateri smo govorili. Prihranek delovnega časa, ki ga dosegajo Japonci in ki je zares plod pameti, ni racionalen. Rezultat tega je cenejši avto, a tudi brezposelnost. Dejstvo, da je brez dela American, v razmerah svetovne skupnosti ne spremeni stvari. Večja produktivnost dela, t.j. prihranek delovnega časa, mora zagotoviti nova delovna mesta, da bi bila racionalna na svetovni ravni. V nasprotnem primeru brezposelnosti ameriški delavec ne bo mogel kupiti niti poceni japonskega avtomobila, a lepega dne kot African ali Azijec nemara niti mnogih drugih stvari. Prihraniti delovni čas pomeni manj delati - to je temelj nove racionalnosti. Clinton to mora dojeti, če ne doživi Reaganove ali Leninove usode. Vedeti mora to, cesar se njegovi predhodniki niso naučili niti od francoskih sindikatov: "Delajmo manj, da bi bilo dela za vse!"

Glede na vse to nas socializem ni bil racionalen, ker ni bil pravičen, prav tako pa ni bil pravičen nas (oba sta vendarle naša!) kapitalizem, ker ni bil racionalen, in to niti ne na japonski ravni produktivnosti. Kaze, da je stari dobri Lenin v neki stvari vendarle imel prav. Njegovo predvidevanje se je za zdaj izpolnilo do ene tretjine. Vse to od "velikega" oktobra je bilo doslej res "korak nazaj", zdaj pa nas čaka, da naredimo se "dva koraka naprej". V Clintonovih rokah je možnost, da racionalizirano delo na japonski način razdeli na ameriškega - pravično. Brez brezposelnosti bi Amerika imela možnosti. Tako pa bo trda... Pravična razdelitev zdravstvenega varstva Americanov ni dovolj. Tudi njo lahko uvrstimo v kategorijo navadne, vulgarne delitve bogastva. A to, kot smo videli, ni bistvo pravičnosti.

Mojstri, vendar ne naši

DIMITRIJ RUPEL

Pred nekaj dnevi sem poslušal koncert mladinskega orkestra Gustav Mahler (pod taktirko Sira Nevillea Marrinerja) in violinista Maksima Vengerova. Nisem bil navdušen le jaz; celotno občinstvo, ki se je zbralo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, je bilo nad ognjevitim nastopom mladih glasbenikov,

ki jih izbirajo vse Evrope, tako rekoč presušen. Poslušalec je dobil vtis, da »mahlerjevci« tako rekoč gorijo od vneme, da so naravnost nečakani pokazati, kaj znajo, kako vrhunsko obvladajo svoja glasbila. Bili smo priče razstave izbranstvi, odličnosti in igrivega obvladovanja glasbenega posla.

Spomnil sem se - danes že legendarnega - gesla »ni vazno, ce je pismen, vazno je, da je naš!« In spomnil sem se nekaterih domačih prirediteljev - v kulturi in v politiki -, pri katerih človek posluša in vztraja bolj zaradi domoljublja, zaradi vpljivosti in discipline kot zaradi užitka in dosežka. Odličnost je na Slovenskem redka dobrina, naša jugoslovanska sola pa nas k njej ni ravno spodbujala.

Eden od pogojev za odličnost je tekmovanje, se ve, cim ostreje tekmovanje. Tekmovanje v Jugoslaviji in v enostranskem sistemu, ko se je vnaprej vedelo, kdo je zmagoval, ni bilo najboljša priprava za tekmovanje, ki je pred nami, ko si prizadevamo vstopiti v Evropo. Pred nami je evropski iziziv, pred katerim je svetovni iziziv: Evropa lahko postane ena petih velesil (poleg ZDA, Rusije, Kitajske, Japonske), lahko pa tudi ne postane. Slovenija utegne postati del Evropske skupnosti, vendar to ni nujno in ni vnaprej odločeno.

Evforija poslušalcev na torkovem koncertu Mahlerjevega orkestra me je potrdila v domnevi, da Slovenci cenijo in nagrajujejo odličnost. Posebej mlada generacija se vse manj ozira na poreklo izdelkov in vse bolj ceni njihovo kakovost. Vse bolj ceni izvirnost, duhovitost, nadarjenost, prizadevnost...

Slovenija je pred tremi leti in v času prve demokratične vlade uresničevala en sam cilj: premik z Balkana v (Srednjo) Evropo; ta cilj pa je imel dve sestavini: parlamentarno demokracijo in samostojnost. V ozadju tega cilja je bila podmena, da se moremo Slovenici uveljaviti v družbi civiliziranih narodov, ki bodo v nas spodbujali tisto, kar je najboljše, najbolj energično, duhovito, izvirno itn. Bojim se, da danes lepo število Slovencev, predvsem pa njihovih političnih predstavnikov omahuje glede obeh sestavin našega evropskega projekta, glede parlamentarne demokracije in glede samostojnosti.

Predsednik slovenske vlade je istega dne, ko sem poslušal »mahlerjevce«, nastopil z izjavami, ki ne pomenijo nič drugega kot nezaupnico parlamentu in poslancem, se pred tem pa je vlada nastopila s proračunom, ki v ničemer ne izraza niti našega evropskega položaja niti naše evropske usmerjenosti (cestna politika bolj ali manj kaže proti Balkanu).

Izrekanje nezaupnice državnemu zboru, ki ima edini pravico izrekanja nezaupnice vladi, je korak, ki zbujajo dvome in bojzani, se posebej v položaju, ko se je parlament odpravil raziskati pojave, kot sta Hit in Optimizem in v katerih je slutili vpletenost vladnih strank.

Naloga, ki so pred nami, so zapletene in težavne. Za njihovo uresničevanje sta potrebni vizija in moc. Predsednik slovenske vlade meni, da si jo pomagal na ta način, da se bo otrešel nadležnega sitnarjenja parlamenta, posebej seveda opozicije. Toda pozabil je, da ima Slovenija kot država močnejšo opozicijo zunaj svojih meja kot znotraj njih. Slovenija je izizivalka, za mnoge siten mrčes v veliki svetovni tekmi.

Ce se slovenska politika ne bo znala prebiti čez ovire, ki jih postavlja sproščena javna razprava in ki jih predstavlja proces cisenja vseh mogocih pokvarjenih, lagodnih, balkanskih... sestavin, ne bo mogla uspeti v Evropi. Odličnost, izvirnost, duhovitost... so proizvodi svobodne, odprte družbe. Temelj takšne družbe sta svobodna parlamentarna in javna razprava, ki ju je mogoče zagotavljati z varovanjem dostojanstva poslancev, novinarjev, strank, seveda pa tudi strokovnosti in postenosti.

Balkan je resda geografski pojem, toda se bolj je oznaka koruptne in primitivne družbe. Z osamosvojitvijo naj bi se resili Balkan tudi v tem pomenu. Danes se italija bojuje proti svojemu balkanizmu z akcijo »ciste roke«. Iziziv za Slovenijo je položaj, ko bomo lahko rekli: »Res so mojstri, kaj so res slovenski?!« Ali pa ta: »Ta je postenjak, kaj je res politik?«

GLOSA

Kako so v Gozdu uvedli nekaj nujnega

Pu je sedel na obisku pri Zajcu in je mlati peti popeceni kruhek z maslom in ribezovim dzemom. Zunaj je deževalo, toda v Zajčevi luknji ni bilo nič slišati in ogenj je prijetno grel Pujeve noge, malce premrle od pesčenja od kraja, kjer se je Ru igral s Kengo in Tigrom.

"In Tiger te je meni nič, tebi nič zaskočil?" je vprašal Zajec.

"Tako je," je rekel Pu in si brisal ostanek džeme s smrčka.

"Bolj ali manj," je dodal, ker se mu ni zdelo čisto prav, da govori o Tigru, kadar tega ni poleg, čeprav je bil Tiger mlad in novinec v Gozdu pa zelo nagnjen k temu, da te brez opozorila zaskoči.

"To je v nasprotju s kosarico," se je z drugega naslonjaca oglasila Sova. Zajec in Pu sta bila prepričana, da je Sova že zadremala. ("Cigavo kosarico?" je Pu tiho vprašal Zajca.)

"Kosarico Sklepov,"

je s poudarkom rekla Sova in tako dala vedeti, da ni zaspala.

"Kdo pa je sprejel to Kosarico Sklepov?" je vprašal Pu.

"Tako se samo pravi," je malce nestrpno rekel Zajec. "Kadar imas Kosarico Sklepov, se vsi dogovorijo, da bodo Sklepe postovali in potem ti Sklepi ostanejo v Kosarici. Toda vsi jih omenjajo."

"Vsekakor," je rekel Pu, čeprav ni čisto dobro razumel, kako je mogoče, da Sklepe odpoljšajo s postjo, a da vendar ostanejo v Kosarici. Vendar ni več hotel jeziti Zajca z novimi vprašanji.

"V Gozdu je čisto zares potreben red," je rekel Zajec Sovi.

"Čisto zares potreben red," je rekla Sova. Včasih je kar ponovila tisto, kar je nekdo malo prej rekel, vendar tako pomenljivo, da so te besede vsi pripisovali Sovi.

"To je nekaj nujnega," je dodal Zajec.

Pu je upal, da Nekaj

Nujnega ne pomeni, da bo treba nemudoma vstati in iti po Kosarico Sklepov, se enemu kosu toplega toasta pa se odreči, vendar Zajec in Sova na srečo nista kazala take namere.

"Glede skakanja brez opozorila je potrebno soglasje večine," je rekel Zajec. "Recimo vseh sorodnikov."

"A saj ti SO v večini!" je rekel Pu.

Sova in Zajec sta ga presenečeno pogledala in Puju se je zadelo, da je rekel Nekaj Kar Ni Nujno, pa se je brz popravi:

"Večine vseh," je zamomljal.

"To je že nekaj drugega," je s pomenljivim glasom rekla Sova. "Ves, Pu, večina vseh ima Sklepnost in potem lahko odloča."

Pu si ni upal vprašati, kaj je Sklepnost.

"Združeni sorodniki," je nadaljeval Zajec, "morajo sprejeti sklep proti Skakanju Brez Opozorila nate, kadar tega ne pričakujes."

P. U.

"Pismo," je dodala Sova. "Da bi bil sklep Pravnamocen."

"Jaz bi lahko preskrbel Kosarico," je rekel Pu, kajti nenadoma mu je prišlo na misel, da bi s Kosarico, toastom in ribezovim dzemom mogli na jasi v Gozdu imeti piknik, brz ko bi nehala deževati.

"Toda ti imas samo Glas," je rekla Sova. "Nimaš pa Ingurence."

"Nisi večina," je dodal Zajec, ker je vedel, da Puja ne smes zasuti s prevec neznanimi besedami hkrati.

Pu je skušal narediti, kot da ni večina, slušec, da je to bolj zalostno, kot pa ce to si. No, Sova in Zajec se zanj nista menila, temveč sta vneto nadaljevala pogovor.

"Vedinski sklep proti Skakanju Brez Opozorila nate, se zlasti s hrbta, morajo napisati Odbori," je rekel Zajec.

"Z velikimi crkami," je dodala Sova.

"Potem je treba izbrati predstavnika Združenih sorodnikov, ki bo uveljavil spoštovanje sklepa."

Sova si je nadela zamisljen izraz. Ni bila povsem prepričana, ali bi Predstavnik moral kaj napisati.

"Za to bo potreboval Mandat," je nadaljeval Zajec. "Odobritev Združenih sorodnikov," je dodal in se pri tem obrnil k Puju, da bi bilo medvedku, ki je pospravljali poslednji toast, kot Glasoval vse jasno.

Pu je prikimal, kajti s polnimi usti ni mogel govoriti.

"Kdo bi mogel najbolje prepričati Skakanje Brez Opozorila?" je vprašal Zajec in si s sapo podprl brado, vendar se je Puju zdelo, da odgovora ne pričakuje od njega.

"Tisti, ki najbolje skace," je nenadoma rekla Sova. Zajec jo je malce postrani pogledal, kajti ni pričakoval, da bo kdo odgovoril namesto njega.

"Hej, sorodnik!" se je veselo oglasil Zajec, ko se je Pu obrnil.

"Večina je tu," je rekla Sova. "Imamo Sklepnost."

"Nisem vedel, da mu

"Seveda," je poslovno pritrdil Zajec. "Zelo dobra ideja," je zamrmral v brado. "Potrebujemo torej nekoga, ki najbolje skace. Najbolje pa skace Tiger."

Sova je odobravajoče prikimala.

"Toda Tiger skace na druge, in to s hrbta," si je zrnzil pripomniti Pu.

"Prav zato bo najbolje skakal na druge," je odvrnil Zajec.

"Na Tujke in Tujce," je dodala Sova.

"Tiger je mlad in energičen," je pritegnila Sova.

Pu je hotel opozoriti, da je Tiger skočil na NJEGOV hrbet, in prav tedaj je na hrbtu nekaj zacutil. Najprej je pomislil, da je to kak zelo majhen Tiger ali pa da ga zbadajo drobtine toasta. Brz je vstal, toda na naslonjaju ni bilo nič.

"Hej, sorodnik!" se je veselo oglasil Zajec, ko se je Pu obrnil.

"Večina je tu," je rekla Sova. "Imamo Sklepnost."

"Nisem vedel, da mu

MENJALNICA HIDA
Pokrita tržnica Ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKS, KRONE, FUNTE IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

DEVIZNI TRG BEOGRAD					
23. APRIL 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	493700	495200	496700
Francija	frank	100	1028700	1031800	1034900
Nemčija	marka	100	3474100	3484600	3495100
Italija	lira	100	3636	3647	3658
Švica	frank	100	3816600	3828100	3839600
ZDA	dolar	1	55416	55583	55750
V.Britanija	funt	1	85347	85604	85861

Opomba: povzeto po Reuterju

KMEČKA BANKA - GORICA		
23. APRIL 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1490,00	1535,00
nemska marka	939,00	959,00
francoski frank	276,00	288,00
holandski gulden	830,00	850,00
belgijski frank	45,30	46,60
funt sterling	2320,00	2375,00
irski sterling	2280,00	2330,00
danska krona	245,00	255,00
grška drahma	6,60	7,60
kanadski dolar	1180,00	1215,00
švicarski frank	1033,00	1053,00
avstrijski šiling	133,00	137,00
slovenski tolar	13,90	14,60

MILANSKI DEVIZNI TRG			
22. APRIL 1993	v LIRAH		
valuta (*)	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1528,220	—
ECU	—	1862,900	—
nemška marka	—	955,440	—
francoski frank	—	282,870	—
funt sterling	—	2370,270	—
holandski gulden	—	850,190	—
belgijski frank	—	46,420	—
španska pezeta	—	13,341	—
danska krona	—	249,000	—
irski funt	—	2330,690	—
grška drahma	—	7,023	—
portugalski escudo	—	10,299	—
kanadski dolar	—	1212,870	—
japonski jen	—	13,861	—
švicarski frank	—	1050,470	—
avstrijski šiling	—	135,780	—
norveška krona	—	225,520	—
švedska krona	—	206,630	—
finska marka	—	276,100	—
avstralski dolar	—	1091,450	—

(*) Indikativne kotacije zavoda Banca d'Italia

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
23. APRIL 1993	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1,595	-
francoski frank	-	29,620	-
nizozemski gulden	-	88,995	-
belgijski frank	-	4,858	-
španska peseta	-	1,357	-
danska krona	-	26,060	-
kanadski dolar	-	1,263	-
japonski jen	-	1,442	-
švicarski frank	-	110,270	-
avstrijski šiling	-	14,213	-
italijanska lira	-	1,063	-
švedska krona	-	21,695	-

NARODNA BANKA MAKEDONIJE					
8. FEBRUAR 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	siling	100	10774,69	1108,02	1142,34
Kanada	dolar	1	1024,21	1027,32	1030,40
Francija	frank	100	23099,54	23169,14	23238,65
Nemčija	marka	100	78144,93	78380,07	78515,20
Italija	lira	100	84,63	84,88	85,14
Švica	frank	100	84591,88	84846,42	85100,96
R. Hrvaska	dinar	100	—	197,03	—
Jugoslavija	dinar	100	—	25,00	—
S. Slovenija	tolar	100	—	1231,45	—
ZDA	dolar	1	1291,73	1295,62	1299,50

AVSTRIJA / OCENA OECD

Same dobre napovedi

Trgovino bi država lahko še bolj in hitreje liberalizirala

DUNAJ - Avstrijsko gospodarstvo bo v letosnjem letu sicer zmanjšalo svoj obseg, vendar pa je njegova mednarodna lega, zdaj ko prihaja do gospodarske integracije Vzhodne in Zahodne Evrope, zelo ugodna, je sporočil OECD v petek. V svoji polletni gospodarski napovedi je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (-OECD) napovedala, da bo avstrijski BDP v letosnjem letu padel za 0,4 odstotka, v letu 1994 pa naj bi zabeležilo eno- ali dvoodstotno rast. Omenjena organizacija, ki predstavlja 24 industrijskih držav in ima svoj sedež v Parizu, je bila pri svojih napovedih veliko bolj crnogleda kot avstrijski Institut za gospodarske raziskave (-WIFO). Slednji je pred kratkim napovedal ničelno rast v tem letu, zato pa kar dvoodstotno rast v letu 1994. Čeprav bo brezposelnost, ki je po evropskih standardih še vedno nizka, še narasla in bo boj z inflacijo trd, ima Avstrija zelo dobro izhodišče za stabilno gospodarsko rast, tudi zaradi ugodne mednarodne lege ob nastajajočem enotnem tržistu ES in ob odpirajočih se tržiscih Vzhodne Evrope. S pridružitvijo 18-članske skupnosti Evropskega gospodarskega območja se odpirajo velike možnosti predvsem za storitvene dejavnosti, medtem ko bi

morebitno članstvo v ES pomagalo tudi kmetijstvu. Prav ti dve področji namreč zdaj precej zavirata razvoj.

Avstrija je dosti napredovala, ko je začela intenzivneje trgovati z Vzhodno Evropo, OECD pa meni, da bi svojo trgovino »zagotovo lahko še bolj in se hitreje« liberalizirala. Napoved OECD opozarja, da bo morala Avstrija svoje preveč optimistične napovedi nekoliko »omiliti«, če se bo gospodarski položaj v Evropi še poslabšal, zlasti v sosednji Nemčiji. Vseeno pa umiritev rasti plač v tem letu utegne Avstriji omogočiti, da bo ohranila svojo konkurenčnost kljub dražjemu silingu. OECD sicer podpira politiko vezave silinga na marko. »Naveza na politiko trde valute pomeni veliko bolj zanesljivo pot za ohranjanje finančne stabilnosti in kredibilnosti, predvsem kar se tiče dolgoročno usmerjene politike«. OECD pa hkrati opozarja avstrijsko vlado, naj se naprej vztrajno skuša konsolidirati svoj proračun, ki v naslednjem letu predvideva primanjkljaj v višini 2,5 odstotka BDP. Zaradi gospodarske upornosti se utegne primanjkljaj v tem letu povečati na 3,5 odstotka, je pred kratkim napovedalo avstrijsko finančno ministrstvo. (Reuter)

NORVEŠKA / PRODAJA PODJETIJ

Čokolada za tujce

Največja skandinavska tovarna čokolade prodana

OSLO - Norveško ministrstvo za industrijo je v četrtek objavilo, da je ameriški konzorcij Philip Morris prevzel največjega skandinavskega proizvajalca čokolade, čeprav so se pred tem prepirali, ali je tovarna Freia Marabou sploh treba prodati tujemu kupcu. Nakup Kraft General Foods International, ki je drugi proizvajalec hrane na svetu, od zdaj naprej v sestavi Philipa Morrisa, je ta konzorcij stal 1,3 milijarde dolarjev, kar je vsekakor največja delniška transakcija na Norveškem.

Odobrilo jo je Ministrstvo za industrijo in energijo, potem ko je zadevo dolge mesece proučevalo in opravilo številna posvetovanja. »Dovoljenje za nakup vsebuje celo vrsto pogojev, med njimi tudi zagotovilo kupca o nadaljevanju dosedanje dejavnosti in ohranitvi delovnih mest v Freia Marabou«, na kratko povzema ministrstvo. Kraft General Foods je lani ponudil po 66 dolarjev za vsako delnico Freie. To ponudbo so delničarji, ki imajo v rokah 99,9 odstotka kapitala Freie, tudi sprejeli. Soglasje o prodaji pa je zelo razburilo številne parlamentarne predstavnike.

Tem je vzelo sapo ob pomisli, da bi tujcem dovolili nakup tovarne, ki svoje čokoladne izdelke

opremlja s sloganom »koscsek Norveške«.

Freia Marabou je tudi največji proizvajalec slastic in delikatov. »Kot novi lastnik je Kraft General Foods International jasno povedal, da nima nobenih namenov, da bi to proizvodnjo preselil iz Norveške«, so sporočili na ministrstvu in povedali, da Kraft nacrta večji izvoz vseh proizvodov Freia Marabou na evropsko tržišče. Večja prodaja teh izdelkov, ki jih tradicionalno izdelujejo v Oslu, bo dobrodošla za norveške tovarne, ne pa tudi za tovarne zunaj Norveške. »Mislimo, da bo prišlo do rasti in do razvoja in da bo delovnih mest več in ne manj«, je izjavil Finn Kristensen, minister za industrijo in energetiko. 5500 zaposlenih v Freii se je sprva bala, da bodo ostali brez dela, zato so si želeli, da bi tovarna ostala v norveških rokah.

Ministrstvo je tudi izjavilo, da nobeno od mnenj, ki so ga o tej transakciji dale različne zainteresirane strani, ni v nasprotju s povsem opredeljeno ponudbo Krafta. Celotna glavna konfederacija sindikatov se je strinjala s prevzemom, seveda pod pogojem, da Kraft ohrani konkurenčnost teh tovarn na Norveškem, in to pod njihovim dosedanjim imenom »Freia«. (Reuter)

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE / GOSPODARSKI REZULTATI

Na poslovanje je vplivala kriza v Evropi in domače težave

Trajno nizke obresti so finančnim družbam, vključno z bankami in borzo, omogočile občutne in v nekaterih primerih celo rekordne zaslužke

CHRISTINA PANTIN

NEW YORK - Čeprav so podjetja imela tudi nekaj izrazitih poslovnih neuspehov, so njihovi rezultati v prvem četrtletju prej prijetno kot pa neprijetno presenetili.

Gospodarsko občutljiva podjetja, kot so tista v kemični in papirni ter letalski industriji, so na splošno prekosila podjetja s področja prehrane in industrije, čeprav slednja proizvajajo strojne opreme Caterpillar, ki je v četrtek vse presenetil s poročilom o profitu.

Za tista podjetja, ki so Wall Street razočarala, bodisi s svojimi četrtletnimi poročili ali pa z napovedmi o prihodnjih zasluhkih, je borzni trg takoj pripravljen kazeti - cene delnic je znižal za tretjino ali pa celo še več. Med velikimi izgubarji so Philip Morris, U.S. Surbical, Jostens in druga podjetja.

Analitiki si niso edini glede ocen, ali rezultati prvega četrtletja že pomenijo, da bi bilo treba za celotno poslovno leto določiti višja pričakovanja. Nekateri znani stratezi menijo, da je vzdržljivost gospodarstva še vedno nezanesljiva. Po mnenju drugih pa bi bili lahko zaslužki v

več pozitivnih kot negativnih presenečenj».

Med pozitivnimi presenečenji je bila ameriška letalska korporacija AMR, ki je ta teden objavila, da je imela za več kot polovico manjše izgube, kot so pričakovali na Wall Streetu, prav tako pa tudi proizvajalec strojne opreme Caterpillar, ki je v četrtek vse presenetil s poročilom o profitu.

Za tista podjetja, ki so Wall Street razočarala, bodisi s svojimi četrtletnimi poročili ali pa z napovedmi o prihodnjih zasluhkih, je borzni trg takoj pripravljen kazeti - cene delnic je znižal za tretjino ali pa celo še več. Med velikimi izgubarji so Philip Morris, U.S. Surbical, Jostens in druga podjetja.

Analitiki si niso edini glede ocen, ali rezultati prvega četrtletja že pomenijo, da bi bilo treba za celotno poslovno leto določiti višja pričakovanja. Nekateri znani stratezi menijo, da je vzdržljivost gospodarstva še vedno nezanesljiva. Po mnenju drugih pa bi bili lahko zaslužki v

letosnjem letu večji kot nekaj zadnjih let. Raziskave kažejo, da so se pri industrijskih družbah zaslužki dvignili za 190 odstotkov v primerjavi z letom poprej, v negospodarstvu, skupaj s finančnimi, pa za 81 odstotkov, kar daje dobre obete za naprej.

Na finančnem področju je 78 odstotkov družb imelo pozitivne rezultate, 22 odstotkov pa ni doseglo pričakovanih, kažejo ugotovitve analitikov.

Pri elektronskih in računalniških družbah jih je 63 odstotkov imelo boljše rezultate od pričakovanih, 37

odstotkov pa slabše. 54 odstotkov podjetij za široko potrošnjo, skupaj s prehrano in industrijo, pa je imelo negativne kazalce in le 46 odstotkov pozitivne.

Sibka evropskega gospodarstva in domače težave so pač vplivale na poslovanje nekaterih prehranskih in drobnoprodajnih družb.

Koliko stane en dan v Tokiu

Zaradi padca vrednosti dolarja v primerjavi z jenom so potovanja Amerikanov na Japonsko ki niso bila nikoli prav poceni, sedaj mnogo dražja.

Cene		
30. nov. 1992 (vrednost dolarja približno 125 jenov)		Danes: (vrednost dolarja približno 110 jenov)
\$264,98	Prenočevanje z zajtrkom v prvorazrednem hotelu	\$300,00
\$49,19	Kosilo z zrezkom	\$55,88
\$5,42	Pivo v restavraciji	\$6,16
\$4,54	Obrok »fast food«	\$5,16
\$4,36	Film za fotografije	\$4,95
\$1,23	Pločevinka Cocacole	\$1,40

Vir: Japonska državna turistična organizacija

AP/Wm. J. Castello

ŠPANIJA / POROČILO ORGANIZACIJE ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ

Po lanskoletnih devalvacijah je konkurenčnost gospodarstva dobra

Poročilo predvideva 2,3-odstotno rast domačega bruto proizvoda

MADRID - Špansko gospodarstvo je v zadnjem času postalo konkurenčno, vendar tega ne bi smelo napraviti zaradi zahtev po višjih plačah, saj se tako ne bi moglo izogniti nezazelenim dolgoročnim učinkom na gospodarsko rast, brezposelnost pa bi se na ta način še povečala, ugotavlja OECD. V svojem najnovejšem poročilu o Španiji OECD pravi, da se je za špansko gospodarstvo začelo obdobje prilagajanja, ki je sprožilo počasno rast, v tem obdobju pa morajo biti makroekonomske dejavnosti zelo tr-

dni. Poročilo predvideva, da bo letosnja rast BDP, potem ko se cene niso preveč spreminjale, znašala 0,7 odstotka. Lani je znašala 1,2 odstotka, za naslednje leto pa pričakujejo 2,3-odstotno rast. Rast osebne porabe bo v tem letu padla na 1,1 odstotka, potem ko je lani se znašala 2,7 odstotka, v naslednjem letu pa naj bi osebna poraba spet zrastle na 1,9 odstotka. OECD predvideva, da bo brezposelnost dosegla 20,25 odstotka, lani je bila 18,5-odstotna, naslednje leto pa bo malce upadla - na 20 odstotkov.

V poročilu OECD ne pričakuje, da bi primanjkljaj javnega sektorja padel pod 4 odstotke BDP v letosnjem letu, po 4,5-odstotnem lanskem primanjkljaju, za naslednje leto pa predvideva 3,75-odstotni primanjkljaj. Poročilo pravi, da bodo privatizacijski načrti in visoki profiti Banke Španije v tem letu javnim financam v pomoč, vendar bodo ciklični dejavniki to pomoč izravnavali. Potrebni bodo dodatni ukrepi, da bi vlada lahko uresničila svoj konvergentni program ciljnega deficita, ta znaša en odstotek, ugotavlja

OECD. Malo je prostora za povečanje davkov in dajatev za socialno varnost, pomagajo si lahko le s tem, da poostrijo nadzor nad izpolnjevanjem davčnih obveznosti. Obvladovanje proračunskega primanjkljaja pa se bo moralo v glavnem osredotčiti na stroškovno plat. »Vlada se mora nadzor lotiti na centralni ravni, tako da bo lahko zagotovila večjo stalnost, naprej pa bi morala v tekočem letu zamrzniti zaposlovanje«, piše v poročilu OECD. OECD tudi ugotavlja, da je treba zmanjšati podpore ja-

vnim družbam in službam, pri tem pa pospešiti privatizacijo in zasebno financiranje velikih infrastrukturnih projektov, s čimer bi zmanjšali primanjkljaj in dolg v javnem sektorju.

Poročilo tudi ugotavlja, da je po lanskoletnih devalvacijah konkurenčnost veliko boljša, tako konkurenčno špansko gospodarstvo že leta ni bilo, četudi so stroški na enoto dela in izvozne cene proizvajalcev višje od povprečja v osemdesetih letih - prvi skoraj za 20 odstotkov in drugi za 7 odstotkov. (Reuter)

HANNOVER - Nemsko kovinarsko trgovsko združenje pravi, da bodo cene barvnih kovin v letu 1993 se naprej pod pritiskom, predvsem zaradi slabega povpraševanja in prave izvozne poplave teh artiklov iz nekdanje Sovjetske zveze.

Zveza pred svojim letnim zasedanjem v Kölnu meni, da bi se cene bakra v začetku septembra utegnile povečati, in sicer zaradi povpraševanja Kitajcev in pričakovanj, da si bo svetovno gospodarstvo opomoglo proti koncu leta opomoglo. Glede drugih barvnih kovin pa nemški prodajalci pričakujejo bodisi padec cen ali pa rahlo stagnacijo. To pripisujejo slabostim v najpomembnejših industrijskih panogah, neu-

WILLIAM BOSTON

spesnim poskusom proizvajalcev, da bi zmanjšali očitno prevelike zmogljivosti, in pa prevelikim dobavam iz držav Commonwealtha in Zveze neodvisnih držav, to pa se naprej znižuje cene.

Cene svinca, ki so od januarja na londonski borzi kovin padle za 9,7 odstotka, bodo ostale pod pritiskom tudi v naslednjih mesecih. Lahko bi se povečale le, če bi se proizvodnja znatno

zmanjšala ali pa če bi zaprli proizvodne obrate. Povpraševanje po svinцу, proizvajalci baterij in akumulatorjev predstavljajo pokupijo okoli šestdeset odstotkov vseh zalog, bo ostalo na nizki ravni, dokler si ne bo opomogla avtomobilska industrija.

Združenje meni, da bo imel nikelj, potem ko je njegova cena v prvih stihrih mesecih silovito niha-la, le malo možnosti za znatnejšo rast. »Tudi proizvajalci niklja se niso pripravljeni odpovedati prevelikim zmogljivostim in tudi tu ni videti konca poplavi niklja iz nekdanje SZ. Tudi ni videti obetov, da bi prišlo do kakšnih pozitivnih sprememb v industriji nerjavečega jekla, ki je največja porabnika niklja.

POLJSKA / DOSLEDNO IZPOLNJUJEJO ZAHTEVE MMF

Inflacija je bila v prvih treh mesecih nižja od pričakovane, proračunski primanjkljaj pa tudi

VARSAVA - Narodna banka Poljske je v torek sporočila, da so v prvem četrtletju leta 1993 Poljaki dosegli vse monetarne cilje, za katere so se dogovorili z Mednarodnim denarnim skladom (MDS).

»Ce našo gospodarsko politiko ocenimo po kriterijih, za katere smo se dogovorili skupaj z MDS, lahko zatrdimo, da smo dosegli vse cilje, ki smo si jih zastavili za prve tri mesece«, je sporočil direktor poljske centralne banke za denarno politiko Jerzy Stopyra.

Povedal je, da so kazalci o inflaciji, plačilni bi-

lanci in proračunskem primanjkljaju celo nekoliko boljši od tistih, ki so jih zapisali v pismu o namerah, ki ga je Poljska podpisala z MDS decembra lani.

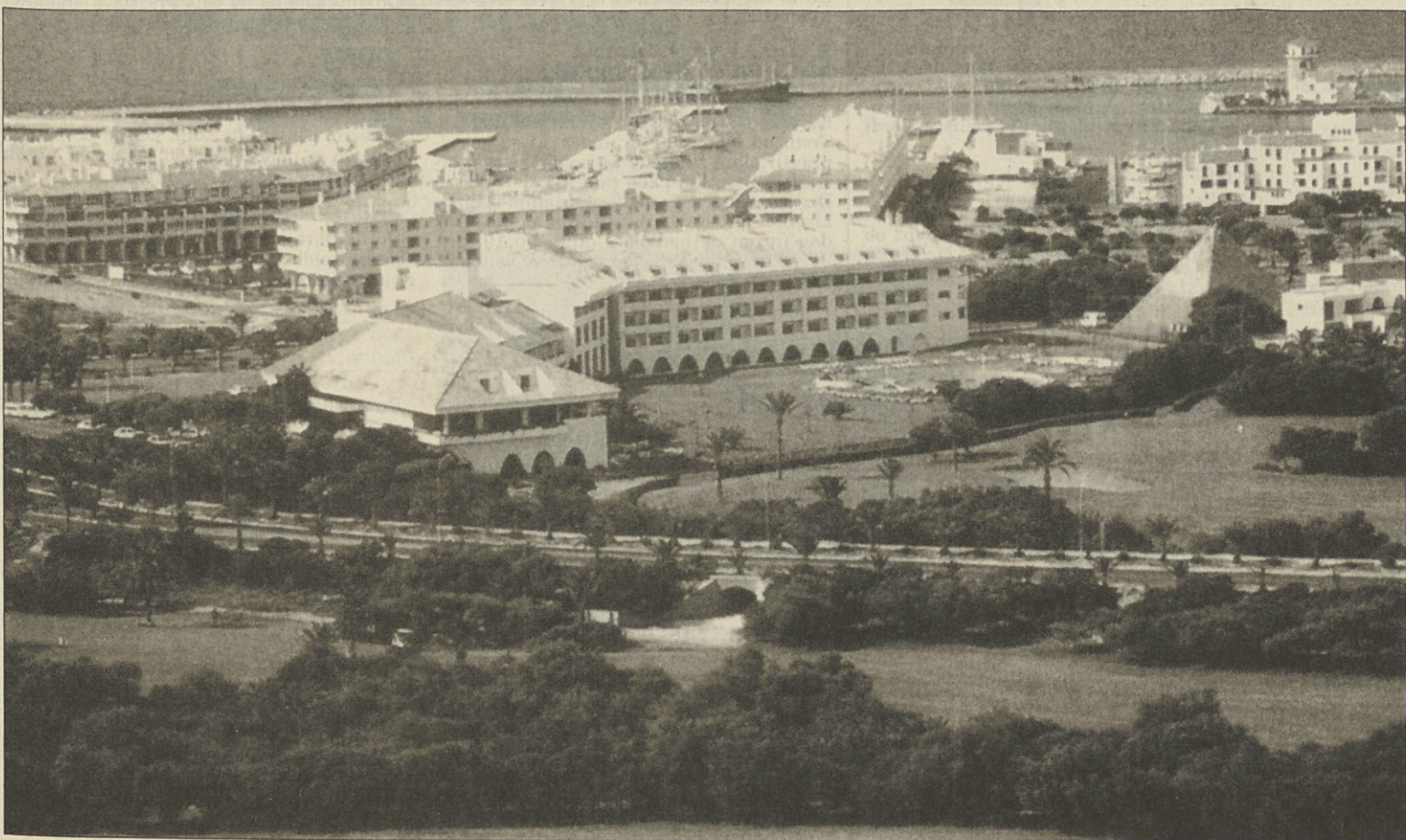
Pismo o namerah ni bilo objavljeno, opredeljuje pa vrsto ciljev. Inflacija v letu 1993 so tako v njem omejili na 32 odstotkov, proračunski primanjkljaj na 5 odstotkov BDP, rast denarne mase na 3,6 odstotka ob uravnoteženi trgovinski bilanci. »Nase devizne rezerve v prvem četrtletju so višje, ker je bil proračunski primanjkljaj manjši, kot smo ga

sicer določili v ciljih, za katere smo se dogovorili z MDS«, je izjavil Stopyra.

Inflacija je bila v prvih treh mesecih nižja od pričakovane, saj so se drobnoprodajne cene v tem obdobju povečale za 9,9 odstotka in ne za 12 odstotkov, kot so nacrtovali. Denarna masa je narasla počasneje kot cene. Stopyra je omenil, da bo dogovorjeni nacr z MDS najbolj ogrozila uvedba davka na dodano vrednost, ki ga bodo sredi leta prvič uvedli tudi na Poljskem.

Finančno ministrstvo

ocenjuje, da bo ta davek v povezavi z inflacijo znašal približno 3 odstotke BNP, utegne pa se povzpeti celo na 7 odstotkov. »Inflacija v prvem četrtletju kaže, da bo ta letos verjetno 32-odstotna, tako kot smo nacrtovali, čeprav je težko natančno napovedati, koliko bo na njeno rast vplival davek na dodano vrednost«, je menil Stopyra in dodal, da centralna banka ne sme znižati obrestnih mer, dokler ne bo povsem jasno, v kolikšni meri bo davek na dodano vrednost vplival na cene. (Reuter)

Španija zna dobro prodajati svoje morje

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
LETICIJA IN LUSTREK (danes, 24. 4. ob 20. uri, Stihova dvorana), režija: Dušan Jovanović, igrajo: Milena Zupancič, Polona Vetrlih in Iz-tok Valič.

Milena Zupancič (Foto: Potrc)

DRAMA SNG (tel. 061/221-511)

J. B. P. Moliere: SVATBA PO SILI (danes, 24. aprila ob 19.30. uri). Za izven (konto).

MALA DRAMA

M. Gad: SAMO IGRA JE IN NE BO-LI (danes, 24. 4. ob 20. uri). Natasa Ralijan in Kristijan Muck v pred-stavi o incestu. Za izven (konto).

KARAMAZOVI (nedelja, 25. 4. ob 20. uri). PREMIERA. Za izven (konto). Produkcija Akademjskega studia in MG Rusli po motivih F. M. Dostojevskega. Besedilo je dram-tiziral in režiral Sebastijan Hor-vat, skladatelj Drago Ivanuša, sce-nograf Josip Konstantinović.

MESTNO GLEDALIŠCE LJU-BLJANSKO (061/210-852)
J. B. P. Moliere: AMFITRION (da-nes, 24.4. ob 19.30. uri). Za izven in konto.

SNG OPERA (061/331-945)

NETOPIR (danes, 24.4. ob 19. uri). Dirigent: Marko Gasperšič, pojejo: Jerič, Reja, Jeraša, Lebarič, Kores, Trček, Hočevvar, Vezonik, Morača, N. Radovan, Gorenc. Za izven in konto. RAZPRODANO!

LUTKOVNO GLEDALIŠCE

Alfred Jarry: UBU ROI (danes, 24. 4. ob 20. uri, veliki oder). Za iz-ven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠCE

F. Levstik - D. Jovanović - T. Par-tljič: MARTIN KRPAN (danes, 24. 4. ob 19.30. uri). Gostovanje na Ja-vorniku pri Jesenicah.

MARIBOR

DRAMA SNG

LA DIVINA COMMEDIA - pesnika Danteja Alighierija, dramatika Ne-nada Prokiča in režiserja TO-MAZA PANDURJA (danes, 24.4. in jutri, v nedeljo, 25. aprila ob 19.30. uri). Danes za red Drama in izven in v nedeljo za red Repriza in izven.

OPERA

LUNA NAD MISSISSIPPIJEM (po-nedeljek, 26. 4. ob 19.30. uri). Gle-dališko-plesni projekt po motivih baleta Sedem smrtnih grehov Ber-tolda Brechta. Koreografija, režija in scenarij: Maja Milenović Work-man. Celotni ansambel, se posebej pa solistki LILJANA KECA-ROSKER in GEORGETA RA-DASAN, ponujajo vznemirljivo in sveže doživetje.

MALI ODER

KABARET XX. STOLETJA - ISA-DORA (danes, 24. 4. in nedelja, 25. 4. ob 17. uri). V soboto za red U in izven, v nedeljo je predstava odkupljena. F. Milčinski: NE SMEJTE SE, UMRL JE KLOVN (nedelja, 25. 4. ob 17. uri). Avtorski projekt Vite Mavrič Ručič.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDA-LISCE

P. Corneille: ODRSKA UTVARA (danes, . 24.4. ob 19.30). Režija: Bojan Jablanovec. Za izven.

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDA-LISCER. Conney: ZBEZI OD ZENE (danes, 24. 4. ob 20. uri v Solkanu). Gostovanje PG iz Kranja. Za ZKO Idrija in izven.

Danasnja predstava odpade trapez bo spokojen nad mrezo le zvezda skoz strgano plahto bo gledala v temno manezo ne smejte se umrl je klovn

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

KULTURNI DOM
DANES: ob 20.30 (red F) - Milan Klec: Vsega je kriva Marijana Deržaj v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča. Krstna uprizoritev. Režija D. Mlakar. Igrajo A. Svete, L. Pockaj, V. Jurc, M. Blagović, G. Lesnjak. Ponovitev jutri, ob 16. uri (red G), v sredo 28. in ne-deljo 29. t. m., ob 20.30 (red D in E).

DVORANA TRIPC OVICH

Operna sezona in Baleti 1992/93
DANES: ob 17. uri (red S) peta ponovitev- A. Bibalos »La signorina Julie«. Režija F. Giral-di. Direktor F. Cramer. Sesta ponovitev v to-rek, ob 20. uri (red E). Prodaja vstopnic pri blagajni Dvorane Tripc-ovich: 9-12, 16-19, ob predstavah 9-12, 18-21 (zaprto ob ponedeljkih).

GLEDALIŠCE ROSSETTI

DANES: ob 20.30 - G.E. Lessing »Nathan il saggio«. Režija G De Monticelli. Predstava v abonmaju: odrezek št. 10. Predprodaja vsto-pnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pa-sazi Protti (tel. 630063) in v gledališču Ros-

setti (tel. 54331). Jutri, ob 16. uri zadnja predstava.

GLEDALIŠCE CRISTALLO

LA CONTRADA

DANES: ob 20.30 - Noël Coward »Spirito al-legro«. Režija F. Però. Nastopajo U. Pagliai, P. Gassman in B. Boccoli. Jutri, ob 16.30 zadnja predstava.
GLEDALIŠCE MIELA
DANES: ob 21. uri niz gledaliskih predstav Elettrico blu - »Armida« Davida Retterja. Režija Fabrizio Perrone. Jutri ob 15.30 gleda-lišče za mladino Elettricoluegreen: »Peter Pan«, režija G. Zannier, ob 17.00 »Ufficio og-getti smarriti«, režija S. Tonon, ob 21.00 »Il Finimondo«, tekst in režija Lello Cassinotti.

VIDEM

AVDITORIJ MENOSSI

Ul. S. Pietro - S. Osvaldo

DANES: ob 21. uri - niz Contatto comico: Anatoli Balasz »Il grande pop-corn«. Režija Claudio Bisio.

KOROŠKA

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠCE

DANES: ob 19.30 - rockopera Andrew Lloyd

Webberja »Jesus Christ Superstar«. Ponovi-tev jutri ob 15.30.

ZA NAJMLAJŠE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALIŠCE

Svetlana Makarović: SAPRAMISKA (danes, 24. 4., ob 11. in 17. uri).
KUD FRANCE PRESEREN
Otroška igrice GEGCI

(danes, 24. 4.ob 17. uri).

KD SPANSKI BORCI (061/448-920)

Sobotno popoldne za otroke (sobota, 24. 4., ob 16. uri) Popoldanske carov-nije, nastopa MIRAN CANAK.

»Tržaška« Gospodična
Julija v glasbi

Gledališče Verdi je poskrbelo za prvo uprizoritev opere tržaškega skladatelja Bibala

V tržaski dvorani Tripcovich se iztekajo predstave opere Gospodica Julija, ki jo je domače občinstvo sprejelo z deljenimi mnenji in občutki. V naslovni vlogi nastopa Jadranka Jovanović (na sliki).

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)

Nastop ALENKE VIDRIH (danes, 24. 4., ob 21.30. uri, Klub CD) z interpretacijami pesmi Edith Piaf.

FESTIVAL LJUBLJANA (061/226-544)

ZIVLJENJE JE KABARET! (danes, 24. 4. ob 20. uri, Viteška dvorana), Darja Svajger, vo-kal in Peter Wegele, klavir.

KUD FRANCE PRESEREN

NIZOZEMSKA VRACA UDAREC, koncert skupin Orpheus Machine, Appelation Con-trolee in Dharma Bums (danes, 24. 4., ob 19. uri).

KLUB K4

Koncert ene izmed najboljših evropskih blues zasedb BLUES WIRE (torek, 27. 4., ob 21. uri).

MARIBOR

KAZINSKA DVORANA

Koncert Društva glasbenih umetnikov Maribor (nedelja, 25. 4., ob 11. uri). Nastopajo: S. Cursina, Ivica Trubic, Robert Mrascek, Olga Pecenij.
UNIONSKA DVORANA
Simfonični orkester Opere in baleta SNG Maribor (ponedeljek, 26. 4., ob 19.30. uri).

Dirigent Uroš Lajovic, solistka pri klavirju Dubrovka Tomsic.

CELJE

NARODNI DOM

XIII. srečanje tamburaskih skupin Slovenije in zamejstva (danes, 24. 4., ob 15. uri). Sode-lovalo bo 13 tamburaskih skupin in orke-strov.

KD VOJNIK

XI. srečanje malih vokalnih skupin (danes, 24. 4., ob 19. uri). Sodelovalo bo 13 malih vokalnih skupin.

KAMNIK

TITOV TRG

Promenadni koncert Mestne godbe Kamnik (ponedeljek, 26. 4., ob 19. uri).

KOPER

MLADINSKI KULTURNI CENTER

Koncert punk rock skupine KBO iz Kra-gujevca (danes, 24.4., ob 20.30. uri).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

GLEDALIŠCE MIELA

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 14. maja, ob 21. uri niz koncertov »Zattere alla deriva«. Nastopil bo Jin Hi Kim.

GLEDALIŠCE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 29. in v pe-tek, 30. aprila koncert-predstava Giorgia Ga-berja.

Izven abonmaja. Za abonente popust.

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 koncert Tržaškega koncert-nega društva. Nastopil bo Uto Ughi.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815) ISK-RENO, NORO, GLOBOKO(danes, 24. 4. ob 20. uri, Kosovelova dvorana), scenarij in režija: Anthony Minghella.

Svečanost v pocastitev Dneva upora proti

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

GLEDALIŠCE MIELA

DANES: ob 17.30 niz filmov Elettrico blu: »Rosencrantz e Guildenstern sono morti«. Jutri, ob 17.30 »Edoardo II D. Jarman.

okupatorju (torek, 27. 4., ob 20. uri, Gallu-sova dvorana). Sodelujejo: Milena Zu-pancič, Zvone Hribar, Godba policije in Komorni orkester RTV Slovenije, dirigent Milivoj Surbek, pevci in godci etnografskih skupin iz Luc, Secovelj, Kostela in Veternika.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 26. t. m., ob 18. uri »Srečanje z...« Jadranko Jova-novic. Vstopnice pri blagajni muzeja ob 17. ure dalje.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

NARODNA GALERIJA (061/219-740)
EVROPSKI SLIKARJI IZ SLOVENSKIH ZBIRK (od 14. aprila do 4. julija), avtorja razstave in kataloga: prof. Federico Zeri, Rim in dr. Ksenija Rozman, kustos NG v Ljubljani.

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ
Na ogled je razstava iz zbirke Slovenskega etnografskega muzeja PASOVI IN SKLE-PANCI.

CEKINOV GRAD (Muzej novejše zgodo-vine, 061/323-968)

Na ogled je razstava MENJAVE DENARJA V 20. STOLETJU V SLOVENIJI.

BEZIGRAJSKA GALERIJA

Na ogled je razstava risb in skulptur MIR-SADA BEGICA.

GALERIJA ILIRIJA

Na ogled je razstava skulptur Dragice Ca-dez DRUGACNOST PODOBE. Razstava bo na ogled do 3.maja.

KNJIZNICA ZALOG

Na ogled je razstava umetniskih fotografij DUSANA JEZA. Razstava bo odprta do 15. maja. V knjižnici si do 15. maja lahko ogledate tudi razstavo domače in tuje strokovne li-terature o železnici iz zasebne zbirke slikarja FRANCIJA LESJAKA.

FOYER MGL

Na ogled je razstava slikarja Andreja Gi-randona.

GALERIJA KOMPAS

Na ogled je razstava slik akademskega sli-karja TOMANA VELJAKA, ciklus slik z naslovom Praznovanje pomladi.

GALERIJA EQUINA

Razstava slik IZTOKA OSOJNIKA in foto-grafij DUSANA PIRIHA-HUPA.

VODNIKOVA DOMACIJA

Do 27. aprila bo odprta razstava akadem-skega slikarja JANEZA SIBILE. Vabimo Vas na otvoritev razstave BOGDA-NA POTNIKA (četrtek, 29. 4., ob 19. uri). Razstavo bo odprl prof. dr. Mirko Jutersek.

MARIBOR

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ

Na ogled je razstava Društva likovnih umetnikov Maribor. Sodeluje 36 članov s skupno 78 likovnimi deli v različnih teh-nikah.

SODNI STOLP NA LENTU

Na ogled je razstava Clovek MATJAZA TOMASICA, dijak in neakademskega slikarja. Razstava bo na ogled do 1. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava olj G. Roccaglija.

MUZEJ ZIDOVSKJE SKUPNOSTI

CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme židovske liturgije. Urnik ogledov: ob nedeljah ob 17. do 20. ure, ob torkih ob 16. do 18. ure, ob četrtek ob 10. do 13. ure.

MIRAMARSKI GRAD

Zgodovinski muzej

Stalna razstava »Nacrti za Miramar«.

ART LIGHT HALL

Se danes je na ogled razstava skulptur Piera Marcuccia. Urnik: od 18.00 do 20.00.

MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«. V organizaciji Tržaške letovišcar-ske ustanove se vsako soboto ob 10.30 vsrjio vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella, ene najlepših neoklasičnih tržaskih poslopj ter najvažnejše galerije sodobne umetnosti.

GALERIJA RETTORI TRIBBIO

Se danes je na ogled tretja razstava malega formata Pomlad 93. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30.

STUDIO TOMMASEO

Do 6. maja razstavlja svoja dela Lorenzo Mattotti.

RAZSTAVNA DVORANA

BIVSE PIVOVARNE DREHER

TRGOVSKI CENTER GIULIA

Na ogled je razstava o Morski biologiji v Trstu od leta 1800 do danes, ki so jo pri-pravili člani vodstva Miramarskega mor-skega parka, ki spada pod sklad WWF in Dezelina služba za okolje Furlanije-Juljske krajine. Razstavo si lahko ogledate vsak dan (razen ob nedeljah) ob 9. do 19. ure. Za vodene obiske lahko poklicete na tel. št. 040/224147.

KOROŠKA

CELOVEC

KOROSKA DEZ.GALERIJA Burgg. 8

Do 25. t.m. je na ogled razstava »Vor der Wand« - Bernsteiner, Fian, Gyro, Heinrich, Hollauf, Leutner, Molacek, Reichmann, Schellander, Trattner.

EVROPSKA HISA Reitschulgasse 4

Se danes je na ogled razstava »50 let Stalin-grad« - slike in dokumenti.

HISA UMETNIKOV (Goethepark 1)

Do 30. t.m. je na ogled razstava Günterja Brusa.
KAVARNA UMETNIKOV Goethepark 1
Do 2. maja 1993 razstavlja Franz Brandl »Soll u. Haben-Zeichnungen«.

GALERIJA CARINTHIA Alter Pl. 30

Do 30. avgusta 1993 je na ogled razstava Hansa Staudacherja.

ARS TEMPORIS Herreng 14

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE

(062/211-671)

Do konca meseca maja je na ogled razstava PRAZNIKI NA VOSCILNICAH IN PRED-METIH.

FOTOGALERIJA STOLP

Na ogled je razstava fotografij GREGORJA KALISNIKA. Razstava bo na ogled do 30. aprila, v sodelovanju s člani Fotokluba Maribor jo je pripravil Bogo Cerin.

BLED

HOTEL ASTORIA

Do 7. maja je na ogled razstava slik akadem-skega grafika in slikarja KLAVDIJA TUTTE.

ILIRSKA BISTRICA

HODNIKOV MLIN

Prodajna razstava grafik in slik akadem-skega slikarja CRTOMIRA FRELIHA bo odprta do 7. maja.

NOVA GORICA

GALERIJA GO

Do 19. maja si lahko ogledate razstavo slik STANETA JAGODICA, iz ciklusa Cosmos Gloria.

NOVO MESTO

DOLENSKI MUZEJ

Na ogled je razstava DRAGOTINE KAPI-TELJSKE CERKVE V NOVEM MESTU.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Na ogled je razstava fotografa LUCIANA KLEVE. Razstavo si boste lahko ogledali do 15. maja.

TRZIC

GOSTISCE SMUK

Na ogled je slovenska likovna soba: SMUKOVA SLOVENSKA SLIKARSKA DELAVNICA.

TOLMIN

KNJIZNICA CIRILA KOSMACA

Do 30. aprila je na ogled razstava olj AN-DREJA JERMOLA in SILVE SAKSIDA. Od-prto v ponedeljek, sredo in petek ob 8. do 19. ure, torek in četrtek ob 8. do 14. ure.

JULIET

Do 25. maja razstavlja Enrico De Par. Na ogled samo ob torkih od 18. do 21. ure.

GLEDALIŠCE MIELA

V ponedeljek, 26. t.m., ob 19. uri bodo pred-stavili grafike Gianfranca Pagliara.

ART GALLERY

Se danes je na ogled razstava Piera Marcuc-cija. Urnik: od 18. do 20. ure.

GALERIJA MALCANTON

Do 29. t. m. je na ogled antoloska razstava 1970-1992 slikarke Silve Fonda. Urnik: ob delavnikih od 17.00 do 19.30 in od

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

	Tedenski izbor
09.30	Radovedni Tacek: Klop
09.50	Tudi to je Amerika, 3., zadnja oddaja
10.20	Oscar Junior, tuja nanizanka
10.40	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
11.25	Neizprosno, ameriški film
13.00	Poročila
13.05	Tednik, ponovitev
	Filmsko popoldne
13.45	Popolna tujca, 16/28 del ameriške humoristične nanizanke, VPS 1345
14.15	Tassilo, primer zase, 1/6 delnemske nanizanke
15.20	Ciklus filmov F. Capa: Trenutki odločitve, slovenski ob film, VPS 1520
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Svet odkritij, 4/11 del ameriške pzn. serije, VPS 1710
18.45	TV mernik
19.12	Zrebanje 3 x 3, VPS 1912
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Utrip
20.30	Tvariete VPS 2030
21.35	A. Cubitt: Glavni osumljenec II, 2/4 del angleške nadaljevanke, VPS 2135
	Sobotna noc
23.20	Bos videl kaj dela Dolenc, VPS 2310
00.30	Pesmi Elvisa Presleya, 2. del, VPS 00.30 (do 1.30)

SLOVENIJA 2

	Tedenski izbor
10.10	Pet prijateljev, 4/13 del angleške nanizanke
10.35	Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
12.05	Zgodbe iz školjke
13.00	Poročila
13.05	Veliki koreografi: Antonio Gades
14.25	Sportna sobota
17.50	Moski, zenske, ponovitev
18.50	Divji svet zivali, 1/25 del angleške poljudnoznanstvene serije
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Blaznost, 5., zadnji del angleške dokumentarne serije
21.05	Homo Turisticus
21.35	Poglej in zadeni
	Sova
22.40	'Alo, 'alo, 8/18 del angleške humoristične nanizanke
23.05	Tassilo, primer zase, 2/6 del nemske nanizanke
00.05	Polica brez milosti, ameriški film (do 1.35)

KANAL A

09.35	RIS, risanke in spoti
09.45	Astrološka napoved
09.55	Moja instruktorja, ponovitev filma
11.30	Rock starine, ponovitev 11. oddaje o starem rocku
18.00	Napoved sporeda in vreme
18.30	Jazzbina, ponovitev 11 oddaje
19.00	Srečni Luka, 16. del
19.30	Kako nastaja risanka, film o risanki
20.15	Dnevnoinformativni program in vreme
20.30	AvtoTimes, oddaja o avtomobilizmu
21.00	Matlock: Afera, 3. del
22.00	Dnevno informativni program, ponovitev
22.40	Video grom, glasbena oddaja z Anjo Rupel
00.05	Erotična uspankanka
01.00	Video strani

KOPER

18.15	Istrska paberkovanja
-------	----------------------

RAI 1

07.35	Clarence, skilasti lev, ameriški film
09.00	Polotok zakladov, 2. del
10.00	Sedem tv dni
10.30	Rojena marca, it. film
12.30	Vreme in dnevnik
12.35	Rubrika: Check-up
13.25	Zrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualno: Prizma
14.30	Oddaja za avtomobiliste TG 1 Avto
14.45	Sobotni sport
16.20	7 dni v parlamentu
16.50	Variete: Disney Club
18.00	Dnevnik 1 in lota
18.15	Lepsi in bolj zdravi(R. Lambertucci)
19.25	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Medeni tedni, zabavna oddaja, 2. del
23.00	Nočni dnevnik
24.00	Dnevnik in vreme
00.30	Filmske novosti
00.35	Deveta konfiguracija, ameriški film

RAI 2

07.00	Jutranji spored
10.05	Rai 2 na kocki
10.35	Doogie Howser, nad.
11.00	Rubrika o lepoti Tua
12.00	Na sončni svetlobi
13.00	Dnevnik
14.10	Kadar se ljubi, 1205. del
14.35	Santa Barbara, 498. del
15.20	Sedem tv-dni
16.10	Zrebanje lota
16.15	Sport, odbojka, italijansko prvenstvo
18.45	Inspektor Tibbs, nad.
19.45	Vreme in dnevnik
20.15	Sportne vesti
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Aktualno: O podkuplinah
23.00	Skedanec pripoveduje
23.30	Nočni dnevnik
23.45	Aktualno: Brez pred-sodkov (vodi E. Sampo)
01.00	Nočni sport

RAI 3

6.45	Rubrika o kmetijstvu
9.15	Neonens in Vidal bos
10.00	Koncert Rai 3
11.30	Alpe - Jadran
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.15	Dok.: Pred 20 leti
12.55	Avtomobilizem F1
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Okolje Italija
15.15	Sportna oddaja
18.10	Sportni tednik
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	Aktualno: Insieme, 20.15 Lo dico al TG 3
20.30	Ultimo minuto
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Aktualno: Harem
23.45	Variete: Magazine 3
0.45	Dnevnik in vreme
1.15	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.10	Nad.: General Hospital, Marilena, 9.55
	Ines, 10.50 Amanda, vmes (9.30) vesti
11.35	Il pranzo è servito
12.35	Nad.: Celeste
13.30	TG 4 vesti
13.55	Buon pomeriggio
14.00	Nad.: Sentieri, 16.05
	Anche i ricchi piangono, vmes (15.05) rubrika o lepoti
17.00	Kvizi: Io, tu e mamma, 17.35 Tra moglie e marito, 18.15 Il nuovo gioco delle coppie
19.00	TG4 vesti, nato nad.: La signora in rosa
20.30	Nan.: Il ritorno di Colombo

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nanizanka
9.05	Aktualno: Sabato 5, 10.30 Nonsolomoda, 11.00 Anteprima
11.30	Variete: ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgrabi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum giovani, 14.30 Amici
16.00	Otroski variete
17.55	TG 5 Flash - vesti
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida (vodi Corrado)
23.00	Film: I cammelli (kom., It. '88, i. P. Rossi), vmes (24.00) TG 5

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.45	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Dieci sono pochi
14.15	Varieteja: Non è la Rai, 16.00 UnoMania
16.05	Glasba: TopVenti
17.00	A tutto volume
17.30	Variete: Mitico
18.05	Nan.: Tarzan
18.30	Variete: Ma mi faccia il piacere, nato Sport
19.15	Varieteja: Rock & Roll, 20.00 Karaoke
20.30	Film: Karate Kid 3 (ZDA '89, i. Ralph Macchio)
22.30	Film: Jack Taylor - Bersaglio mobile (dram., ZDA '89, r. J. Stewart, i. M. O'Keefe)
0.30	Odprti studio, sport

TELE 4

	Lastne oddaje:
13.30	Kronika in komentar
19.30	Dogodki in odmevi

KOPER

13.00	Mannix, ameriška tv nanizanka
13.50	Zadnji paradiz, pon. italijanske dokumentarne oddaje
15.15	Pustite jih živeti, dokumentarna serija
16.05	Carobna svetilka
	Fantazoo, japonska risana nanizanka
	Heidi, avstrijsko/nemška nanizanka
17.15	Drugo evropsko tekmovalstvo mladih orglavcev, ponovitev
18.15	V labirintu uma: Hipnozav, ponovitev
19.00	TV dnevnik
19.25	Verska oddaja
19.35	Mannix, ameriška tv nanizanka
20.30	Biggles: Pustolovščine v času, angleški barvni film, 1985
22.00	TV dnevnik
22.10	Stanje stvari
23.10	Vohuna, ameriška tv nanizanka
00.00	Horoskop

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
10.15	Raje ima romantiko, pon. filma
12.00	Papua brez povratka: Odprava na Novo Gvinejo
13.35	Kardinal Theodor Innitzer, avstrijski film
15.05	Molitve iz božjega vrta
15.35	Duck Tales: Potres
17.10	Mladinska oddaja
18.00	Cas v sliki
18.05	Slika Avstrija
18.30	Kopaliski mojstri iz Malibuja: Velik ulov
22.05	Zlata dekleta: Razburljivo življenje Sophie Petrillo
22.35	Lesketajoci se asfalt, ameriška psihološka kriminalka
00.15	Strasni gospod X, ameriška grozljivka
01.40	Porocila/Ex libris
01.50	Tisoc mojstrov

Avstrija 2

14.15	Tisoc mojstrov
14.25	SP v hokeju, Rusija-Svedska, iz Münchna
17.00	Ljuba družina
17.45	Kdo me hoče: Zivali iscejo dom
18.00	Nogomet
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki/vreme
20.00	Kultura
20.15	Oce, ameriški tv film
22.10	Cas v sliki
22.20	Sport
22.50	Vas ob meji: Koroska 1966-1976, 3. del
00.25	Manekenka in vohljac, serija
01.40	Porocila/Ex libris
01.50	Tisoc mojstrov

Hrvaška 1

08.10	Porocila
08.15	Slika na sliko, pon.
09.00	Dobro jutro, Hrvaška
10.30	Edukon, solski kontaktni program
11.30	Hiša opic, ponovitev 1/3 dela nanizanke
12.05	Preživeti v divjini, ponovitev 8., zadnjega dela
12.35	Addamsovi, ponovitev 5/16 dela am. hum. nan.
13.05	Me je kdo iskal?, ponovitev
14.25	Porocila
14.30	Prizma
15.30	Zabavno-glasbena oddaja
16.00	Porocila
16.45	Turbo Limach Show
18.00	Porocila
18.05	TV razstava: Edo Kovacevic
18.20	Santa Barbara, 386. del
19.05	Na začetku je bila beseda
19.30	Dnevnik 1
20.30	Nekaj skupnega, ameriški film
22.00	Preteklosti v sedanosti
22.35	Dnevnik 2
23.50	Porocila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2

12.55	Tenis: Polfinale ATP turnirja Monte Carlo, M, prenos
18.00	Vaterpolo: Mladost-Avtovrhuvska, prenos
19.30	Dnevnik 1
20.00	Sejamski vodici
20.10	Crno-belo v barvah
	Feather o jazzu, 8/26 del
	Svet sredi dvajsetega stoletja, 9/13 del
	V avtobusu, 33/51 del angleške humoristične nanizanke
	Flash Gordon, ameriški barvni znanstvenofantastični film
02.30	Horoskop

Madžarska

08.20	Ortodoksní verski program
08.30	Za otroke
12.00	TV magister
12.40	Wurlitzer
14.25	SP v hokeju na ledu, Rusija-Svedska
17.10	Nenavadni rekordi in rekorderji
17.50	Modni magazin
18.15	Rade volje, pisane novosti
19.10	Kolo sreče, kviz
19.40	Večerna pravljica
20.00	Dnevnik
20.40	Harry in Walter gresta v New York, ameriški film
22.35	Bongo, zrebanje listkov za april
23.50	Inspektor Moulin, francoska krimi-serija
01.20	Dnevnik

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4 : MHz, od 16.00 SV 918 kHz)
5.00 Jutranji program; 5.50 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 8.05 Veseli tobogan; 9.00 Poročila; 10.00 Poročila; 11.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 17.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program - Glasba.

Slovenija 2

(UKV 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,7; 98,9; 99,9 : MHz)
17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.30 Sobotni val; 8.40 Kolesar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped Show; 12.10 Sport; 13.00 Tematsko popoldne, vmes glasbene želje; 13.50 Ocene; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila; 17.40 Sport; 19.00 Večer na 2; 19.30 PRS (pop-rock-soder); 21.30 Azzurro; 22.20 Ameriški rock na smetišču.

Slovenija 3

(UKV 96,5; 101,4; 102,0; 103,9; MHz, od 19.30 88,6; 93,1; 100,3; 100,6; do 16.00 SV 918 kHz)
8.10 Dobro jutro; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues, dixieland; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 zborovske skladbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Sobotni fejtton; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Radijski roman; 18.25 Hector Berlioz; 19.35 Intermezzo; 20.00 Opera: Marta; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programov, koledar; 6.30 Jutranji, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Servisne informacije; 9.00 Pesem tedna; 9.35 Bla bla radio; 11.30 Turistična poročila; 14.00 Okno v svet; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.20 Zamejska reportaža; 16.30 Int. music news;

Radio Opčine

17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

8.00 Awake on the wildside: konec tedna z oskarji; 11.00 The Big Picture, vodi Ray Cokes; 11.30 Yo; 13.30 XPO, vodi Kristiane Backer; 14.00 Konec tedna s Stingom; 17.00 Dance; 18.30 The Big Picture; 19.00 Braun European Top 20; 21.30 Beavis and Butt-head, premiera risane serije; 23.30 Rockumentary: Sting; 1.00 Konec tedna s Stingom; 3.00 Nočni video

SKY ONE

7.00 Car 54, where are you?; 7.30 Rin Tin Tin; 8.00 Func Factory; 14.00 Rich Man, poor Man; 15.20 Addamsovi; 15.45 Facts of Life; 16.15 Risanke; 19.00 Beverly Hills, 90210; 22.00 Cops I, Cops II;

MOVIE CHANNEL

7.00 Lions for Breakfast, zadnjič; 9.00 Dot and the kaola; 10.15 Dot and the kangaroo; 11.35 I wanna hold your hand, zadnjič; 13.20 My Son John, premiera; 15.25 Ishar; 19.05 Pogumen kot Lassie; 23.00 The Russia House; 1.05 Q & A, zadnjič; 5.40 Nightmarer on the 13th floor

PRO 7

5.00 Serije; 7.55 Taurus, velikan iz Tesallije, pon. it. film; 9.40 Oddajeni bobni, pon. am. film; 11.40 Mash, serija; 13.05 Zivali znanih ljudi; 13.15 V krajevstvu divjih zivali; 15.05 Nekaj bo prišel trenutek, am. film; 18.05 Daljna obzorja, am. vestem; 20.15 Najstniški volkodlak, am. komedija; 22.10 Man on fire, it./fr. akcijski film;

3SAT

17.30 Največji komik sveta, am. dok. film s Charliejem Chaplinom; 20.30 Samotna pot, igra; 23.30 Predstavitel filma Zamočeva glava

SAT 1

7.10 Risanke; 10.35 Kolo sreče/Kdo je Harry Crumb, am. film; 12.55 Tennis, prenos polfinala iz Monte Carla; 20.15 Zgodba o Jayne Mansfield, am. tv film; 23.00 Ljubezen med vrati nemški seks film

RTL

22.00 Terminator I, am. znf. film

SUPER CHANNEL

0.00 The Bat, ameriška grozljivka

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 15.20

Stane Potokar v trenutkih odločitve

Film *Trenutki odločitve*, ki je nastal leta 1955, je bil na Puljskem festivalu kot najboljši film nagrajen z zlato areno

František Cap je režiser, ki se je trdno zasidral v slovenski filmski zgodovini. Njegovi filmi tudi v časovnem odmiku ohranjajo svojevrsten smisla in neprisiljano močan pečat nekakšne nacionalne, slovenske pripadnosti. To se posebej velja za filme Vesna, Ne čakaj na maj in *Trenutki odločitve*.

Film *Trenutki odločitve* vzbuja spoznavanje do režisera Františka Capa. Kot Ceh, ki se je priselil k nam po letu 1948, ni doživljal bolečin okupacijskih časov, kljub temu pa je uspel izredno sugestivno predstaviti narodnoosvobodilno tematiko. V scenariju je z dobrimi dialogi razčlenil in odločno opredelil moralne dileme glavnih likov v izjemnih življenjskih preizkušnjah. Glavni junak, zdravn

nik dr. Koren, hoče rešiti ranjenega ilegalca iz bolnišnice. Pri tem ubije domobranskega oficirja in strazarja. Med begom se ustavi ob reki, kjer mora pomagati brodniku v hčer pri porodu. Brodnik pa je tudi tast ubitega belogardističnega oficirja ... Stane Potokar je prepričljivo zaigral vlogo brodnika, ki je v osebni stiski. Odločiti se mora, ali bo v njem prevladalo sovražstvo do zetovega morilca ali razumevanje do zdravnika, ki resuje njegovo hčer.

Ob režiji Františka Capa in glasbi Bojana Adamca so vlogo odlično odigrali Stane Sever, Julka Starč, Stane Potokar, Andrej Kurent, Severin Bijelič, Bert Sotlar in drugi.

domači sport

DANES

Sobota, 24. aprila 1993
ODBOJKA
 MOSKA C-1 LIGA
 20.30 v Standrežu: Valprapor Imsa - S. Giustina
 ZENSKA C-1 LIGA
 18.00 na Opcinah: Koimpex - Camst; 20.30 v Trstu, »Suvich«: Bor Tombolini - Lasalle
 MOSKA C-2 LIGA
 20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Olympia CDR - Bor
 ZENSKA C-2 LIGA
 20.30 v Nabrezini: Sokol Indules - Ausa Pav;
 20.30 v Centi: Tarcento - Kmečka banka
 MOSKA D LIGA
 19.00 v Sovodnjah: Soča Sobema - Acli Ronchi
 ZENSKA D LIGA
 20.15 na Opcinah: Koimpex - Bor Friulexport
 1. MOSKA DIVIZIJA
 18.00 v Trstu, sola »Volta«: Club Altura - Sloga
 1. ZENSKA DIVIZIJA
 18.00 v Dolini: Breg Union Beton - SGT Re Artu, 18.00 v Trstu, sola »Caprin«: Killjoy - Kontovel; 18.00 v Standrežu: Azzurra - Olympia
NARASCAJNICE
 15.30 v Trstu, Ginnastica: Sgt - Bor Friulexport
KOSARKA
 MOSKA D LIGA
 20.30 v Trstu, Ul. Ginnastica: SGT - Kontovel
PROMOCIJSKA LIGA
 18.00 v Nabrezini: Sokol Warm - Santos; 20.00 v Trstu, Poggi Paese: Fincantieri - Cicibona Plasteditalia; 18.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Siemek - Pom Trzič
 1. MOSKA DIVIZIJA
 16.00 na Proseku: Prosek - Polet
NARASCAJNIKI
 15.30 v Nabrezini: Sokol - Stefanel, 15.00 v Trstu, Ul. della Valle: Ricreatori - Bor Radenska
DECKI
 16.00 v Briscikih, dom Ervatti: Polet - Stefanel
MINIBASKET
TURNIR ZINI COSTRUZIONI
 18.00 v Briscikih, dome Ervatti: Polet - Bor
NOGOMET
DEZELNI MLADINCI
 16.00 v Gorici, Ul. Baiamonti: Juventina - San Giovanni, 16.00 na Proseku: Primorje - S. Sergio
MLADINCI
 16.00 v Zavljah: Zaule - Zarja Adriapex
ZACETNIKI
 16.00 v Bazovici: Zarja Adriapex B - Triestina
CICIBANI
 16.00 v Doberdobu: Mladost - Pieris
ROKOMET
 MOSKA C LIGA
 18.30 v Campu Tures: Taufers - Kras Trimac

JUTRI

Nedelja, 25. aprila 1993
KOSARKA
 MOSKA B LIGA
 18.30 v Argenti (Ferrara): Argenta - Jadran TKB
 MOSKA D LIGA
 17.30 v Cussignacu: Virtus - Bor Radenska
PROMOCIJSKA LIGA
 15.00 v Trstu, »Suvich«: Scoglietto - Breg
DEZELNI KADETI
 9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Breg
PROPAGANDA
 9.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Bor - Servolana;
 9.00 v Trstu, Ul. Ginnastica: SGT - Kontovel
NOGOMET
PROMOCIJSKA LIGA
 16.00 na Proseku: Primorje - Valnatisone, 16.00 v Krninu: Cornonese - Juventina
 1. AMATERSKA LIGA
 16.00 v Turjaku: Isonzo - Zarja, 16.00 v Cedadu: Torreanese - Vesna
 2. AMATERSKA LIGA
 16.00 v Repnu: Kras - Zaule, 16.00 v Trebcah: Primorec - Camino, 16.00 v Dolini: Breg - Pieris, 16.00 pri Domju: Domio - Sovodnje
 3. AMATERSKA LIGA
 16.00 v Padricah: Gaja - Romana; 17.30 v Zavljah: Fincantieri - Mladost
ZACETNIKI
 10.30 v Spletu: Natisone - Sovodnje; 11.00 na Opcinah: Roianese - Zarja Adriapex
 A NAMJLAJSI
 8.30 v Trstu, pri Sv. Alojziju: Montebello - Primorje B; 10.30 na Proseku: Primorje A - Altura
TURNIR ALPE-ADRIA
 V Trstu, »1. maj«: 10.15: Trissino - Olimpija, 11.15: Bor Farco - Basaldella, 15.15: finala.
ODBOJKA
DEZELNI FINALE DECKOV
 15.30 v Sovodnjah: nastopa tudi Soča in Sloga
DEZELNI FINALE DEKLIC
 15.30 v Pocenii: nastopa tudi Bor Friulexport
NARASCAJNICE
 9.30 v Trstu, sola Visintini: Altura - Kontovel

Jadranov turnir amaterjev: Dolina ohranila prvo mesto

Dolina - Cicibor 84:64 (41:24)
 DOLINA: Meneghetti 9, Corbatti, Ferluga 6, B. Salvi 16, Brajco 11, D. Salvi 6, B. Kneipp 21, R. Kneipp 9, Banti 2, Canciani 6.
 CICIBOR: Strajn 4, Scher 11, Mosetti 18, Merku, Pupulin 3, Oblak 3, Sermoneta 3, Vecchiet 12, Udovic 4, Cunja 11, Berdon 2.
 V nadaljevanju Jadranovega turnirja amaterjev je Dolina z zmago nad Ciciborom ohranila prvo mesto na lestvici.

GIMNASTIKA / DOM

Dobri rezultati kljub težkim vadbenim razmeram

Potem ko sta se 13. februarja 1993 Agata Pipan in Matjaz Klemse udeležila prvenstva Slovenije posameznikov v akrobatiki v Logatcu in dosegla razveseljiv uspeh, sta se v soboto 17. aprila 1993 udeležila državnega prvenstva Slovenije v Ljubljani (posamezniki) v preskokih s prožnim platnom in ponovno potrdila, da sta nekje tik pod vrhom. Agata Pipan je v skupini MLP dosegla 12. mesto med 58 udeleženkami. Matjaz Klemse pa je med 180 tekmovalci zasedel 27. mesto in to ob pogojih, ki

Jadran jutri igra v Argenti (18.30)

IGOR CANCIANI

Jutri bo torej predzadnji akt letosnjega kosarkarskega prvenstva B2 lige, ki se je za Jadranovo mostvo iztekel proti pričakovanjem z neuspešno bilanco. Kot je znano so jadranovci že nazadovale v B2 ligo, kajti tudi gola matematika v danem trenutku ne dopusca več nobenih možnosti.

Jadranovci bodo gostovali v Argenti proti ekipi, ki si je, na osnovi lastne prizadevnosti in uporosti, zagotovila obstanek, kljub temu, da je bila v prvem delu v prav tako kalnih vodah kot Jadranovci kosarkarji. Brzkone so kosarkarji mostva Coop Costruttori Argenta svoj preporod začeli prav v dvoju v Trstu po novoletnih počitnicah, ko so jadranovci najbrž opravili eno izmed svojih slabših letosnjih predstav. Ne glede na to bodo Jadranovci seveda odšli na gostovanje v Argento s trdnim namenom, da se castno oddolžijo obveznostim, ki jih je vsakdo izmed njih sprejel ob začetku sezone.

Trener Janez Drvaric je nekajkrat povedal in tega se misli tudi držati, da v tem trenutku, ko je rezultat že zdavnaj znan, bo skusal ovrednotiti mlajše sile, čeprav je treba na tem mestu priznati, da so mladi igralci letos tudi v teku sezone dobili dovolj priložnosti za igro.

Pred gostovanjem v Argenti, v okolici Milana, ni se znano ali se bo »ekspedicije« udeležil tudi David Pregarc, ki ga je že spet prestregla poskodba. Pregarc je tokrat poskoval stegensko premikavko in njegov nastop je vprašljiv. Ob nerazveseljivi novici pa je treba tudi dodati, da se je ekipi že nekaj dni pridružil Marko Crisma, ki redno trenira in da se je v tem tednu v delo vključil, po dolgem premoru tudi mladi Jan Gregori.

jih imajo Domovi telovadci v Gorici, ki sprico zasedenosti telovadnice trenirajo samo 3 ure tedensko. V teh dneh pa gostijo Domovi telovadci sivostranske iz Slovenije in sicer ekipo iz Logatca in ekipo Gimnastičnega centra iz Nove Gorice. To srečanje prijateljstva je že tradicionalno, saj se otroci srečajo v Gorici vsako leto na pomlad, po tekmovalnih v akrobatiki in preskokih v kanvasu in preden začnejo trdo vaditi na vseh orodjih za končno prvenstvo, ki je običajno maja ali junija v Ljubljani. (MUC)

ODBOJKA / ZA PRESTOP V B-2 LIGO MANJKATA LE ŠE DVE TOČKI

Valprapor Imsa bi si drevi že lahko zagotovil napredovanje!

V Štandrežu (pričetek ob 20.30) se bo pomeril z nevarno San Giustino

Da se je letosnja sezona odbojkarjev Valpraporja Imsa rodila pod srečno zvezdo potrjuje tudi razplet v minulem kolu. Imsovci so po pričakovanjih, a zelo gladko v gosteh premagali že izpadlo mladinsko vrsto prvoligas Jockey Schio, Montecchio pa je v Trentu zmagal sele s 3:2, to pa pomeni, da si je zdaj tako poslabšal kolicnik v nizih v primerjavi z Goricani, da jih na končnem vrstnem redu tudi v primeru enakega števila točk ne more prehiteti. Z drugimi besedami: Valpraporju Imsa zadostuje v zadnjih treh nastopih le ena zmaga ali, se bolj poenostavljeno, ce bodo kapetan Ales Feri in tovarisi drevi v Standrežu (ne glede s katerim rezultatom) premagali petouvrščeno San Giustino bodo lahko skupaj s svojimi zvestimi navijaci že proslavljali »zgodovinsko« napredovanje v B-2 ligo.

Ceprav imajo valpraporovci torej tudi v preostalih dveh nastopih (v gosteh pri osmouvrščenemu Vivilu iz Ville Vicentine in pa spet doma proti sestouvrščenemu Moglianu) možnost, da dosežejo manjkajoči točki v boju za napredovanje, je jasno, da bodo skusali že drevi, pred svojo publiko, dati končni pecat prvenstvu in se v zadnjih dveh tekmah posvetiti zgolj prestižnemu, a nadvse mikavnemu zasledovanju se enega cilja - osvojitvi končnega prvega mesta, za katerega se poteguje se Riviera del Brenta.

Toda pred tem je treba premagati San Giustino in nikjer ni zapisano, da bo slo le za formalnost. Kvecemu velja nasprotno. San Giustina je v povratnem delu prvenstva doživela v desetih nastopih samo dva poraza. Ze ta podatek pove, da je nikakor ne gre podcenjevati. Ce h temu dodamo se, da je ena od starih ekip, ki je v prvem delu premagala valpraporovce - in to povsem prepričljivo - je opreznost več kot na mestu in besedam trenerja Beluncanov Danieleja De Gasperina ne gre prevec verjeti:

»Po porazu v Rivieri je mojo sesterko zajela malodusnost in tudi treningi niso vec tako uspesni. Posebno motivirani fantje niso, je pa res, da bodo lahko zaigrali povsem sprosceno. Ve se, da je to lahko vcasih odlodilno, posebno ce je nasprotnik pod hudim pritiskom«, je dejal. San Giustina, za katero igra tudi 24-letni podajac Bristol, nekdanji clan ekipe A-2 lige Belluna, je v gosteh doživela kar šest porazov (doma le enega), njena sibka točka pa je sprejem servisa. Drevi bo nastopila vsekakor v popolni postavi. V popolni postavi bo menda nastopil tudi Valprapor Imsa. Drzimo fige... (ak)

ODBOJKA / OLYMPIR - BOR IN KOIMPEX - BOR FRIULEXPORT

Danes še zadnja dva derbija a pozornost zbujajo zdaj le Soča

Sočani (danes proti Ronkam) so edini, ki se še potegujejo za visok cilj Sloaga v Trziču - Sokolovke in Kmečka banka brez prave moti vacije

ANDREJ MAVER

Potem ko je v prejšnjem kolu dosegel napredovanje nas prvi predstavnik (Koimpex v D ligi), je nasa pozornost zdaj usmerjena predvsem v mosko cetrtoligasko prvenstvo, kjer se odvija hud boj za napredovanje v C-2 ligo. Tri ekipe se namreč potegujejo za tretje mesto na lestvici, niti drugouvrščena Fagagna pa ni se matematično napredovala. Izredno zanimiva pa bosta danasnje in prihodnje kolo, saj je na sporedu nekaj medsebojnih obračunov, ki bodo gotovo nekoliko razpletli stanje na vrhu lestvice. Danes bo zelo vroče v Fojd, kjer se srečata Itely in Rojalese. Ce zmaga Itely, je Rojalese odrezan od boja za napredovanje. V primeru zmage gostov pa se bodo na tretjem mestu znasle obe ekipi in verjetno tudi Soča Sobema, ki proti Ronkam ne bi smela imeti večjih težav. Socanom bi verjetno bolj ustrezala slednja varianta, saj bi tako dohiti Itely. Po memben pa bi postal kolicnik v setih. Ce pa Soča danas zmaga s 3:0, ima ne glede na rezultat tekme v Fojdi najboljši kolicnik v setih. Soča mora torej gladko zmagati. To pa je vse prej kot nemogoce.

Nastopila bo namrec v popolni postavi, med tednom je dobro trenirala, ekipa iz Ronk pa je praktično že nazadovala in bo zato verjetno zaigrala precej nemotivirano.

Zanimivo pa bo tudi v zenski D ligi, saj je danes na sporedu derbi med Koimpexom in Borom Friulexport. Koimpex je svoj cilj (napredovanje) že dosegel, Bor pa se vedno

upa, da bo dosegel deseto mesto. Slogasice bodo tako igrale bolj sprosceno, medtem ko se bodo borovke morale boriti, da osvojijo potrebni točki. »Tekma bo gotovo težka. Slogasice se ne bodo pustile presenetiti kot na prvi tekmi. Prav gotovo niso se pozabile tistega seta, ki smo ga zmagali z rezultatom 15:0. Vseeno pa upam, da bomo naredili lepo figuro in da se bomo borili do konca.« je dejal Borov trener Igor Gombac. V njegovi ekipi je poskočena C-2 lige Sloaga igra danes v Trziču proti Cremcaffeju, ki je v prejšnjem kolu že dosegel matematično napredovanje v visjo ligo. Po zmagi proti Olympiji je zdaj Sloga ze na dobri poti proti obstanku. Na današnji tekmi bodo slogasi igrali neobremenjeno, to pa ne pomeni, da se ne bodo borili. Igrati morajo sprosceno in med igro tudi tvegati, saj je to edini nacin, da spravo domaco ekipo v tezaivo. Zelo vazen bo tudi servis, saj vemo, da je Olympia premagala Cremcaffe prav po zaslugi zelo učinkovitega taktičnega servisa. Tokrat bodo na razpolago trenerja Drasica vsi igralci. Počasi pa se vraca na igrisce tudi Bozic po operaciji kolena.

Drugačne težave ima trener Sokola Indules Zoran Jeroncič: »V zadnjih treh tekmah sem racunal na šest točk, ostali pa smo praznih rok. To pa predvsem zaradi nepravilnega odnosa igralcev, ki so se zadovoljile z doseženim in jim sedaj manjka prava

Tri kola pred koncem prvenstva si nasa zenska državna odbojcarska tretjeligasa se nista zagotovila obstanka v ligi. Ne le to: njun položaj se je v zadnjih kolih se poslabšal. Pravzaprav so se uresnicile nekoliko crnogledne, vendar povsem realistične napovedi. Borovkam in slogasicam, pa tudi Vivilu iz Ville Vicentine, moči pojenjajo, kar je sesterki Biadeneseja omogocilo, da je skoraj v celoti nadoknadila zaostanek in ima zdaj le dve točki manj od omenjene trojice, danes pa bo igrala v Villi Vicentini, v zadnjem kolu pa se v Trstu proti borovkam. Tista od teh starih ekip, ki bo na koncu pristala na 10. mestu, bo morala za obstanek v ligi odigrati dodatna srečanja. Biadenese igra v tem povratnem delu kot prerog, saj je v desetih srečanjih zbral sedem zmag. Zani-

mivo je, da sta v prvem delu tako Bor Tombolini kot Koimpex proti Biadeneseju zmagala z glaskim 3:0.

Položaj, v katerega sta zasli nasi sesterki, je skoraj neverjeten. Borovke so bile v prvem delu celo ena najbolj uspesnih sesterk v ligi, slogasice pa so po slabem začetku po novem letu nanizale serijo sedmih zaporednih zmag in vse je kazalo, da se jim celo obeta končna uvrstitev v zgornji polovici lestvice, v zadnjih kolih

pa jim (tudi zaradi serije nezdod, danes je na primer vprašljiv nastop Ukmarjeve) spet ne gre.

Ce pogledamo spored do konca prvenstva, lahko recemo, da je osvojitev najmanj dveh točk v dometu nasih sesterk. Borovke nanje racunajo ze drevi v domacem srečanju proti ze izpadlemu Lasalleju, slogasice pa v prihodnjem kolu doma proti predzadnjeuvrscenemu videmskemu Cusu. Danes bodo varovanke trenerja Peterlina

igrale proti vodilnemu Camstu, ki je z eno nogo (ali vec) ze v visji ligi, ni pa se matematično napredoval, zato ni pričakovati, da bi bil lahko drevi kaj pridra radodaren s slogasicami. Veliko vprasanje pa je, ali dve točki tudi dejansko zadostata za obstanek v ligi. Dosti bo odvsnost tudi od drevisnjega srečanja v Villi Vicentini med Vivilom in Biadenesejem. Se najbolje pa bi bilo, ce bi se tako borovke kakor slogasice iz neroznatega položaja izvlekile same, kar so prav gotovo tudi zmnoze narediti.

Vrstni red po 23. kolu: Camst Videm 40, Marzola in Fontane 36, Mogliano in Kennedy 30, Battisti 26, Bor Tombolini (razlika v setih 46:40), Vivil (42:38) in Koimpex (46:45) 24, Biadenese (38:44) 22, Lasalle 14, Altura in Cus UD 8, Martignacco 0.

Tako do konca v ženski C-1 ligi

BOR	24	Lasalle	Fontane	Biadenese
VIVIL	24	Biadenese	Camst	Marzola
KOIMPEX	24	Camst	Cus UD	Mogliano
BIADENESE	22	Vivil	Mogliano	Bor

Domace tekme v mastnem tisku.

Obvestila

TPK SIRENA
 nudi možnost otrokom in odraslim, da odkrijejo lepote jadranskega sporta. Tecaji bodo v naslednjih izmenah: jadranje - otroci od 8. do 14. leta: prva izmena od 14. do 25. junija, druga izmena od 19. do 30. julija; jadranje - odrasli: od 5. do 10. julija, surf - odrasli: od 12. do 17. julija. Prijave in informacije na pomorskem sedezu v Barkovljah - tel. 422696 v popoldanskih urah (razen ob torkih).

SK KRAS
 Upravni svet sklicuje v ponedeljek, 26. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sportno-kulturnem centru v Zgoniku 29. REDNI OBCNI ZBOR.

SK KRAS - Odsek za rekreacijo
 prireja zacetniske in nadaljevalne tecaje tenisa. Vpisovanje in informacije do 30. t. m. v tajnistvo sportno-kulturnega centra. Urnik ponedeljek od 18. do 20. ure , sreda od 14. do 17. ure ter petek od 8.30 do 12.30. Tel. st. 229477.

SK BRDINA
 sklicuje 29. t. m. II. redni obcni zbor, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Domu Brdina na Opcinah.

TPK SIRENA - Barkovlje - odsek za sportni ribolov
 obvesca, da bo danes, 24. t. m., ob 20.30 obcni zbor sekcije na sedezu TPK.

TPK SIRENA - sportni ribolov
 organizira tecaj za najmlajše od 28. junija do 9. julija. Informacije na sedezu drustva od 17. do 20. ure. Tel. 422696.

MLADINSKE IGRE / NAMIZNI TENIS

Na finalu tudi iz naših šol

V Cecini bosta nastopila Daša Bresciani in Peter Santini

Finalni del mladinskih iger v namiznem tenisu za drugo trofejo Topolino in najmlajše se bo odvijal v Cecini. S sodelovanjem namiznotenisne federacije in tamkajšnje občine si je organizacijo ponovno prevzel klub TT Cecina. V finalnem delu bo posamezno nastopilo po 22 sportnikov v vsaki kategoriji (osnovne in srednje sole), v programu pa so tudi tekmovalna mešanica dvojic. Iz nase dežele so si nastop v finale zagotovile med osnovnolci Luit Cristian iz Fiumicella in Bresciani Dasa, učenka 5. razreda 1. maj '45 iz Zgonika. V konkurenci srednjih sol bosta v Cecini nastopila Santini Peter, dijak 3. razreda srednje sole Igo Cruden iz Nabrezine in Colummi Elisa iz Trsta. Na dvodnevno tekmovalje, ki se začneja ze danes spremlja mlade sportnike funkcionar

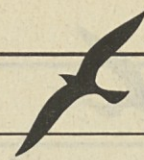
dezelne zveze Roberto Milic.

V Iserni pa bo danes in jutri 13. izvedba tekmovalja za pokal dežel Under 14. Na pokalu bodo nastopile reprezentance vseh dežel Italije, San Marina in Malte. Vsaka ekipa steje stiri tekmovalce. Nasa deželo bodo predstavljali Katja in Vanja Milic (Kras), Andreja Radini (Fincantieri) in Stefano Bagnariol (San Giovanni Pordenon), ki jih je izbral deželni selektor Matjaz Sercer po skupnih priporavah, ki so bile v Zgoniku med velikonočnimi počitnicami. Program predvideva tekmovalje po formuli evropske lige (posamezno in v treh inacicah dvojic), medtem ko se bodo člani reprezentanc, ki se ne bodo uvrstili v polfinalni del, pomerili tudi posamezno. Na tej prestižni prireditvi je FJK dosegla lani cetrt mesto. (J.J.)

NOVICE

Švedski as je zlahka ugnal Medvedeva
V polfinalu še Pioline, Muster in Bruquera

merlinom na čelu, so po pričakovanju premagali
borovce, med katerimi sta se izkazala Borai in Boia.

Vožnja s (pre)naloženo prikolico

MARIBOR - V četrtek je 32-letni Miroslav N. hotel prepeljati nekaj zeleza, pa je vse skupaj naložil na lahki priklopnik in ga zapel za svojega juga. Peljal je po cesti iz Pragerskega proti Školam pri Slovenski Bistrici, ko je lahki priklopnik začelo zanasati po cesti levo in desno, in to ravno v trenutku, ko je z nasprotne strani pripeljal 44-letni Anton V. s kombiniranim volkswagenom. Medtem ko sta se vozili srečali, je opletajoče se zezele prebilo vetrobransko steklo kombiniranega vozila, zadela pa ga je tudi prikolica. Anton je zaradi udarca v svoj avtomobil zavil v levo in tresnil v renaulta 5, ki mu ga je naproti pripeljal 48-letni Jozef V. Pri vsej tej kolobociji se je avtomobil povročitelja trkov prevrnil v jarek, armaturno zezele pa se je raztreslo po tleh, tako da je bil promet na tem delu ceste zaprt slabe tri ure. Voznik kombiniranega vozila, ki je zezele dobil v vetrobransko steklo, je umrl, medtem ko so ga z reševalnim avtomobilom peljali v mari-borsko bolnišnico.

Prehiteval v motorista

MARIBOR - Nekaj po deveti uri zvečer je na Pobreški cesti avtomobilist 24-letni Davorin H. prehiteval pred seboj vozeči avtomobil, ki je ze zavil na desno na Tivovo cesto. Pri tem je Davorin z levim delom svojega juga ze zapeljal cez belo crto, ki loči nasprotna vozna pasova, in zadel nasproti vozečega motorista. Ta je zato padel na pločnik po njem drsel se nekaj metrov. 28-letni motorist Branko V. je umrl ze na kraju nesreče.

Poljska dela...

MARIBOR - Ko je 61-letni Janez K. iz Zgornjih Jerjavcev v četrtek dopoldne pripeljal s traktorjem in prikolicco, na katerem je imel hlevski gnoj, na svojo njivo, se je kompozicija po nekaj metrih drsenja na nagnjenem zemljišču prevrnila. Janez je padel pod traktor, kjer mu je kabina stisnila prsni kos, zaradi česar je takoj umrl.

Evropa brez meja

SMARJE PRI JELSAH - Pri železniškem mostu cez reko Sotlo v Golobinkju je neko pred dnevi z droga odtrgal tablo z napisom Pozor državna meja in jo vr-gel na tla ob drogu...

Komu zvoni

LJUBLJANA - Dvajsetletni Sebastjan G. in 28-letni Mario P. sta v četrtek zvečer iz cerkve Sv. Mihaela v Crni vasi vzela manjši kovinski zvonec, vreden približno 10 tisočakov. Pri tatvini ju je opazil župnik, vendar sta bila »roparja« dovolj urna, da sta sedla v stoenko in jo popihala. Seveda je župnik zadevo prijavil policistom, ki so roparja kmalu opazili na Cesti 18. divizije in ju skusali zaustaviti. Pri tem je prišlo do manjšega trka in fantoma je dokončno odzvonilo.

Kar se Janezek nauči... (x. del)

LJUBLJANA - Pajek pred stabom ljubljanske policije v Centru na Trdinovi 10 ne razpreda svoje mreže - le na počitek je prišel. Glede na to, da tam na voznem pasu vsako dopoldne stojijo avtomobili (verjetno last uslužbencev policijske postaje) in močno ovirajo promet, bi si nepoučen državljan lahko mislil, da so policijski avtomobili vozila neke višje - zaščitene - vrste... ali pa, da so vsaj »popipsana« proti naleznemu mrčesu, kakršen je železni pajek, ki na mestih ulicah dela red?!

Opazno naraščanje prometnih nesreč in kriminala tudi v Pomurju

MURSKA SOBOTA - Po poročilu načelnika uprave UNZ Murska Sobota Darka Anzlja so marca na območju Pomurja zabeležili 193 prometnih nezgod, v katerih je devet udeležencev umrlo, 26 pa se jih je huje in 68 laze poskodovalo.

Kaznivih dejanj so na UNZ Murska Sobota v marcu registrirali 464, od tega 130 storilcev oziroma 28 odstotkov se niso odkrili. Gospodarskih kaznivih dejanj je bilo marca 39, tistih, ki so jih storili mladoletniki, pa 44. Predlogov sodnikom za prekrške so policaji napisali 287. Državno mejo je na območju Pomurja marca prestopilo 3.453.067 potnikov, od tega v mednarodnem prometu 3.140.151, v maloobsejnim prometu pa 312.916. V 19 požarih je nastalo za približno 10 milijonov tolarjev škode. (B. H.)

VOZNIKI : POLICAJI

»Dirkači« - varni pred policijo?

Omejiti hitrost glede na radarjev namig

LJUBLJANA - Pri nasi odprtosti za pridobitve razvitega sveta ni bilo pričakovati, da nam bo ušla kataloska prodaja posvetnih dobrin. Deseta številka Fit Media, je ponekod prej, drugod pozneje pristala na naših hišnih pragih. Med vsemi računalniki, posteljnino, shujševalnimi pripomočki in igracami se cloveku oko zaustavi tudi pri ponudbi zanimive naprave, ki skrbi za debelejši družinski proračun v tistih družinah, kjer imajo avto (ali morda dva) in vozniki.

ke, ki so takrat, ko so se v soli učili o primerni hitrosti na cesti, spricali pouk. Spet so namreč v prodaji »radarski detektorji Uniden (ZDA), ki imajo visoko občutljivo anteno za detekcijo radarskih signalov, prilagodljivo občutljivost sprejemnega signala, zvočni in vidni opozorilni signal ter območje delovanja na frekvencah X in K.

Lastnosti naprave so torej take, da se ji clovek ne more upreti in bi jo kar kupil, morda celo obe, tisto za 9.980 in ono drugo za 15.750 tolarjev. Zadnji je toliko dražji, ker je območje delovanja razširjeno se na frekvenco KA. Pri vsem cloveku zmoti le to, da v nasi državi ze nekaj tednov popisujemo castno izjavo voznika, s katero bi radi dosegli, da bi ljudje za volanom spostovali prometne predpise in vsaj tako skusali prispevati k zmanjšanju števila prometnih nesreč in seveda žrtv na naših cestah. Da pa ne bi kdo o prodajalcih mislil kaj slabega ali jih celo dolžil napeljevanja k zavestnemu kršenju omejitev hitrosti na cestah (radarji so, zanimivo, nevarni prav za tiste voznike, ki rume-nih okroglih znakov z rde-cim robom in crno, najpogostejše dvomestno številko ob cestah namenoma ne opazajo in peljejo tako

hitro, kot mislijo, da je zanje naj/ne/primernejše), so dodali se opozorilo, ki se v treh velelnikih glasi takole: Podaljšajte si življenje! (berite: z radarskimi detektorji lahko neusmiljeno drвите in ni vam treba skrbeti zaradi stresa pred policijsko patruljo); Prihranite denar! (berite: policijske kazni za prehitro vožnjo so visoke); ZMANJŠAJTE HITROST! (berite: seveda se le ko bo naprava zaznala policijski radar). O tem, naj bi po možnosti po slovenskih »naj« cestah, varnih, širokih in vzdrževanih, vsi vozili dovolj poka-si in previdno, seveda ne piše nič.

Da bi vsa stvar imela rep in glavo, so nam svoje povedali tudi na številki 92 (policija). Voznikom se ni treba bati, ce bo tako napravo v avtu opazil kakšen od policajev, ki bo vozila ustavljal zgolj zaradi pregleda opreme ali dokumentov. Sankcij za zdaj v nasi zakonodaji za kaznovanje boja zoper spoustovanje prometnih predpisov in hitrostnih omejitev se ni. Torej, vrli in pogumni slovenski dirkaci: hop po radarski detektor, potem pa veselo na hitrostne preskusne po slovenskih cestah in cestnicah. Saj se ni dolgo tega, ko nas je bilo milijon samo - in nas spet bo. **Sergeja Zorn**

JUTRI

25. aprila

Portugalska je res de-zela tam daleč na jugo-zahodnem koncu Evro-pe, vendar je pri nas po krivici kar nekako pozabljena. Prav Slovenci bi morali poznati najpomembnejšega portugalskega pesnika Camoesa, saj geslo, ki je zapisano na njegovem spomeniku: Ne frak in ne talar očitno spominja na našega Cankarja in daje slutiti, da sta mojstra besede razmišljala podobno.

Portugalska je v zgodovini tudi sicer igrala pomembno vlogo, zlasti v času odkrivanja novih dežel in velikih navigatorjev. Lizbona se danes, ko ni več niti sledu o nekdanji moči svetovne metropole, kaže svoj ponosni obraz.

Ta ne prav velika de-zela v zakotju Iberskega polotoka je v začetku dvajsetega stoletja doživela polom. Meščanska revolucija in izguba velikih prekomorskih posestev sta storili svoje in dežela se je zaslula v težavah. V prvi meščanski parlament je bil izvoljen Antonio de Oliveira Salazar, eden od treh katoliških poslancev.

Mladi katoliški ekonomist je bil že znan profesor na univerzi v Coimbi. Bil je povsem predan idejam papeške enciklike Rerum novarum, ki jih je potem, ko je leta 1932 postal predsednik vlade, pričel sistematično uresničevati.

Iz vsega tega se je iz-cimila mračna fašistična diktatura, ki jo je 25. aprila 1974 »podrl« državni udar.

S POTI PO SLOVENIJI

LONI KOS

Nad Igom je Kraljica miru

Kraj z najkrajšim imenom na Slovenskem - Ozaljšana cerkev na Kureščku

Ob koncu preteklega leta je bilo v Sloveniji 5.943 naselij, a samo eno med njimi ima v imenu le dve crki. To je Ig.

Pisati o Igu in Izancih je vsekakor zahtevno. Kajti zgodovina, ki se je vozila po Barju, nikakor ni mogla mimo koliscarjev, Keltov, rimske civilizacije, pa tudi ne mimo današnjih dni, ki jih clovek lahko pomakne za nekaj casa nazaj. Zakaj nazaj? Zato, ker je Barje skoraj takšno, kot

je bilo pred stoletjem. Po njem se se danes podijo carovnice in najrazlicnejši vodni duhovi, nad njim pa letajo stor-clje, ki svojo pot zao-kroziyo nad Plecnikovo cerkvico na njegovi sredi. Celo božanstvo Aequorna, ki so ga Huni pregnali z Gradu in potem ni imelo več dostopa do svoje akropole, se sedaj preganja po Barju. V Gradu se je namreč zasidral krščanski bog. In kaj počno Izanci? Kdo so ti delavni ljudje,

ki so imeli ze v svojih prednikih velike upornike? Natancneje povedano, okrog tristo kmetov se je pred 145 leti na mah zedinilo in v marčni revoluciji napadla grad ter se otreslo tlake.

Tudi današnji Izanci so ponosni in samozavestni. Z njimi se ni za igrati oziroma z njimi ni dobro zobati česenj, kot pravimo. Pa vendar, njihova barjanska zemlja je kislja in skoraj nerodovitna. Zemlja je taka, da se seme v njej skoraj spridi, ce pa ze pozeze s tal, ni vse skupaj nič prida. Tako pravijo mo-zakarji in zene. Vendar jih je med njimi veliko, ki na osrednji ljubljanski tržnici ponujajo kisljo repo in zelje ter različne vrtnine. Kmetje se pritozujejo in pravijo, da pri njih se zemlja ne vzame tistega, kar bi morala. Tudi poznana in znana cloveška gesla o zemlji ne veljajo kaj dosti.

Narava jim ni prizanesla niti v Valvasorjevih casih. Saj je precastiti zapisal, da se je v avgustu 1542 leta vsula proti Izancem kobiljčna nadloga. Na binkoštni ponedeljek, ko so Izanci odsli na birmo v Ljubljano, pa jim je v nase-lju pogorelo stiriintrideset his in devetdeset poslopij. Clovek se sprasuje, zakaj se to, ce je nad krajem, ki ima mikavne kulise, nad katerimi je

osrednja točka Krim s svojo kopasto glavo, nad njo pa se zbira-jo oblaki dežja, bliska, gro-ma in viharjev, ki se po-dojijo po barjanski ravni-ci, zavetisce miru.

Na Kureščku je vec sto let stara cerkvica, edina na Slovenskem, ki je posvecana Mariji. Kraljici miru. Na svoji cudoviti razgledni točki je po širni okolici ljudi spominjala na vero njih-ovih prednikov. Prvo-tno svetišče so na Ku-reščku postavili po vsej verjetnosti ze v petnaj-sto stoletju in kmalu je postalo romarsko sre-dišče. Pisati o kulturnih spomenikih na Sloven-skem je nedvomno pri-jetno početje. Popolno-ma nasprotno pa velja za ti-sto pisanje, v katerem clovek zapisuje razmišljanja o porušenih spomenikih nase starostvenosti. Krivice pozna-mo, zgodovina naših znancev, ki bo zapisala marsikaj do-brega, ne bo mogla iti mi-mo tistih slabih cloveskih tock, ki se da-nes boleče od-zvanjajo v nas vseh in nam vprasujejo kli-cejo: zakaj?

Takšen zakaj se je ponavljal

Cerkev na Kureščku je edina cerkev v Sloveniji, posvečena Mariji Kraljici miru

leta in leta, tudi zaradi cerkvice Marije Kraljice miru na Kureščku.

S kureško cerkvico so povezane tudi legende. Legenda o nastanku cerkvice govori, da so jo hresku postavili v vasi Zapotok, pa je nekdo gradbeni material vsako noč na cudezen način prenesel na Kurešček. Druga legenda pripoveduje o cerkovniku, ki je sel v viharju in megli

zvinit v cerkev. Med potjo do nje se je zgubil in oglasil so se zvonovi ter ga rešili. Tretja legenda pravi, da vsako leto ob zeganju prileti-jo leteče mravlje, ves te-den ostanejo v blizini cerkvice in potem gredo svojo pot. Tudi to je za-pisal Valvasor v svoji Vojvodini Kranjski.

Med drugo svetovno vojno je bila cerkvica poškodovana, leta 1970 pa jo je uničil požar. Dogajanja v zvezi s cerkvico so starejša od polovice tisočletja. Zato se mora to narodovo bogastvo ohraniti, tudi za nekaj novega.

Župnik Anton Kosir iz župnisca na Igu nam je pred časom dejal, da danes ljudje potrebuje-mo predvsem notranjo umirjenost in zaupanje v življenje. Zaceti moramo boljše, bolj vitalno živeti. Za spravo in za mir, da bomo postali boljši, z nami pa tudi družba. Cerkvica na Ku-reščku ne nosi zaman imena Marija Kraljica miru, danes ozaljšana spet služi svojemu namenu.

Osrednja izanska cerkev, ki vsak dan teden

Kip Marije Kraljice miru v obnovljeni cerkvi na Kureščku

Plecnikova cerkev sv. Mihaela na Barju (Vse foto: L. K.)

JEDILNIK

SLAVKO ADAMIJE

beluseva kremna juha
svinjska ribica z graham
kruhov cmok
paprika v solati
cokoladni sladoled z whiskyjem

Svinjska ribica z graham

SESTAVINE:

600 g svinjske ribice, 200 g zamrznjene graha, 4 do 5 paradiznikov, sol, poper, belo vino, origano, jedilna zlica ocvrte cebule, zlica sladkorja, malo strtega cesna, ostri feferon
CAS PRIPRAVE: 40 minut

Svinjsko ribico narezemo na fileje, ki jih rahlo potolcemo, solimo in popramo. Na vročem maslu ali margarinu jih opečemo z vseh strani, zalijemo z dvema zlicama belega vina in malo podusimo. Fileje vzamemo iz posode in damo na toplo. V isto posodo damo paradiznike, ki smo jih prej zmleli v mesalniku. Dodamo zlicko sladkorja, strt cesen, origano, kosček ostrega feferona in se malo belega vina. Pocasi dusimo, potem pa dodamo zamrznjen grah. Ko se omaka malo zgosti, dodamo ocvrto cebulo in po potrebi zalijemo ter dosolimo. Ko je grah kuhan in omaka primerno gosta, damo vanjo opečene fileje, ki jih podusimo se minuto ali dve. Tik preden ponudimo, lahko omaki dodamo se malo tekoce smetane.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAVIC PREDAN

regrat s krompirjem in jajci
svež crni kruh
lipov čaj z limono

Regrat s krompirjem in jajci

SESTAVINE:

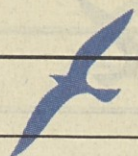
650 g mladega regrata, 3 - 4 kuhani krompirji, 3 - 4 trdo kuhana jajca, 3 zlice olja, zlica jabolcnega kisa, malo vode, morska kristalna sol

Regrat nabiramo, dokler je se mlad, torej pred cvetenjem. Nabiramo ga po travnikih in njivah, ne ob cestah. Temeljito ga očistimo in večkrat operemo. Regrat nalozimo v skledo, nanj narezemo se vroč kuhan krompir, da se malo zmehča, nato ga zalijemo z oljem, kisom in vodo, posolimo in premešamo. Na vrh nalozimo na rezine narezana trdo kuhana jajca. Ponudimo s kruhom kot samostojno jed za večerjo.

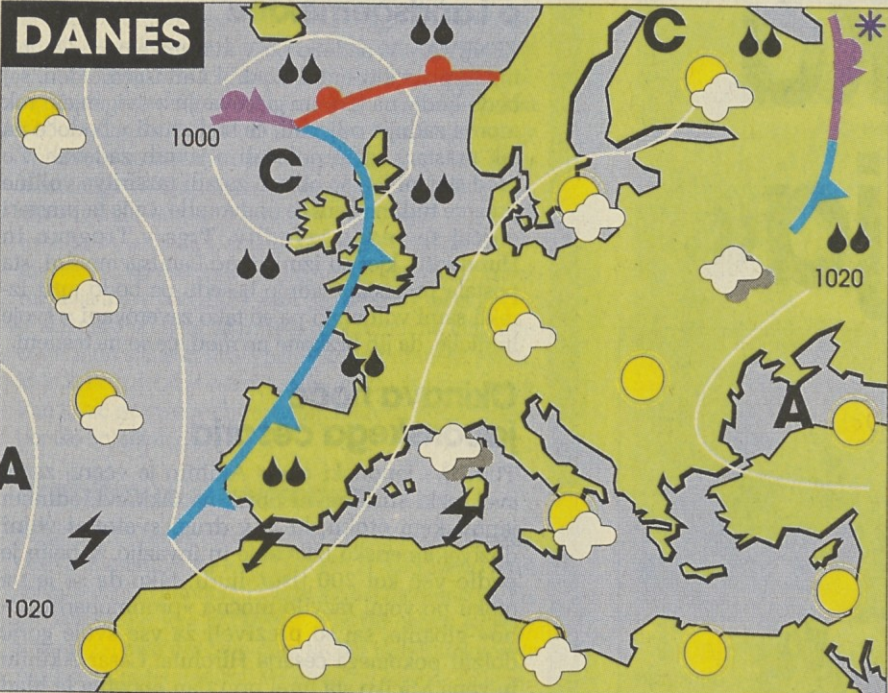
NOVICE

Elegantna zrtev lovca 1.Lg6!: s ciljem, da se odpre pot kmeta h. 1...hg6 Na 1...Tf8 2.Te7+ z veliko prednostjo belega. Sedaj sledijo presenetljive menjave na polju e7. 2.Te7+! Te7: 3.de7 Ke7: Ko je crni že osvojil belega kmeta, se na osmi vrsti pojavi trdnjava 4.Td8!! in crni se vda! Na 4...Kd8: 5.h7! z novo

RESITEL
Vodopravno: Pedro, ens, obraz, Lal, leca, igra, ena, avion, Ni, Uganda, Tsinan, Atri, hala, Kronos, Trboje, JT, Loara, Kne, Amin, Kar, Ganci, Ard, petak

EVROPA / NA ZAHODU DEŽ, DRUGJE SONCE

Nad jugovzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Frontalni val se zadržuje nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem. Z jugozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje tople in suhe zrak.

TEMPERATURE ALPE JADRAN		TEMPERATURE PO EVROPI	
včeraj ob 8. in ob 14. uri		včeraj ob 8. in ob 14. uri	
LJUBLJANA.....	9/22	HELSINKI.....	5/14
TRST.....	12/20	STOCKHOLM.....	9/19
CELOVEC.....	8/21	KOPENHAGEN.....	9/-
BRNIK.....	8/21	MOSKVA.....	8/10
MARIBOR.....	11/23	BERLIN.....	14/18
CELJE.....	8/22	VARSAVA.....	14/16
NOVO MESTO.....	8/23	LONDON.....	11/11
NOVA GORICA.....	10/21	AMSTERDAM.....	11/17
MUR. SOBOTA.....	8/23	BRUSELJ.....	10/17
PORTOROŽ.....	10/19	PARIZ.....	9/19
POSTOJNA.....	3/19	DUNAJ.....	13/22
ILIRSKA BISTRICA.....	4/20	MÜNCHEN.....	11/20
KOČEVJE.....	6/22	ZÜRICH.....	7/24
CRNOMELJ.....	9/24	ZENEVA.....	10/18
SLOV. GRADEC.....	5/19	RIM.....	8/17
BOVEČ.....	9/19	MILANO.....	9/22
RATEČ.....	4/18	BEGRAD.....	16/23
VOGL.....	6/11	BARCELONA.....	-/-
KREDARICA.....	1/2	BUKAREŠTA.....	6/21
VIDEM.....	9/20	ISTANBUL.....	9/18
GRADAC.....	9/23	MADRID.....	5/19
MONOSTER.....	11/22	LIZBONA.....	11/16
ZAGREB.....	14/23	ATENE.....	12/23
REKA.....	14/20	LARNAKA.....	19/-
		TUNIS.....	12/22
		KAIRO.....	17/26

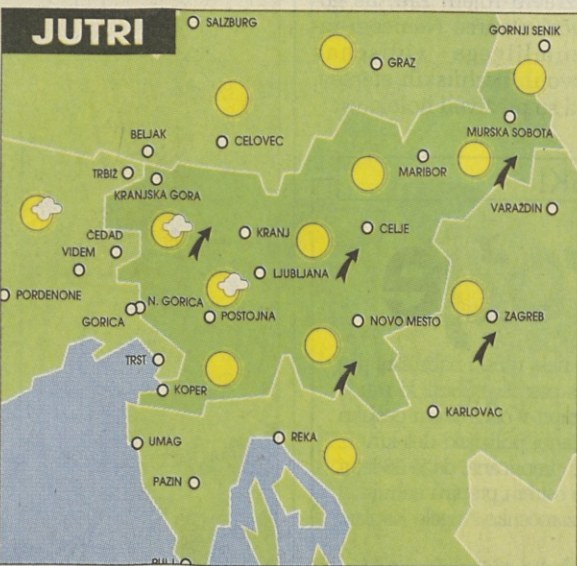
ALPE JADRAN / SONČNO IN TOPLO

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	

Slovenija: Pretežno jasno bo, čez dan bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 8, najvišje dnevne od 19 do 25°C.

Sosednje pokrajine: Jasno in toplo bo, le na območju Alp bo občasno zmerno oblačno.

V Sloveniji: V nedeljo bo sončno in toplo.

Obeti: V ponedeljek se ne bo spremembe vremena.

PRETOK REK
Preток rek v cm³ ob 7. uri

Mura, G.Radgona: 154; Drava HE Dravograd: 110, Sava Radovljica: 24, Sava Radeče: 111, Sava HE Mavčice: 19; Sora Skofja Loka: 8; Ljubljana Moste: 37, Savinja Lasko: 14; Soča Doblar: 32; Krka Podbojce: 33; Kolpa Radenci: 30.

STANJE VODA
Visina vode v cm ob 7. uri:
Mura, G.Radgona: 137, Drava HE Dravograd: —, Sava Radovljica: 63, Sava Radeče: 128, Sava HE Mavčice: —, Sora Skofja Loka: 107, Ljubljana Moste: 85, Savinja Lasko: 102; Soča, HE Doblar: —; Krka Podbojce: 93; Kolpa Radenci: 99.

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vstalo ob 06.00 in zšlo ob 20.00. Dan bo dolg 14 ur in 00 minut. Luna bo vstala ob 07.06 in zšla 22.51.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.31 najnižje -57 cm, ob 11.56 najvišje 27 cm, ob 17.09 najnižje -17 cm, ob 23.09 najvišje 47 cm
Jutri: ob 6.05 najnižje -54, ob 12.38 najvišje 24 cm, ob 17.45 najnižje -11 cm, ob 23.40 najvišje 41 cm

SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Dvojčkov, element zrak. Zamudniki lahko presadijo notranje okrasne rastline in posadijo balkonsko cvetje, na vrtu pa lahko sejejo in okopavajo.

V VEDNOST

Vreme v minulem tednu

JANEZ MARKOSEK

Z izjemo manjših krajevnih ploh ali neviht, je tudi minuli teden minil brez bistvenih padavin. Količina padavin, ki je ta mesec padla v Sloveniji, se v nobenem kraju ni dosegla povprečne vrednosti za mesec april. Do danes je padlo od 30 do 90 odstotkov povprečne mesečne količine za posamezen kraj. Tako velik razpon je značilen za april, saj večina padavin pade v obliki ploh ali neviht, te pa se pojavljajo na omejenem območju. Primanjkljaj se tako zaenkrat ne povečuje. V Ljubljani bi morali, glede na povprečno leto, do danes izmeriti 239 l/kv. meter več padavin. Primanjkljaj je še večji v zahodni Sloveniji. Minuli konec tedna je bilo vreme v Sloveniji in okolici precej spremenljivo. Nad Alpe se je iznad jugozahodne Evrope sicer že razširil greben visokega zračnega pritiska, ker pa je bilo visinah se precej hladnega in vlažnega zraka, so se že dopoldne pojavljale krajevne plove. Tisti dan je bilo zelo vroče v Egiptu in na Bližnjem vzhodu, v Kairu so namerili 40°C. V nedeljo nas je presla topla fronta, v začetku tedna pa nas je dosegla se oblačnost hladne fronte. Padavine je povzročila v Alpah in v krajih severno od njih. Sredi tedna se je nad Alpe razširil greben s toplim in suhim zrakom v visinah. Središče območja visokega zračnega pritiska se je pomaknilo nad vzhodno Evropo in Balkan, nad zahodno Evropo pa se je pricelo poglabljati območje nizkega zračnega pritiska. Tako je bilo od srede naprej sončno in toplo, le v popoldanskem času je motil jugozahodni veter. Najvišje dnevne temperature so se približale petindvajsetim stopinjam. Dostoj najvišje temperature, ki smo jih izmerili v slovenskih krajih meseca aprila, so se za okoli pet stopinj višje. Aprila 1968 smo v Ljubljani, Celju, Mariboru, M. Soboti in Novem mestu izmerili 29°, v Cermnu celo 30°C.

ZDA / ZGODBA O BOSANSKEM DEČKU JE V NEKAJ DNEH OBŠLA VES SVET

Seada Bekrića so v Los Angelesu operirali vendar mu verjetno ne bodo mogli vrniti vida

Malega Bekrića je zadela srbska granata, ko je skušal rešiti ranjene prijatelje

MICHAEL MILLER, REUTER

LOS ANGELES - Bosanskega dečka, ki je oslepel, ko je poskušal rešiti prijatelje, ki jih je zadela granata med srbskim napadom, so v zgodnjih četrtkovih urah operirali, da bi mu poskušali rešiti vid vsaj na enem očesu. Marc Yoshzumi, zdravnik v institutu Julius Stein Eye, kjer so izvedli operacijo, je izjavil, da je možnost, da bi stitirajstletni Sead Bekrić spet videl zelo majhna. Dodal je, da je prognoza zelo slaba zaradi obsega poškodb. Yoshzumi je razložil, da je deček popolnoma izgubil levo oko, medtem ko je desno hudo poškodovano. Doktor Robert

Goldberg je pristavil, da čeprav bi lahko Bekrić oslepel, mu je operacija najbrž resila življenje, saj so na tak način prepričali, da bi se razširila infekcija v dečkovi levi očni jamic. Take hude infekcije se namreč lahko razširijo in okužijo tudi možgane. Ker je preteklo nekaj časa, da so ga pripeljali v Los Angeles, bi bili brez operacije dečkovi možgani hudo poškodovani, morda, čeprav tega ni mogoče zanesljivo trditi, bi lahko celo umrl za možgansko zastrupitvijo.

Zdravniki so tudi povedali, da bo potrebnih od devet do stitirajst dni predno bo oteklina, ki jo je povzročila devet ur dolga operacija, minila. Do takrat ne bo mogoče ugotoviti ali so dečku resili vid.

Bekrićeva zgodba je pretresla svetovno javnost, ko so vsi videli njegovo sliko, kako ga z obvezano glavo evakuirajo iz rojstne vasi Srebrenice v Tuzlo.

Zadela ga je granata, medtem ko je skušal rešiti prijatelje, ki so zaradi srbskega napada obležali med igro na nogometnem igrišču. V Los Angeles je pripeljali na začetku tega tedna z mamo Muji in mlajšim bratom Enverjem, ki sta sedaj z njim.

Bekrić je zdravnikom povedal, da je igral nogomet s prijatelji, ko so

padle prve granate. Medtem ko je skušal rešiti ranjene prijatelje, so padle se druge granate. Poslovne iz Los Angelesa, Anthony Maglica, ki je po rodu Hrvat, je slisal to zgodbo in s pomočjo načrta AmeriCare plačal dečkovo potovanje in

zdravljenje. Maglica je s solzami v obeh povedal, da je dečku drl roko, preden bi ga v sredo ponoči operirali, saj je bil zelo prestrašen in se je se zlati bal, da ga bo bolelo. Maglica mu je zagotovil, da ne bo obcutil ničesar. Dodal je se, da je bil neizmerno srečen, ko so dečka pripeljali iz operacijske sobe.

Sead Bekrić, stitirajstletni heroj bosanske vojne, posluša tolažilne besede dobrodelneza Anthonyja Maglica, ko leži v bolniški postelji v Westwoodu v Kaliforniji. Mati Muja poljublja Mary Guidice, predstavnico ameriške dobrodelne organizacije Care America, ki je omogočila dečkov prevoz v ZDA. Deček je oslepel ob eksploziji granate v rodni Srebrenici, ko je skušal na vamo spraviti ranjenega prijatelja. Zdravniki pravijo, da ni veliko upanja, da bi dečku vrnili vid. (Telefoto: FAH)

Horoskop

piše Aleksandra Zorc Berce

- OVEN 21-3/204** : Lahko se poigravate z ljubeznijo, vendar si ne bi smeli privoščiti tveganja, kajti meja potrpežljivosti pri partnerju ni tako visoka kot menite. In čemu taka igra?
- BIK 21-4/205** : Če se odpravljate po večjih nakupih, boste danes prav gotovo uspeli izbrati stvar po bistveno nižji ceni. Pazite, da boste gledali na uporabnost, ne samo na zunanji videz.
- DVOJČKA 21-5/216** : Prebujate se iz zimskega spanca in neumorno iščete nove, sveže izzive, na katerih boste preskušali svoj sarm. Pazite, v kaj se spuščate!
- RAK 22-6/227** : Denar za vas predstavlja kroničen problem in kljub lepemu kupčku se še vedno pritožujete nad svojo zlo usodo. Denar ima na vas čudežen vpliv.
- LEV 23-7/238** : Če se boste poglabili v svoje obnašanje v zadnjih tednih, vam bo jasno, da ste bili zelo sebični. Poskusite se odkupiti vsem, ki ste jih zanemarjali.
- DEVICA 24-8/229** : Po dolgem času vam ni odveč, da imate v službi veliko dela in da boste morali delati tudi danes. Zvečer bi lahko praznovali!
- TEHTNICA 23-9/2210** : Vikend v naravi bi lahko pomenil ponovno zblizanje s partnerjem in prijetno spremembo, ki si je že dolgo časa niste privoščili.
- ŠKORPIJON 23-10/2211** : Srečanje za zaprtimi vrati vas bo tako zanimalo, da ne boste mogli pričakati odločitev. Tokrat pa nimate nobenega vpliva.
- STRELEC 23-11/2112** : Ponovno vas je zajelo lenobno obdobje, ko ste brez prave motivacije in vas nihče ne more pripraviti do aktivnosti. Ne pritožujte se, če se okrog vas nič ne dogaja.
- KOZOROG 22-12/201** : Zavedate se svojih napak in pri poskusu, da bi jih odpravili, greste v drug ekstrem. Enkrat za vselej si pojasnite, kaj od vas želijo drugi.
- VODNAR 21-1/192** : Trenutni dogodki v vaši neposredni bližini se vam zdijo nepomembni, čeprav bodo pozneje vplivali tudi na vaše življenje. Ne omejujte si svojega sveta!
- RIBI 20-2/203** : Vasi prijetni trenutki se blizajo koncu, vi pa niste naredili vsega, kar ste si zastavili. Če boste imeli drugič manj ambiciozne načrte, tudi razočarani ne boste.

TEKSAS / PO NAPADU POLICIJE NA TRDNJAVO VERSKE SEKTE

So člani Koreshove Davidove sekte naredili samomor ali je za množični umor kriva teksaška policija?

WACO (Teksas) - Okoliščine tragedije v Wacu so se vedno zelo zagonetne. Osnovno vprašanje je, ali so člani Davidove sekte res naredili samomor ali pa je požar izbruhnil po napadu z oklopnikom. Preživeli trdijo, da ni bilo nobenega samomora in celo obtožujejo policiste, da so namerno ustrelili Davida Koresha, verskega blazneza, ki je sam o sebi trdil, da je Jezus Kristus. Z druge strani pa preiskovalci trdijo, da je dal Koresh ubiti otroke se preden je izbruhnil požar. Na sliki (telefoto AP) preiskovalci brskajo po pogorišču.

